

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Hs. Excellence

Geheimkonferensraad, Kammerherre

Mathias Rosenkrantz,

Storkors af Dg. i Dnm.

med udmærket Løjastelle

af største Almindighed

fra

Hans Olrik.

FAMILIEN OLRIKS

SLÆGTEBOG

ANDEN UDGAVE

*Ikke paa de høje Tinder,
ikke i de dybe Fald,
men i stolt og ærlig Virken
og i Troskab mod sit Kald*

TRYKT SOM MANUSKRIFT

KØBENHAVN

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1901

INDHOLD

	Side
INDLEDNING (SLÆGTEN OELRICHS OG VON OELREICH I TYSKLAND OG SVERIGE)	1— 5
DEN NORSK-DANSKE SLÆGT OLRIK	5—73
I. OLRIK'ERNE I NORGE	7—20
OLRIK'ERNE PAA HISKEN	18—20
II. DEN ÆLDRE DANSKE LINJE	20—34
III. HELSINGØR-LINJEN ELLER DEN YNGRE DANSKE LINJE	34—73
DEN GRØNLANDSKE UNDERLINJE	68—73
TILLÆG: FAMILIEOPTEGNELSER FRA DET 18. AARHUN- DREDE	74—78
TILFØJELSE	78

FORORD

I Marts 1866 udsendtes 1ste Udgave af nærværende Bog, den Gang kaldet: **FAMILIEN OLRIKS STAMTAVLE MED OPLYSENDE ANMÆRKNINGER.** Den var udarbejdet af Konferensraad H. H. OLRIK, for enkelte Afsnits Vedkommende af Borgmester, Etatsraad J. B. OLRIK, og er i sig selv et smukt Vidnesbyrd om de to Brødres omsorgsfulde Flid og deres Interesse for Familien. Paa Grundlag af dette Arbejde, der nu rækker over 35 Aar tilbage i Tiden, har jeg affattet den ny Udgave af Oplysningerne om vor Slægt. Jeg har imidlertid ændret Tittlen og kaldt Bogen i dens ny Skikkelse en »SLÆGTEBOG«. Dermed skal være antydet, at der er lagt mere Vægt paa at fremstille hele Slægtens Liv, dels ved bestemte Søndring mellem Familiens Linjer, dels ved korte Oversigter, endelig ved noget mere indgaaende Levedsskildringer overalt hvor Kildestoffet tillod det. — Naar der tillige er forsøgt en psykologisk Karakteristik af flere af de afdøde, er det for øvrigt kun en Videreførelse af hvad der allerede var paabegyndt paa enkelte Punkter i Bogens 1ste Udgave. — Ogsaa selve den store Stamtavle fremtræder i ny Skikkelse. Der er kun optaget alle, som er født Olrik, og de i selve Familien indgiftede Kvinder, og kun de fødte Olrik'er har Nummer (de faa adopterede er nævnte, men har ikke Nummer); kvindelige Sidelinjer maa derimod søges i Teksten under paagældende Stammøder. Jeg tør haabe, at Overskueligheden derved er bleven fremmet.

I den ny Slægtebog er Familiemedlemmernes Tal selvfølgelig en Del større end i den gamle. Dette skyldes dog ikke alene de mange yngre, som er komne til siden 1866, men tillige den Omstændighed, at man har kunnet gaa længere tilbage i den norske Olrik-Slægt og overhovedet opnaa meget større Fuldstændighed for dens Vedkommende. Allerede en Samling Familiebreve, som for en Snes Aar siden laantes de herværende Olrik'er af Distriktslæge i Fredrikshald JAMES CALDER DANCHERTSEN, medbragte nogle ny Oplysninger. Endvidere frem-

kaldte Hs. Eksc. Geheimekonferensraad MATH. ROSENØRN i »Personalthist. Tidsskrift« (2. Række, I—II) indgaaende Undersøgelser vedrørende de ældste Slægtled, ved de norske Personalthistorikere Provst J. F. LAMPE og Arkivar E. A. THOMLE, og den norske Genealog, Direktør C. DELGOBE har af egen Drift nedsendt en meget forøget og forbedret, haandskrevet Stamtafle over de norske Olrik'er. Endelig har Hr. Arkivar THOMLE fra det norske Rigsarkiv og fra Bergen med stor Beredvillighed og Ihærdighed skaffet mig en hel Række af hidtil ukendte Bidrag til vor Slægts norske Historie. For denne udmærkede Hjælp bringer jeg en oprigtig Tak. Jeg maatte ogsaa her anføre de Bidrag, som skyldes Hr. Pastor VILH. HOLDT i Bergen gennem hans smukke Gave, der omtales i nærværende Bogs Tillæg, og den lille Notits fra Hr. Pastor M. V. ECKHOFF i Sund, hvormed Bogen ender; begge de norske Præster bedes modtage vor Families Tak. — Af danske Forarbejder til Bogen skal jeg først nævne afdøde Hoffjægermesterinde ELISABETH STEMANN'S Optegnelser, der vidner om hendes Kærlighed til Familien og hendes levende historiske Sans. Dernæst takker jeg de nulevende Medlemmer af Familien for den Interesse, hvormed de har ydet mig Oplysninger. Jeg maatte særlig nævne Pastor VILHELM OLRIK i Dalby og Læge CHRISTIAN OLRIK i Fredriksværk, hvis Arbejder til Fortsættelse og Forøgelse af Stamtaflen har været mig til megen Nytte ved Skildringen af den store Helsingør'ske Linje.

Naar den gamle »Stamtafle med oplysende Anmærkninger« nu kort efter Aarhundredskiftet udsendes i ny Skikkelse, da er det Opsyldelse af et Ønske, som Etatsraad J. B. Olrik har udtalt i det Eksemplar af Stamtaflen, som han $\frac{5}{6}$ 1867 sendte til sin Søn paa det fjerne Java. Maatte den Pietet, som Konsul PAUL CHR. OLRIK hermed har lagt for Dagen, aldrig mangle et Hjemsted i vor Slægt! Blandt andet er det mit Haab, at der maa findes en, der om 30—40 Aar vil forbedre og fortsætte vor Slægtbog.

København, i November 1901.

HANS OLRIK.

INDLEDNING

(SLÆGTEN OELRICHS OG VON OELREICH I TYSKLAND OG SVERIGE)

Den Olrik'ske Slægt er efter sin Oprindelse en hanseatisk Købmands-slægt, først knyttet til Danzig, dernæst til Bremen. Rimeligvis er det den samme Oelreich'ske Familie, der i Begyndelsen af 17. Aarh. over Hamburg kom til Danmark for dog snart at gaa til Sverige, hvor den blev adlet. Sikkert tør det kaldes, at Familien i Midten af 17. Aarh. sendte en Aflægger til Bergen og Omegn, og denne norske Linje af Familien sendte atter i 18. Aarh. 2 Grene til Danmark. Her er Familien bleven stor og udbredt, medens den i Norge, saa vidt vides, er uddød.

Slægtens Navn er dannet af Fornavnet Udalrich, Odelrich, o: rig paa Odel (Arveje). En anden Form af Navnet er Ulrich, der i 17de Aarh. findes brugt i Slægten. Lige fra den tidligere Middelalder forekommer Navnet (latiniseret *Olricus*) almindelig i nedertyske Egne. Oprindelig føjede man i Slægten et *s* til Navnet for at betegne vedkommende som Søn af en Odelrich, og dette Oelrichs (udtales med langt O) nedarvedes siden som Familienavn; men paa nordisk Grund bortkastedes den tyske *s*-Endelse. — Slægten førte allerede i 17de Aarh. et Olietræ som Vaabenmærke. Det findes i det Vaabenskjold, som Raadmand Heinrich Olrichs i 18de Aarh. har ladet male paa en Rude i Bremens Raadhus med Underskrift

Henrique Olrichs
Elter-Mann et Schott Herr,

og Oliegrenen findes ligeledes i det ene af de 2 Vaabenfelter, samt paa Vaabenhjelman, som de svenske adelige von Oelreich'er bestandig har ført. Dette Slægtsmærke skyldes en urigtig Tydning af Navnet som »den der er rig paa Olie«. Dermed staar i Forbindelse, at man i Tyskland og Sverige udtaler Navnet paa Højtysk som Öhlreich. Men som den norsk-danske Slægt Olrik hurtig glemte sin Oprindelse fra Bremen ved at bortkaste de tyske Arvenavne og den tyske *s*-Endelse, saaledes beholdt den heller ikke

Olietræet eller Oliekvisten som Mærke, og det er kun Opdagelsen af Familiens Udspring i Bremen som har bevirket, at nogle danske Olrik'er for en Menneskealder siden har optaget Oliegrenen som Seglmærke.

Den ældste af den Olrik'ske Slægt, som nu kendes, er Hans Oelrichs, der 1499 var Købmand i Danzig. Af hans Sønner blev den ældste, Hans Oelrichs († 1596), Købmand i Bremen, og gennem dennes Søn Volkhard O. († 1616) fortsættes den ældste Mandslinje, en anset nordtysk Patricierslægt, der har frembragt flere bekendte Mænd (se nedenfor). Den ældre Hans Oelrichs' yngre Søn, Behrend Oelrichs har vistnok ogsaa nedsat sig i Bremen. Der levede i alt Fald hans Børn, Købmanden Hans (Behrend-søn) Oelrichs, der var gift med Christine Hünken, og Datteren Wommel, der blev gift med den bremiske Raadsherre Joh. Coch. Hans (Behrend-søn) O. havde i sit Ægteskab 2 Sønner og 2 Døtre. Den ene af Sønnerne, der efter sin Farfader havde Navnet Behrend O., udvandrede ifølge Familieoverleveringen til Bergen, sikkert omtr. Aar 1650.

Allerede før den Tid var en anset Mand af samme Navn og af bremisk Slægt kommen til Danmark. Den driftige Hamburger Købmand Johan Oelrich (Oelreich) blev af Kristian IV kaldet til København for at overtage Stillingen som Faktor, senere som Overdirektør, i det islandske Kompagni. Han har rimeligvis hørt til samme Slægt, om end hans Plads paa Stamtavlen ikke kan paavises.

Johan Oelreich, der var gift med Elisabeth von Essen, medbragte til København sin lille Søn Bernhard Oelreich, f. $\frac{5}{4}$ 1626 ved Itzehoe (paa en Rejse). I en Alder af kun 14 Aar blev Bernhard Student ved Københavns Universitet, og i 1644 gik han til Rostock Universitet; i 1647 tog han Magistergraden ved Københavns Universitet. Dernæst studerede han i Danzig og Königsberg, men vendte hjem for at modtage Kaldelsen som ekstraordinær Professor i Græsk ved Sorø Akademi (1647); han var da kun 21 Aar gammelt. I 1649 foretog han en Rejse til de hollandske Universiteter, og 1651 blev han Sognepræst til Åsum og Skepparslöf i Skaane. Efter Skaanes Afstaaelse til Sverige sluttede han sig helt til sit ny Fædreland. Under Rigsdagen i Stockholm udnævntes han da ogsaa til svensk Hofprædikant, og Regeringskredsene foranledigede, at han ved Greifswald Universitet erhvervede den teologiske Doktorgrad (1665). S. A. blev han Assessor i Skaanes Konsistorium (Lunde Kapitel). Ved en Samtale med Magnus Gabriel de la Gardie i Stockholm 1665 gav han det første Stød til Oprettelsen af Lunds Universitet, og trods Biskop Winstrups Modstand førte han Sagen til Sejr. Berh. Oelreich lønnedes med at blive udnævnt til første teologiske Professor og Prokansler (1665); senere, ved Universitetets Indvielse, blev han endog dets Kansler ($\frac{28}{1}$ 1668); tillige havde han Stæfvie og Laklænge Præbendepastorater. Kanslerværdigheden voldte ham dog adskillige Stridigheder, fremfor alt med

Biskop Winstrup, der synes at have misundt ham hans Magt og Lykke. »Havde Satan i Helvede beflittet sig paa at bagtale mig, kunde han aldrig have gjort det værre end Winstrup«, ytrede B. O. en Gang. Biskoppen beskyldte ham for at »traktere Professorerne som Slaver« og sigtede ham endog for at være hengiven til Fylderier og Drik, Kortspil, Sværger og Banden; men Professorerne vidnede rigtignok til Gunst for Oelreich. Alligevel blev han træt af sine Kampe og ønskede at blive fri for den byrdefulde Kanslerværdighed. I 1672 udnævntes han da til Superintendent for det svenske Hertugdømme Bremen og svensk Konsistorialraad. 1673 tiltraadte han Embedet, og $\frac{30}{3}$ 1686 døde han. Bernh. Oelreich var gift: 1° med Elisabeth Lauremberg, Datter af den bekendte Matematiker og tysk-latinske Digter, Professor Hans Willumsen Lauremberg i Sorø (1590—1659); 2° med Maren (ell. Marie) Foss, Datter af den ansete Provinsialmedikus i Skaane, Dr. Niels Foss (1588—1645). Bernh. Oelreichs teologiske Smaaskrifter og Prædikener har ikke stor Betydning. At han havde en ualmindelig organisatorisk Begavelse, er derimod sikkert nok; men dette Fortrin synes ganske vist at have gjort ham overdreven myndig. Hans Portræt paa Lunds Universitet viser ham som en smuk og kraftig Mand med et næsten sydlandsk Ydre ¹⁾.

Skønt Biskop Bernh. Oelreich i sine sidste Aar virkede i Bremen, der altsaa rimeligvis har været hans Slægts Stamby, kom hans Efterslægt dog til at tilhøre Sverige.

Hans ene Søn, Johan Oelreich, gik i Skole i Slagelse og blev 1670 Student ved Københavns Universitet, men drog dernæst til Lund, fulgte 1673 Faderen til Bremen, tog 1675 Magistergraden i Wittenberg og blev Subrektor ved Katedralskolen i Bremen, rejste i Holland, England, Skotland og Frankrig og vandt sig haade Karl II's og Ludvig XIV's Yndest, blev 1685 Præst i Efverlöf i Skaane, 1697 i Åsum og Skepparslöf, hvor Faderen havde været Præst, og døde 1700, kun efterladende sig Døtre ²⁾.

Bernh. Oelreichs anden Søn, Niclas Christian Oelreich, var svensk Auditør og havde Ophold i Skaane, men døde allerede i Oktob. 1698. $\frac{12}{1}$ 1699 fødte hans Enke, Cecilia f. Wandelin (Datter af Præsten Lars Paschesson W. i Marstrand, af Adelsæt), en Søn, Niclas Oelreich. Denne blev 1716 Student ved Lunds Universitet, 1726 Magister og Docent i Geometri, 1727 Adjunkt ved det filosofiske Fakultet, 1732 Bibliotekar og ekstraordinær Professor, 1737 Professor i Historie, 1739 i Filosofi, var Lunds Universitets Rektor 1738 og 1746, det filosofiske Fakultets Dekan 1745, blev *ensor librorum* 1746 og fik den høje Kanslirådstitel 1749. S. A. ($\frac{16}{12}$) blev han adlet som N. von Oelreich. 1762 blev han Statssekretær, 1766 Hofkansler, 1767 Præsident i Kommercekollegiet; døde i Stockholm $\frac{4}{9}$ 1770. G. m. Friherreinde Anna Palbitzki, f. $\frac{29}{5}$ 1736, d. $\frac{18}{12}$ 1803. Fra dette Par nedstammer den svenske adelige Slægt von Oelreich.

1) Worm, Forf. Lexikon III, 575. Allgem. deutsche Biographie. Cawallin, Lunds stifts herdaminne V, 146 ff. Weibull, Lunds Universitets hist. II, 21. Holg. Rørdam, Hist. Saml. og Studier I, 116 f.

2) Cawallin V, 151 f.

Se for øvrigt G. Anrep, Svenska Adels ättar-taflor (Stockh. 1862), 3. afdelingen, S. 76 ff., og den svenske Adels Aarvog.

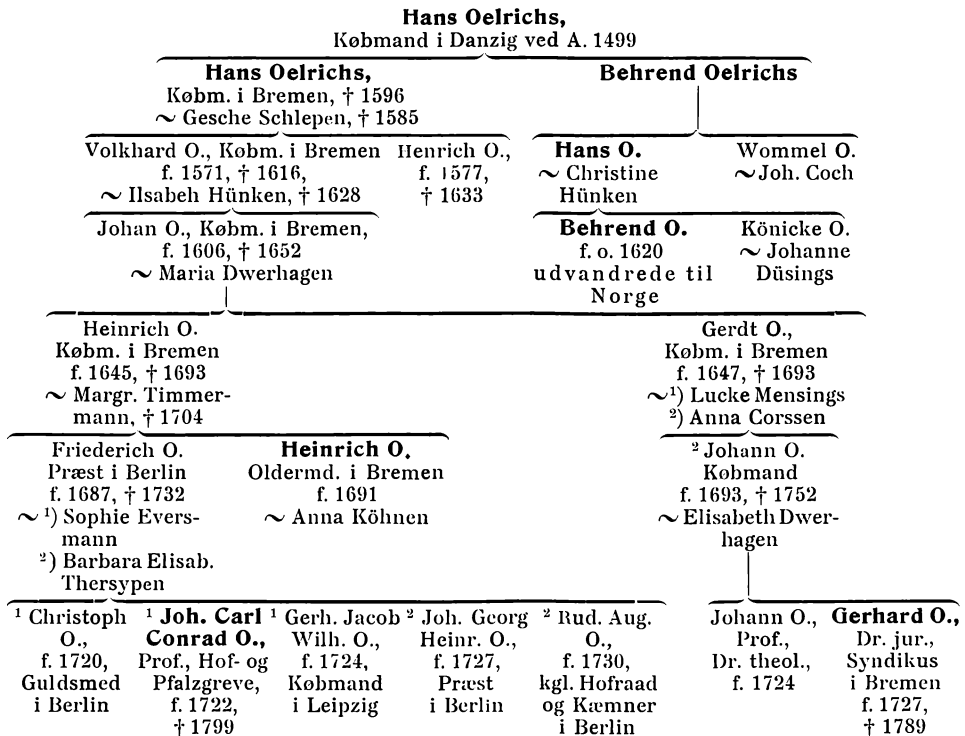
Fra den svenske Slægt, hvis Forbindelse med den nordtyske Stamslægt altsaa ikke er bevist men kun højst sandsynlig, vender vi tilbage til Oelrichs'erne i Bremen. Dog ligger det udenfor vor Opgave at følge deres Historie og opstille hele deres Stamtavle. Det maa være tilstrækkeligt at give et Uddrag og særlig nævne 2 Mænd af denne Familie, hvis Navne kan siges at tilhøre Historien:

Johann Carl Conrad Oelrichs, Jurist, Historiker og Diplomat, kejserlig Hof- og Pfalzgreve, blev født $12/8$ 1722 i Berlin. Han var Søn af Friederich O. (f. 1687, † 1732), der fra Bremen var kommen til Berlin som Præst for den derværende reformerte Menighed, og Brodersøn af Oldermænden Heinrich O., hvis Vaaben findes paa Bremens Raadhus. Joh. C. C. Oelrichs blev 1740 Student ved Universitetet i Frankfurt a. d. O., hvorfra han 1748 vendte tilbage til Berlin som Jurist. Snart drog han dog atter til Frankfurt, hvor han 1750 vandt den juridiske Doktorgrad. 1752 blev han juridisk Professor ved det akademiske Gymnasium i Stettin. Allerede 1748 havde han besørget en ny Udgave af Dregers *Codex diplomaticus Pomeraniae*, og nu udfoldede han en omfattende juridisk og historisk Forfattervirksomhed. 1773 tog han sin Afsked og bosatte sig i Berlin, væsentligst optagen af litterære Sysler. 1755 var O. imidlertid bleven udnævnt til kejserlig Hof- og Pfalzgreve, og under sit Otium i Berlin beklædte han Stillingerne som hertugelig Pfalz-Zweibrücken'sk Legationsraad og markgrevelig badensisk Ministerresident. O. døde 1799. Det meste af sit store Bibliotek og 16000 Thaler skænkede han til Joachimsthal-Gymnasiet i Berlin, hvor han i Dreungeaarene havde været Elev.

Gerhard Oelrichs, Retshistoriker, født $8/1$ 1727, var Søn af Købmand Joh. O. i Bremen og Halvfætter til den ovenfor omtalte Joh. C. C. Oelrichs; studerede Retsvidenskab i Göttingen, senere i Utrecht, hvor han 1754 vandt den juridiske Doktorgrad; blev dernæst kejserlig Raad og Resident i Frankfurt a. M. Her udgav han *Glossarium ad Statuta Bremensia antiqua* (1767). Næste Aar vendte han tilbage til Bremen for at være Oldermændenes Syndikus. Her udgav han »Vollständige Sammlung alter und neuer Gesetzbücher der kaiserlichen und des römischen Reichs freien Stadt Bremen aus Originalschriften« (1771), et meget fortjenstfuldt Arbejde. Mindre vellykket var hans andet større Værk, »Dat Rigische Recht und de gemenen stichtischen Rechte ym Slicht van Riga geheten dat Ridder Recht« (1773). Ogsaa andre Arbejder om Rigas Retsforhold fik han paa-begyndt. Gerh. O., der i sine sidste Aar var 1ste Syndikus i Bremen, døde $7/4$ 1789¹⁾.

¹⁾ Allgem. deutsche Biographic.

UDDRAG AF DE TYSKE OLRIK'ERS STAMTAVLE

DEN NORSK-DANSKE SLÆGT OLRIK

Der er ikke een, men to *danske Linjer af Slægten Olrik*, og begge har de deres Udspring i den *norske* Slægt. Den ene kan kaldes »den ældre Linje«, og dens Stamfader er Ole Tønder Olrik (af 5te Slægtled). Den anden, langt større og frodigere Linje kan kaldes »den Helsingør'ske«, og den nedstammer fra Christian Magnus Olrik (af 4de Slægtled). Det er selvfølgelig om disse to Linjer, at Hovedinteressen samler sig. Imidlertid skal her tillige gøres rede for hvad man ved om Forfædrene inden Slægtens Forgrening til Danmark, og i Tilslutning hertil vil blive meddelt de faa Oplysninger om Slægtens fortsatte Levnedsløb i Norge, som det har været muligt at opdrive.

Der har været ikke saa lidt Vandreløst i Slægten; 5 har haft Ansættelse i Grønland, 1 i Afrika, 2 paa Java, 1 enlig Mand og en hel Familie er udvandret til Amerika, 1 til England o. s. v.

Skønt Slægten udmærker sig ved mange store Børnekuld, er den dog aldrig bleven nogen meget talrig Slægt. Medens den allerede i 4de Slægtled talte 34 Individuer, fordelte paa 4 Familier (deraf 32 Individuer, fordelte paa 3 Familier), var 5te Slægtled kun paa 30, og 7de og 8de Slægtled hævdede sig kun til henholdsvis 37 og 36 Individuer. Dette Forhold hidrører fra den Omstændighed, at der i Slægten er forholdsvis mange ugifte Mænd og dertil adskillige barnløse Ægteskaber. Flere Steder i Slægtens Levnedsløb ser man derfor stærke Indsnævringer følge umiddelbart efter stor Frødighed. Der forekommer endog et Sted det sjældne Tilfælde, at af 7 Søskende er ikke een bleven gift. Ejendommelig for Slægten er nemlig ogsaa det store Tal af ugifte Kvinder; men dette vedrører selvfølgelig ikke Familiens Trivsel eller Ikke-Trivsel.

Med Hensyn til Familienavnets Stavemaade er der i Begyndelsen stor Usikkerhed; Former som Oelrichs, Ulrichs, Uldrich, Øldrich, Oldrich, Ulrich og Olrich findes mellem hverandre, den sidste Form bliver dog den almindelige. Betegnende nok er det Stamfædrene til de to danske Linjer som først har skrevet sig Olrik, og denne Stavemaade er eneraadende i de danske Slægter, naar undtages den engelsk-amerikanske Gren.

Nogle enkelte af Navnet Olrik (Olrich) i Danmark hører ikke til den dansk-norske Slægt Olrik. Da de imidlertid véd, at deres Navn er en Fordanskning af det tyske Oelrich, tilhører de dog muligvis de tyske Grene af den gamle Bremerslægt. Det samme kan formodes med Hensyn til Personerne af Navnet Oelreich.

Angaaende de Olrik'er i Danmark, der ikke tilhører den norsk-danske Slægt Olrik, kan ved velvillig Oplysning fra paagældende meddeles følgende:

A.

Simon Olrik (opr. Oelrich),
indvandret c. 1800 fra Penzlin i Pommern,
Bagermester i Helsingør, † 1819
~ Anna Cathrine Linnemann
f. $\frac{4}{3}$ 1801 (?), d. $\frac{4}{12}$ 1874

Johanne Frederese Olrik,
f. $\frac{22}{11}$ 1819, d. $\frac{26}{1}$ 1863
~ Jacob Vilhelm Løve,
Skibsbygmester i Helsingør,
f. $\frac{9}{3}$ 1813, d. $\frac{23}{10}$ 1875

Jacob Olrik Løve, Skibsbygmester i Helsingør, f. $\frac{30}{12}$ 1847, d. $\frac{22}{9}$ 1890, ~ ¹⁾ Augusta Marie Svendsen, f. $\frac{1}{2}$ 1846, d. $\frac{7}{11}$ 1875 ²⁾ Laura Mary Jane Møller (indgik nyt Ægteskab) Ingen Børn	Anna Marie Løve, f. $\frac{10}{3}$ 1851 ~ Kommandant paa Kronborg, Oberst C. V. Christensen, f. $\frac{13}{5}$ 1842 3 Sønner og 3 Døtre	Vilhelm Marius Johan Løve, Skibsbygmester i Hel- singør, f. $\frac{1}{8}$ 1854, ~ Hendine Katarina Frederike von Hadeln, f. $\frac{24}{9}$ 1858 1 Datter og 4 Sønner	Otto Løve, Landmand, f. $\frac{8}{7}$ 1858 ~ Laura Amalie Clau- dine Mathilde Ratzenburg, f. $\frac{12}{7}$ 1866 2 Sønner, 1 Datter
--	--	---	---

B. **Carl Johann Heinrich Olrich** (opr. Oelrich),
 f. $\frac{1}{7}$ 1821, indvandret fra Rühn ved Bützow
 i Mecklenburg-Schwerin,
 Murermester i Kbhvn. (Frederiksholms Teglværk)
 ~ Maria Jörn, f. $\frac{31}{3}$ 1840, d. $\frac{2}{6}$ 1871

Carl Friederich Franz Olrich, 4 Døtre,
 Murermester paa Frederiksberg, hvoraf 3 gifte.
 f. $\frac{11}{6}$ 1861
 ~ Thyra Marie Sophie Müller,
 f. i Slesvig $\frac{12}{1}$ 1868
 1 Datter

I. Olrik'erne i Norge.

De ældste af Slægten er næsten alle Købmænd. I tredje Slægtled deler Familien sig i Bagholm-Linjen og Hisken-Linjen. Af den første gaar flere Medlemmer (i 4de og 5te Slægtled) over i Embedsstanden, men Flertallet af disse bliver rigtignok Embedsmænd i Danmark, og her fortsættes Bagholm-Linjen. Hisken-Linjen fortsætter med Landhandel og Gæstgiveri, er rent norsk og uddør vistnok ved Midten af 19de Aarhundrede.

[1] **Behrend Oelrichs**, Stamfaderen til hele den norsk-danske Slægt ^{1ste Slægtled} Olrik, maa være født i Bremen ved Aar 1620 og er vistnok udvandret til Norge ved Aar 1650. Ved denne Tid gik mange af hans Bysbørn til Bergen, hvor ogsaa en Mængde andre Nordtyskere og adskillige Danskere, Hollændere, Skotter og Englændere nedsatte sig. Af Bergens gamle Borgerbog ses det, at der næsten hvert Aar var flere Bremensere, som tog Borgerskab dér ¹). I denne Bybog findes Berent Olrich — som han nu vel har skrevet sig — ganske vist ikke, med mindre han da først i sin Alderdom har søgt Borgerskab og kan være identisk med den Berent Segelmann fra Bremen, som $\frac{15}{8}$ 1695 fik Borgerskab som Købmand i Bergen ²); Navnet Segelmann kunde nemlig være et Tilnavn og behøver ikke at opfattes som egenligt Familienavn. I Byregnskaberne forekommer hans Navn dog i hvert Tilfælde ikke, og det er vel sandsynligere, at han i Begyndelsen blot har været færende Skipper, og at han særlig har drevet Handel paa Byerne i Nordtyskland. I Norge er B. O. kommen i Forbindelse med Købmand Mikkel Bagholmen, kaldet efter sin Ejendom Bagholmen, en lille Ø ud for den større Ø Hofteren, der giver Læ for Bjørnefjorden, i Sunds Præstegjæld i Søndhordlén, omtr. 4 Mil s. for Bergen, og han ægtede hans Datter

¹) $\frac{14}{6}$ 1729 fik en Per Uldrich fra Hamburg Borgerskab i Bergen som Købmand, se N. Nicolaysen, Bergens Borgerbog 1550—1751 (Kristiania 1878), S. 159. Det kan ikke siges, om han hørte til den tyske Slægt Oelrichs, som allerede havde sendt een Aflægger til Norge.

²) Nicolaysen, Bergens Borgerbog, S. 121.

(Navnet ukendt). Da deres næstældste Søn Michael er født i Lybeck, skønnes det, at hun har fulgt sin Mand paa hans Købmandsrejser. B. O.s Dødsaar er ukendt, og der vides overhovedet ikke noget nøjere om hans Forhold. Kun synes det, som han har efterladt sig flere Børn.

2det Slægtled

[2] **Hans Uldrich** maa sikkert have været Behrend Oelrichs Søn og antagelig hans ældste Søn, opkaldt efter hans Fader. I hvor høj Grad Berent Oelrichs var bleven Søn af sit ny Fædreland, ses deraf, at Vicestatholder Joh. Vibe i 1702 betegner Hans Uldrich som »en Nordmand«¹⁾. Hans U. var fra 1691 Tolder i Throndhjem, men havde tillige en ret stor Købmandsforretning, og fra 1706 overtog han Fjerdeparten af Forpagtningen af Tolden af Throndhjem, Nordmøre og Romsdalen, saa at han nu kunde kaldes Kongens »Generaltoldforvalter«; men snart efter døde han pludselig (Juli 1707). Hans Enke, Catharina Johansdatter, havde tidligere været gift med en Tyrholm og havde med ham Sønnen Hans Christian Tyrholm, maaske ogsaa en Søn Just Christian. Som Hans Uldrich Tolders Enke var hun ifølge Vicestatholder Joh. Vibes Vidnesbyrd »en velholden Kvinde; hendes Afgud er Penge«²⁾. Hun døde i Throndhjem 1722 (begr. 18/12). Johan U. i Throndhjem [6] har sikkert været hendes og Hans U.s Søn.

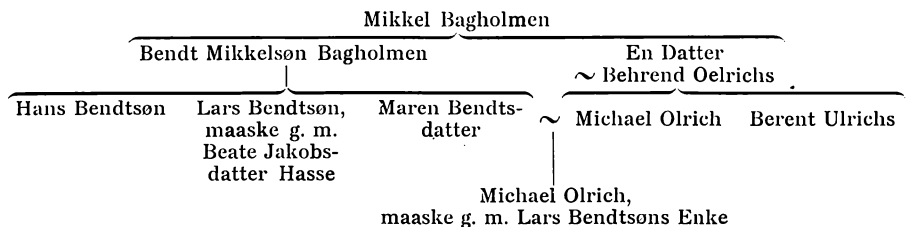
[3] **Michael Olrich**, f. 1660, opkaldt efter sin Morfader, Mikkell Bagholmen, var Handelsmand og blev gift med sit Søskendebarn, Maren Bendtsdatter Sandbech³⁾ fra Bagholmen, Mikkell Bagholmens Sønnedatter⁴⁾. Med hende fik han Østre Bagholmen (Ejendommen Bagholmen var nu delt) og Hisken i Findaas Præstegjæld, en lille Ø 3—4 Mil sydligere ud for Bømmelø og liggende barsk ud mod det store Hav. Paa Hisken drev han ogsaa Handel. 7/6 1697 tog han Borgerkab i Bergen, men blev boende paa Bagholmen. Dette ses af Byens Borgerbog 1550—1751; her opføres han som Michel Uldrich og som født i Lybeck⁵⁾. Om Handelen i Søndhordlens Provsti giver Chr. Magn. Olrik Oplysning: til Bergen førte man Fisk, Kød,

¹⁾ Bernt Moe, Tidsskr. f. den norske Personalhist., 1ste Række (Chria. 1840—46), S. 546.

²⁾ Bernt Moe, anf. St., S. 541.

³⁾ Ifølge hendes Søn Bendts Optegnelser (se Till.) Sandberg. Hr. Justitssekretær Steen i Bergen, som har taget Afskrift af disse, mener dog bestemt, at her skal staa Sandbech, da denne Slægt, i Reglen kaldet Bryening Sandbech, forekommer paa Bagholmen.

⁴⁾ Giftermaalene mellem Bagholmerne og Olrik'erne:

⁵⁾ Nicolaysen, Bergens Borgerbog, S. 125.

Smør, Ost, Ved, Brædder, Staver, Tøndebaand og Vildt, og man modtog Korn, Brændevin, Salt, Kramvarer o. s. v. Der fiskedes en stor Mængde Hummer, der direkte blev afsat til fremmede, væsenlig hollandske Skibe¹⁾. M. O. kaldes af sin Søn Bendt »den agtbare og velfornemme Mand« (se Tillæget); andensteds skildres han som »en velholden Mand«, der gjorde godt imod Almuen, naar Aaringerne var trange. Han døde i Jan. 1710; men med Dygtighed fortsatte hans Enke Handelen. En af Sønnerne lod hun bestyre Købmandsforretningen paa Hisken, hvor hun lod opføre »Huse, Søboder og Nøster«. Af nogle bevarede Breve ses det, at hun ligesom hendes Mand havde Hjertet paa rette Sted. Naar Fiskeriet slog fejl, gav hun ikke alene Fiskerne Varer paa Kredit uden Haab om at faa Betaling, men forstrakte dem endogsaa med Penge, ligesom hun »undsatte Almuen med Sædekorn«; »saa ej alene min, men endog mine Børns ringe Midler hos Almuen indestaar«. Hendes Søn Bendt kalder hende den »gudelskende Kone« (se Tillæget). Efter faa Aars Forløb ansøgte hun ¹¹/₁ 1714, »da jeg nu er en Kvinde over 60 Aar, der snart kedes ved Verden«, om kgl. Bevilling paa Eneret til Handelen med Møgster og Østervold Sognes Almue samt Handelen paa Hisken. Efter hendes Død (omtr. 1730) fik Børnene ⁶/₁₀ 1731 kgl. Stadfæstelse paa Privilegiet, dog »at Bergens Bys Privilegier ej dermed maa fornærmes, ej heller Almuen maa formenes med Bergens Bys Indbyggere at handle, naar de finder saadant at være til deres bedste«.

[4] **Berent Ulrichs**, f. o. 1663, var Lagthingsskriver, idet han (fra 1683) var Skriver hos Vicelagmanden i Bergen og Gulathings Lagdømme, Henrik Coch, og senere hos Stiftamtskriver Christopher Reich i Bergen. 1695 ansøgte han forgæves om at blive Sorenskriver i Finmarken. B. U. døde i Bergen 1708, vistnok i Beg. af Juli. Hans Enke, Anna Nielsdatter, levede endnu i 1750. De havde flere Børn. Hvorvidt Daniel U. [12], der døde i Bergen, Okt. 1728, var deres Søn, er ikke helt sikkert. Derimod vides det bestemt om Albert U. [13], der døde i Bergen 1743 uden at efterlade sig Livsarvinger, og Niclas eller Nicolaj U. [15] der med sin Hustru Margrethe Larsdatter var bosat i Borgund paa Søndmøre. Ligeledes vides B. U. og Anna Nilsdatter at have haft 3 Døtre, af hvilke Agnete Marie [14] og Berte Marie [16] døde ugifte, medens den yngste, [17] Beate Christine, f. 1702, blev gift med Skoleholder Jørgen Eschildsen Abel, der først havde været g. m. [12] Daniel Ulrichs Enke, Marie Schabo. Denne havde 1720 indgaaet sit 1ste Ægteskab, blev Enke 1728, og det følgende Aar har hun ægtet Jørgen Abel. Snart efter maa hun være død; thi allerede ⁷/₇ 1730 ægtede Abel Beate Christine Ulrichs. Men ogsaa dette Ægteskab blev kortvarigt; Beate Christine døde i Marts 1732 efter at have født Sønnen Eskild Jørgensen Abel. Jørgen Abel giftede sig senere for tredje Gang, med Anna Jansdatter Bucholdt. — Hvis Berent (Berentsøn) Ulrichs'

¹⁾ Chr. Magn. Olrik, Forsøg om Bergens Handel, S. 10 f.

mandlige Linje er fortsat, maa det være gennem Sønnen Niclas; men det er ukendt og usandsynligt.

[5] **Trine Oldrichs**, der i 1683 var i en Slags Tjeneste hos den rige Herman Schultz i Bergen, har sikkert været Datter af Behrend Oelrichs og Søster til Hans, Michael og Berent.

3dje Slægtled

[6] Se under [2].

[7] **Bendt Olrich**, f. $27/12$ 1688, paa Østre Bagholm, Michael (Berentsøn) Olrichs ældste Søn, hjalp sin Moder med Handelen paa Bagholmen og Hisken, fik sammen med sine Søkende i 1731 Bekræftelse paa Handelsprivilegiet, men overtog snart alene Øster og Vester Bagholm og fik $14/6$ 1734 kgl. Bevilling paa Handelen med Østervold og Møgster Sogne; 3 Maaneder før havde han af Stiftsbefalingsmanden over Bergenhus, Ulrik Kaas, faaet Privilegium paa Gæstgiveri paa Bagholmen, og $22/10$ 1734 opnaaede han kgl. Stadfæstelse heraf. Berent O. ægtede i Bergen $30/8$ 1713 Kirsten Povelssdatter, som døde $15/7$ 1717. Med hende havde han 3 Sønner, af hvilke [21] Benjamin fortsatte Slægten. Dernæst ægtede han i Bergen $10/10$ 1720 Anna Maria Magnus, f. $20/10$ 1692 paa Næsset paa Eldøen, død $18/6$ 1750, Datter af Overtoldbetjent i Bergen Chr. Magnus i hans første Ægteskab, med Margrethe Andersdatter Rask. Med Anna Maria havde Bendt O. 3 Døtre og 5 Sønner, af hvilke [25] Christian Magnus fortsatte Slægten (den Helsingør'ske Linje). Bendt O. var en velstaaende Mand og ejede Østervold Kirke; her var der indrettet en Olrik'sk Familiegravelse, som, da den ved Aar 1840 blev nedbrudt, rummede 50 Lig. Om hans Religjøsitet vidner de Familieoptegnelser, han har indført i sit Eksemplar af Luthers Tischreden (trykt som Tillæg til denne Udg. af Stamtavlen). Bendt O. døde $1/2$ 1743. Enken fik $29/3$ s. A. kgl. Bevilling til at hensesidde i uskiftet Bo samt Bevilling paa Handelen med Østervold og Møgster Sogne. Hun døde 7 Aar senere, $18/6$ 1750, og blev begravet paa Stordøen ($30/6$ 1750).

[8] **Maren Olrich**, Michael (Berentsøn) Olrichs ældste Datter, f. 1691 (el. Jan. 1692), blev først g. m. Købmand Peter Müller fra Rostock, som $23/3$ 1702 tog Borgerskab i Bergen ¹⁾ og døde 1716; i et tidligere Ægteskab havde han Sønnen Benjamin og Datteren Barbara. Efter Müllers Død ægtede Maren ($11/10$ 1719) Købmand Adolph Röper fra Bornstorf i Grevskabet Diepholz. Denne tog $30/9$ 1720 Borgerskab i Bergen ²⁾, men var foreløbig bosat i Tysnæs og flyttede først 1724 til Byen. I sit 1ste Ægteskab havde Maren O. Børnene Michael Olrich Møller (f. o. 1711), Boel Møller (f. o. 1713), Maren Møller (f. o. 1714) og Petriche Møller (f. o. 1716). I sit 2det Ægteskab fødte hun Datteren Else Röper, men døde straks efter, Nov. 1720, og den lille Datter fulgte hende senere i Graven. Skiftet efter Maren

¹⁾ Nicolaysen, Bergens Borgerbog, S. 129.

²⁾ Nicolaysen, Bergens Borgerbog, S. 147.

Røper holdtes i Bergen $20/11$ 1720; Formynderne for hendes 4 Børn af 1ste Ægteskab var hendes to Brødre Bendt og Michael samt Svogeren Henrik Grandorph. Ad. Røper giftede sig paa ny 1721, med Anna Abel.

[9] **Michael Olrich**, Michael (Berentsøn) O.s 2den Søn, f. 1696, d. 1767, *Stamfader til Olrik'erne paa Hisken*. Se for øvrigt nedenfor S. 18.

[10] **Angenetha Olrich**, Michael (Berentsøn) O.s 2den Datter, f. 1698 (el. Jan. 1699) ægtede: 1° i 1718 el. Begyndelsen af 1719 Henrik Grandorph, der døde Jan. 1727, og 2° $10/1$ 1732 Daniel Mørup, en Købmand fra Korsør, der $18/9$ 1732 tog Borgerskab i Bergen. I 1ste Ægteskab havde Angenetha (Agnete) O. 5 Sønner og 2 Døtre: a) Michael Olrich Grandorph, døbt $8/1$ 1720, død spæd; b) Henrik Grandorph, døbt $29/12$ 1720, død spæd; c) Michael Olrich Grandorph, døbt $8/4$ 1722; d) Elen Grandorph, døbt $1/9$ 1724, død 1774, g. m. sin Fætter [31] Nathanael Olrich paa Hisken; e) Henrik Grandorph, døbt $2/10$ 1725; f) Caspar Grandorph, døbt $22/1$ 1726, g. $26/9$ 1752 med sin Kusine [32] Elisabeth Olrich, Datter af [9] Michael O. paa Hisken; g) Maren Grandorph, døbt $23/12$ 1726, ægtede $10/11$ 1750 Jan Pegelau i Bergen (begr. $5/1$ 1764) og levede sine Enkeaar i Krohns Stiftelse, hvorfra hun begravedes $22/5$ 1795. I sit 2det Ægteskab havde Agnete O. to Sønner, som hun begge mistede i 1741, den ene 4, den anden $1/2$ Aar gammel. Agnete O.s og Daniel Mørups Dødsaar kendes ikke.

[11] **Anne Malene Olrich**, Michael (Berentsøn) O.s 3dje Datter, f. 1700 el. 1701, ægtede omtr. 1723 Jens Hansen Meyer, Handelsmand paa Findaas, og havde med ham 2 Børn: a) Michal Olrich Meyer, f. 1724, Skipper i Bergen 1), død i Fane $7/9$ 1796, g. m. 1° Ochie Gensberg, 2° Birgitte Margrethe Camstrup, havde mindst 11 Børn; b) Bente Meyer, begr. $25/9$ 1766, g. m. Ole Svendsen; c) Henrik Grandorph Meyer, f. 1727, d. $10/7$ 1797, g. m. Catharina Hansdatter Rip, havde mindst 3 Døtre 2).

[12—17] se under [4].

[18] se Stamtavlen.

4de Slægtled

[19] **Michael Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs og Kirsten Povelstdatters ældste Søn, f. $6/4$ 1714, døbt $14/8$ paa Vestre Bagholm. Student 1735 fra Bergens Skole, Baccalaureus 1736, teol. Kandidat 1737. $7/2$ 1738 fik han Bevilling til at vies til Præst, naar han dertil lovlig blev kaldet, selv om han endnu ikke var 25 Aar; men han kom snart paa andre Tanker og brugte aldrig denne Tilladelse. I Stedet for blev han Hører i Bergen, og 1746 erhvervede han Magistergraden. I sine sidste Aar trak han sig tilbage fra

1) $25/8$ 1783 slog Lynet ned og afbrændte et Træhus, der tilhørte ham. Se 1ste Udg. af Stamtavlen, S. 18 Anm.

2) Oplysninger om de hidtil nævnte af den Olrik'ske Slægt er især hentede fra Arkivar E. A. Thomles og Provst J. F. Lampes Artikler i Personalthist. Tidsskr. 2. Række I, 156 ff. II, 149 ff. og 238 ff. samt fra Familieoptegnelserne i Luthers Tischreden (se Tillæget).

Skolegerningen og boede hos sin Broder Poul Andreas paa Øster Bagholmen; hans Fætter, [34] Michael (Michaelson) Olrich hævede hans Pension for ham, og da denne paa Grund af Svækkelse, særlig Øjensvaghed, bad sig fritaget for dette Hverv (Brev fra 1780), overtoges det af Broderen [24] Bendt og hans Svigersøn David Heitmann. Michael O. døde i Bergen $^{22}/_5$ 1788. Ugift.

[20] **Poul Andreas Olrich**, Bendt (Michaelson) Olrichs og Kirsten Povelsdatters 2den Søn, f. $^{26}/_6$ 1715, Dagen efter døbt i Sunds Kirke, blev Faderens Eftermand som Handelsmand paa Bagholmen, men vides kun at have haft Øster Bagholm. Efter at have faaet kgl. Bevilling ægtede han $^{18}/_7$ 1747 i Findaas sin Kusine [30] Cathrine Olrich fra Hisken. Da de kun fik Døtre (5 i Tallet), forsvinder efter hans Død, før 1788, den Olrich'ske Mandslinje fra Bagholmen, hvor den i flere Slægtled havde haft sit Hovedsæde. Østervold Kirke var dog fremdeles Familiens Gravsted.

[21] **Benjamin Olrich**, Bendt (Michaelson) Olrichs og Kirsten Povelsdatters yngste Søn, f. $^{14}/_7$ 1717 (Moderen døde Dagen efter), døbt $^{18}/_7$ i Østervold Kirke, Student 1738 fra Bergens Skole, Baccalaureus 1739, teol. Kandidat $^{20}/_7$ 1740; blev $^{27}/_{11}$ 1742 personel Kapellan i Lyster i Sogn, $^{19}/_8$ 1746 pers. Kapellan i Hammer, $^{5}/_{12}$ 1749 Sognepræst i Hosanger i Nordhordléns Provsti ved Bergen, $^{14}/_3$ 1760 Sognepræst i Askevold i Sundfjords Provsti, død 1763, kun 46 Aar gl.¹⁾ Var (vistnok 1746) bleven g. m. Elisabeth Margrethe Brix, Datter af Fr. Brix og Elisabeth Tønder (Datter af Præsten Ole Tønder, † 1725). Ifølge kgl. Bevilling af $^{21}/_{10}$ 1763 sad hun i uskiftet Bo efter Manden og overlevede ham til $^{19}/_{11}$ 1801. Af endnu bevarede Breve (1782—87) fra »Elisabeth M. sl. Olrichs« til Svogeren [24] Bendt Olrich i Bergen, der hjalp hende med alle Pengesager, sés det, at hun har boet paa Præsteenkesædet Salbuegaard i Sogn og drevet Gaarden med Hjælp af sin Søn [36] Frederik og senere Svigersønnen Halvor Johannesen. — Benj. Olrich og hans Hustru fik 5 Sønner og 5 Døtre. 2 af Sønnerne og 1 af Døtrene døde dog i spæd Alder. Den ældste Søn opnaede en anset Stilling som Guvernør i Guinea, men døde straks efter uden at efterlade sig Børn. Slægten fortsattes kun gennem Sønnen [40] Ole Tønder Olrik, som blev Stamfader til den ældre danske Linje af Familien, men ligeledes døde før sin Moder. Ligeledes overlevede hun sin Søn Frederik. Det maa være blevet ensomt om den gamle Præsteenke.

[22] **Maren Kistine Olrich**, Bendt (Michaelson) Olrichs ældste Datter af 2det Ægteskab, f. $^{18}/_9$ 1721, døbt $^{21}/_9$ paa Vestre Bagholm, blev g. m. den bergenske Skibskaptajn Jacob Hasse Hynnemøer, der var næstældste Søn af Nathanael Jochumsen Hynnemøer og Beate Jacobsdatter Hasse (som senere blev gift med [9] Michael Olrich paa Hisken). De havde Sønnen

1) J. F. Lampe, Bergens Stifts Biskopper og Præster efter Reformationen, udg. ved D. Thrap, II (Chria. 1896) S. 108.

Bendt Olrich Hynnemøer, der 1776 blev g. m. Inger Malene v. Erpecom, f. Bugge (formodenlig Enke efter Andreas v. Erpecom, som 1749 tog Borgerskab i Bergen som Skipper). Efter Maren Kistines Død ægtede Jacob Hynnemøer Christine Marie Rue.

[23] **Christian Magnus Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs ældste Søn af 2det Ægteskab, f. $28\frac{1}{2}$ 1723, døbt $4\frac{1}{3}$ paa Vester Bagholm, opkaldt efter sin Morfader, død senest 1727.

[24] **Bendt Olrich**, ligesom de 2 foregaaende Barn af Bendt (Michaelsøn) Olrich og Anna Maria Magnus, f. $7\frac{1}{1}$ 1726, døbt $10\frac{1}{1}$ paa V. Bagholm, var Handelsbetjent hos Conrad Krüger i Bergen. Skønt han ikke var i selvstændig Stilling, synes han at have været ret velstaaende, og da han overlevede sine ældre Halvbrødre, og hans yngre og sikkert betydeligere Broder [25] Christian Magnus forlængst var bosat i Danmark, betragtedes han som de norske Olrik'ers Overhoved, de yngres »Farbroder«, hvem der i de endnu bevarede Familiebreve vises megen Ærbødighed. Bendt O. døde 1797 (begr. $20\frac{1}{2}$). Skønt der ikke er fundet nogen Efterretning om, at han har været gift, kan dette dog bestemt forudsættes. 2 Kvinder af den Olrik'ske Slægt maa nemlig have været hans Døtre. Den ene af disse findes paa Stamtavlen i dens 1ste Udgave, men er dér henført til en formodet Bendt O., der skulde have været en Søn af [9] Michael O. paa Hisken; men en saadan har sikkert ikke været til. Det samme gælder en formodet Broder til denne Bendt O., Michael.

[25] **Christian Magnus Olrik**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs og Anna Maria Magnus's 3dje Søn, f. $16\frac{1}{7}$ 1728, Stamfader til den Helsingør'ske Linje af Familien. Se nedenfor under denne.

[26] **Petter Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs 4de Søn af 2det Ægteskab, f. $1\frac{1}{8}$ 1729, døbt $5\frac{1}{8}$; død $21\frac{1}{1}$ 1757 (jfr. Tillæget).

[27] **Margretha Benedicta Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs 2den Datter af 2det Ægteskab, f. $19\frac{1}{5}$ 1731, døbt $24\frac{1}{5}$. I ovf. nævnte Enkefru Elisabeth Margr. Olrichs Breve (1782—1789) nævnes en »Søster Grandorph«, og i et Brev fra hendes Søn Ole Tønder Olrik (1777) en »Faster Grandorph« i Bergen, til hvem der sendes Hilsen. At der hermed skulde være ment [32] Elisabeth Grandorph f. Olrich, g. m. Caspar Grandorph, er utænkeligt. Som Kusine til afd. Pastor Benj. Olrich kunde Elisabeth G. ikke af dennes Enke kaldes »Søster« og af hans Søn kaldes »Faster«. Der er da ikke andet for end at antage, at Margr. Benedicta O. er bleven g. m. en Grandorph, formodenlig en Fætter, Søn af H. Grandorph og [10] Agnete Olrich, og da vistnok Henrik Grandorph, f. 1723, død inden 1777 (som det ses af Brevene).

[28] **Anna Maria Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs yngste Datter, f. $19\frac{1}{9}$ 1733, døbt $22\frac{1}{9}$, døde ugift i Bergen 1763 (begr. $19\frac{1}{3}$).

[29] **Tønnes Mandall Olrich**, Bendt (Michaelsøn) Olrichs yngste Søn, f. $14\frac{1}{1}$ 1737, døbt $17\frac{1}{1}$; formodenlig død som Barn.

[30—34] se nedenfor under Olrik'erne paa Hisken.

5te Slægtled

[35] **Bendt Olrich**, Pastor Benjamin O.s ældste Søn, f. 1747, døbt i Hammer Kirke $^{13}/_1$ 1748, blev Student fra Bergens Skole 1768 og drog dernæst til København. Blottet for Midler som han var, »kom han i Omstændigheder« (o: paadrog sig Gæld); men med den Energi, søm synes at have været ham egen, arbejdede han sig dog atter op. Studeringerne opgav han imidlertid og gik i den grønlandske Handels og dermed i Statens Tjeneste¹⁾. Regeringen havde nemlig selv overtaget den grønlandske Handel (1774), og i disse Aar søgte den med stor Iver, men lidet Held, at knytte udstrakt Hval- og Sælfangst til Handelsforetagendet. I Aaret 1779 sendtes B. O. til Grønland som Inspektør for Hvalfangsten og Handelen paa de sydlige Kolonier og blev her til 1781; Vinteren 1780—81 vides han at have tilbragt ombord paa Fregatten »General Eickstedt«, som laa ved Jakobshavn. Baade fra København og fra Grønland sendte han hvert Aar sin Moder og sine Søstre 40 Rdl. (omsat i vor Tids Penge 200 Kr.) til Hjælp; senere fortsatte han dermed, idet hans Farbroder, Christian Magnus Olrik i Helsingør, var Mellemed. Sit ingenlunde lette Hverv i Grønland udførte Bendt O. til almindelig Tilfredshed, og Hvalfangerne vendte hjem med Udbyttet af en rig Fangst. Efter at være kommen tilbage til København i Sommeren 1781 kunde han da ogsaa skrive følgende tillidsfulde Ord til sin Moder: »Hvad min Forfremmelse angaar, saa ønsker jeg kuns, at den maa blive nogenledes stemmende med den Flid og Redelighed, jeg i min vanskelige Post har udvist, og dette tvivler jeg just ikke meget om, da man har særdeles naadig modtaget mig her«. Det varede heller ikke længe, før den offentlige Paaskønnelse kom: $^{7}/_1$ 1782 udnævntes han — ligesom Inspektøren for Handelen paa de nordlige grønlandske Kolonier, Joh. Fr. Schwabe — til virkelig Kammeraad, og $^{13}/_5$ s. A. resolveredes det, at han og Schwabe skulde have kongelig Udnævnelse til deres Inspektørembeder. Bestallingen, der udleveredes dem uden Betaling, er dateret $^{6}/_5$ 1782; Schwabes Løn fastsættes til 600 Rdl., Bendt O.s til 500. Samtidig opnaaede han en anden Lykke. Af den yngre Broder Ole Tønder O. blev han indført i Huset hos dennes tidligere Principal, Barber, Amts- og Stadskirurg Solle († 1783), og her fandt han sig en Hustru. I Maj 1782 ægtede han Solles næstældste Datter, Ma-

¹⁾ Bendt O. kalder sig i Breve fra disse Aar Benjamin, efter sin Fader, og formodentlig fordi han urigtig har opfattet Bendt som Afkortning af Benjamin. Dette har ganske naturligt afstedkommet megen Forvirring i den ældre Udgave af Stamtavlen: man maatte nemlig tro, at Benjamin var ældre Broder til Bendt, og dette sidste Navn anbringes derfor ved den næste Broder, Frederiks Navn; Følgen bliver da, at denne jævne norske Gaardstyrer gøres til Guvernør i Guinea, medens »Benjamin« faar Bendts grønlandske Virksomhed. Allerede Justitsraad Chr. Olrik vides at have opdaget Fejlen heri. Senere har Dir. Delgobes og Arkivar Thomles Udskrift af de norske Kirkebøger samt Prof. Hans Olriks Undersøgelser i det danske Rigsarkiv i Enkeltheder godtgjort den virkelige Sammenhæng.

ria Hedvig S. (f. 1764) og drog med hende til Grønland. De havde Bolig i Godthaab; foruden denne Koloni havde han under sig Kolonierne Holsteinsborg, Frederikshaab og Julianehaab samt Logerne Fiskernæsset og Lichtenau ¹⁾. Efter i adskillige Aar fremdeles at have været knyttet til Handelen i det høje Nord blev han forflyttet til en endnu mere anset Virksomhed — men denne Gang i Tropernes Hede. I Okt. 1792 udnævntes Bendt O. nemlig til Guvernør for de danske Kolonier i Guinea, hvorfra den hidtilværende Guvernør, Kapt. Bjørn, blev kaldt hjem. Og da Bendt O. som virkelig Kammerraad iforvejen var i Rang med Kaptajner, fik han ($\frac{7}{11}$ 1792) Karakter af Major. Hans Gage skulde være 2000 Rdl. aarlig, og hans Pension sattes til 600 Rdl. I Juni 1793 naaede han til sit Bestemmelsessted. $\frac{16}{3}$ 1792 var den berømte Forordn. bleven udstedt, hvorved Negerhandelen skulde være forbudt fra Udgangen af 1802, men samtidig tilstedtes der større Frihed i Slavehandelen inden denne Tid, for at de vestindiske Kolonier kunde være tilstrækkelig forsynede med Neger-slaver, og ved Frd. af $\frac{7}{11}$ 1792 tillodes det endog baade Dansk-Norske og andre at udføre Neger fra de danske Kolonier i Guinea til hvilkesomhelst Steder, imod at svare 10 Rdl. af hver Neger til Forternes Vedligeholdelse. Der kunde altsaa, inden det humane Forbud om en halv Snes Aar traadte i Kraft, regnes med en forøget Negerhandel, hvilket ogsaa skete. Og dette maatte give Guvernøren forøget Arbejde. For Bendt O. skulde hele denne Ordning dog ikke faa Betydning. Efter kun 6 Ugers Ophold paa Fortet Christiansborg døde han $\frac{3}{8}$ 1793; just som han efter Ungdomsaarenes Møje og Slid havde opnaaet en anset og forholdsvis vel lønnet Stilling, blev han altsaa reven bort fra sit arbejdsomme, men omtumlende Liv. Under $\frac{2}{11}$ 1792 var der givet hans Hustru kgl. Forsikring om en Enkepension paa 200 Rdl. aarlig; dette traadte nu i Kraft. (I den ældre Udgave af Stamtavlen siges det, at Guvernør O. havde Børn, og at hans Efterslægt lever i Norge. Nyere Undersøgelser har ikke bekræftet dette; af Skiftet over hans Moder 1801 ses det tværtimod, at han ikke efterlod sig Afkom).

[36] **Frederik Brix Olrich**, f. 1750 i Hosanger (døbt $\frac{14}{6}$), var hos Moderen i hendes Enkestand og hjalp hende med Salbuegaardens Drift. Dette ses af Breve fra 1782—87. Men da han ikke nævnes i Skiftet efter Moderen (1801), maa han være død forinden, antagelig omtr. 1790. Af Skiftet ses det ogsaa, at han ikke havde Livsarvinger, og man kan gaa ud fra, at han har været gift.

[37] **Bolette Christine Olrich**, f. $\frac{3}{10}$ 1751, død $\frac{5}{10}$ s. A.

[38] **Bolette Christine Olrich**, var ifølge Skiftet efter Moderen født 1752, døbt i Hosanger $\frac{21}{1}$ 1753, blev gift: 1° med Klokker paa Voss Gert Heiberg Jersin, f. 1734, d. $\frac{7}{5}$ 1777, og efter dette kortvarige Ægteskab 2° med afsk. Løjtnant Henrik Lind paa Voss, der ligesom Bolette endnu var i

¹⁾ Paul Egede, Efterretninger om Grønland (Kbh. 1788), S. 261 ff.

Live 1802. Af et Brev fra Moderen af $18\frac{1}{2}$ 1783 ses det, at hun havde afvist Frieri af Petter Baade i Bergen, og at hun ved den Tid, Brevet blev skrevet, var nygift.

[39] **Elisabeth Margrethe Olrich**, opkaldt efter Moderen, ifølge Skiftet efter denne f. 1754, døbt $18\frac{1}{8}$ s. A. i Hosanger, blev, senest 1775, g. m. Iver Moss (f. 1744, d. $23\frac{1}{11}$ 1823), Værksbetjent i Røraas, dernæst Fuldmægtig ved Vejarbejdet, boende paa Gaarden Huuse i Kvindherred, tilsidst (efter 1802, i hvilket Aar hans Hustru endnu vides at have levet) Undervejmester i Bergen. Deres Børn: a) Benjamin Olrik Moss, f. 1776, d. 1831, g. m. 1° Gjertrud Lassesdatter, 2° (1811) Abrahamine Christiane Elise Schneider, f. 1779; b) Elisabeth Sophie Moss, f. 1793, 1820 g. m. Mesterskrædder Jac. Chr. Heland (f. 1795), havde i dette Ægteskab mindst 4 Børn.

[40] **Ole Tønder Olrik**, Pastor Benjamin Olrichs 3dje Søn, f. 1756. Se nedenfor under den ældre danske Linje.

[41] **Georg Jersin Olrich**, døbt $4\frac{1}{9}$ 1757 i Hosanger, begr. smstds. $10\frac{1}{8}$ 1758, 45 Uger gl.

[42] **Anna Maria Olrich**, ifølge Skiftet efter Moderen f. 1759, døbt i Hosanger $30\frac{1}{3}$ s. A., g. m. Bendix Sivertsen, som 1794 tog Borgerskab som Brygger i Bergen. Deres Søn, Benjamin Olrik Sivertsen, ægtede Cathr. Elisabeth Rønne (f. 1796) og fik i dette Ægteskab Børnene Ole Rønne Sivertsen (f. 1819), Oline Chr. Sivertsen (f. 1823) og Christian Emanuel Sivertsen (f. 1828); sidstnævntes Børn: Martin Smith Sivertsen, f. $25\frac{1}{7}$ 1852, Ejer af Vestre Engesund, g. m. Alfhild Martine Helene Lehmkuhl Eilertsen, (f. $24\frac{1}{3}$ 1852, begr. $17\frac{1}{11}$ 1873), og Hans Carl Chr. Sivertsen, f. $1\frac{1}{10}$ 1857, fhv. Landhandler paa Brandesund, ejer Gisøsund, 1880 g. m. Marie Cathr. Severine Rebekka Lehmkuhl Eilertsen (f. $21\frac{1}{3}$ 1856), Søster til Broderens Hustru.

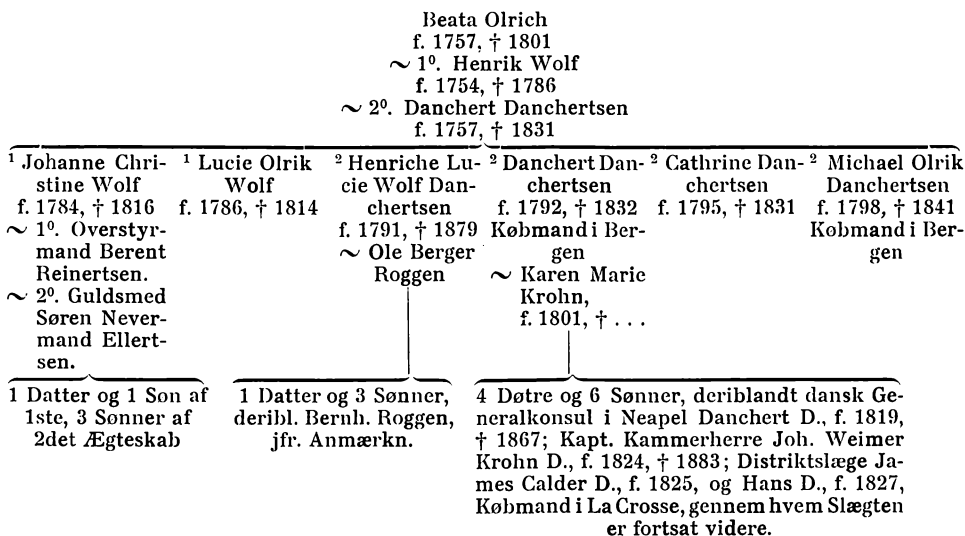
[43] **Peter Olrich**, døbt $16\frac{1}{5}$ 1760 i Hosanger, død som Barn.

[44] **Maren Christine Olrich**, det yngste af Pastor Benjamin O.s mange Børn, ifølge Skiftet efter Moderen f. 1762 (utvivlsomt i Askevold), g. m. Bonden Halvor Johannesen i Øns Sogn (Hyllestad), f. 1751. Johannesen styrede Salbuegaard for sin Svigermoder; han og Maren levede endnu 1802.

[45] **Kirstine (Kirsten) Cathrine Olrich**, f. o. 1755 (konfirmeret i Bergens Domkirke $22\frac{1}{4}$ 1770), blev $10\frac{1}{12}$ 1778 g. m. Bødker David Heitmann, f. 1743, d. $12\frac{1}{7}$ 1799, Søn af Jac. Heitmann og Margrethe Danielsen. Kirstine O. og hendes Søster [46] Beata nævnes i Familiebreve i Forbindelse med [24] Handelsbetjent Bendt Olrich og maa have været hans Døtre. Saaledes sender [40] Ole Tønder Olrik straks efter sit Komme til København gennem Bendt O. en særlig Hilsen til dem (1777); »det var mine egne Piger; dér var min Fornøjelse, hos dem«. I Forbindelse med Bendt O. nævnes ogsaa David Heitmann, saa at det ses, at han har staaet ham nær. I et Brev af $7\frac{1}{8}$ 1780 kalder [19] Magister Michael Olrich Heitmann »Svoger«, saa at man skulde tro, at Heitmann ogsaa havde været Svoger til Bendt

Olrich eller med andre Ord først g. m. en ellers ukendt Datter af [7] Bendt Olrich paa Bagholmen. Imidlertid er der andre Ytringer i Brevene, der afgjort taler for den ovenfor angivne Sammenhæng, at Heitmann var den yngre Bendt Olrichs Svigersøn, og Ordet »Svoger« er altsaa blevet brugt i videre Forstand. Underlig nok giver Kirkebøgerne fra Bergen ikke Oplysning om Bendts Familieforhold, og Brevene er her vor eneste Kilde. — Kirstine O. og David Heitmann havde Sønnen Jakob, f. i Bergen ¹²/₇ 1780.

[46] **Beata Olrich**, foregaaendes Søster, døbt i Bergen ¹⁸/₈ 1757, kom efter sin Konfirmation (1773) i Huset hos den ugifte Farbroder [19] Mag. Michael Olrich, men blev ¹⁹/₃ 1784 g. m. Skibskaptajn Henrik Wolf, f. 1754, d. Juli 1786, Søn af Claus W. og Anna Cathr. Winding. Da hun var bleven Enke, friede en vis Hendrich Helmers til hende, men fik Afslag (1787; Brevet er bevaret). Beata ægtede senere, ¹⁰/₈ 1790, Købmand Danchert Danchertsen, f. 1757, d. 1831, Søn af Tolder Danchert D. og Sophie Amalie Tancke. Beata døde ²⁵/₄ 1801. Hendes Børn af begge Ægteskaber vil ses af nedenstaaende Stamtavle.

Anmærkning: I 1851 udkom i Christiania »Fortællinger« af Bernhard Olrik. Dette Navn er et Pseudonym. Bogen er af Æstetikeren Bernhard Roggen, Bestyrer og og Førstelærer ved Blindeinstituttet i Christiania, f. 1825, d. 1867. Navnet Olrik har han taget efter sin Mormoders Slægt. Jfr. Halvorsens norske Forfatterleksikon IV, 347. 576 f.

Med 5te Slægtled forsvinder de ældre Linjer af Slægten som norsk Familie og fortsættes kun gennem de to danske Linjer. Den yngre norske Linje, Hisken-Slægten, fortsættes endnu gennem et Par Slægtled.

(Olrik'erne paa Hisken).

3dje Slægtled

[9] **Michael Olrich**, Michael Berentsøn Olrichs 2den Søn, f. 1696 (el. Jan. 1697), overtog Moderens Købmandsforretning paa Hisken og forøgede den ved tillige at overtage Handelsforretningen paa det nærliggende Gjedung, idet han i Gjedung $\frac{1}{6}$ 1718 ægtede Enken Beate Jacobsdatter Hynnemøer f. Hasse, f. 1688, Datter af Sognepræst Jacob And. H. i Suldal og Elisabeth Eliasdatter Heltberg. Beates forrige Mand, Nathanael Jochumsen Hynnemøer, Handelsmand i Gjedung, var druknet paa Søen; tidligere havde hun maaske været g. m. Lars Bendtsøn Bagholmen, i saa Fald var Michael Olrich altsaa hendes 3dje Mand. Til sin Handel knyttede Michael Gæstgiveri. Da han havde haft sin Handel i 25 Aar, følte han sig ældet og søgte $\frac{11}{2}$ 1744 Bevilling for sin Hustru og sine Børn paa Handelen ved Hisken og Gjedung, med Henvisning til, at det ikke kunde være hans afdøde Broders Privilegium til »Præjudice«, fordi der var over 4 Mil mellem Hisken og Bagholmen; Bevillingen fik han $\frac{12}{6}$ s. A. Hans Hustru døde i Aug. 1750 (begr. i Findaas $\frac{25}{8}$), og $\frac{7}{1}$ 1751 holdtes der Skifte mellem Michael Olrich og Beates Børn med Nathanael Hynnemøer, nemlig Jochum Hynnemøer, Skipper i Bergen, og Jacob Hasse Hynnemøer, Handelsmand paa Branderund, samt Michaels og Beates Børn, 2 Sønner og 3 Døtre, af hvilke de to var gifte. Boets Formue opgjordes til 1716 Rdl. 3 ₤ 13 β¹). Michael O. døde først 1767 (begr. $\frac{18}{8}$). Hans Efterkommere knyttedes til Hisken.

4de Slægtled

[30] **Maren Olrich**, Michael (Michaelsøn) Olrichs ældste Datter, f. paa Hisken 1720 (døbt $\frac{14}{3}$), ægtede $\frac{24}{11}$ 1746 Salomon Olsen Hobbestad, f. 1715, d. 1795 (begr. $\frac{12}{9}$).

[31] **Nathanael Olrich**, Michael (Michaelsøn) Olrichs ældste Søn, f. paa Hisken 1722 (døbt $\frac{20}{4}$), Købmand og Gæstgiver paa Hisken, d. 1785 (begr. $\frac{28}{7}$); Skiftet efter ham holdtes $\frac{1}{11}$ s. A. Ægtede 1° sin Kusine Elen Grandorph, f. 1723, d. 1774 (begr. $\frac{3}{7}$), Datter af Henrik G. og [10] Angenetha Olrich; 2° ($\frac{27}{7}$ 1777) Karen Hasse Taarmark, Datter af Søren T. og Brønele Hjelm, og f. $\frac{17}{1}$ 1755, d. paa Hjelmeland $\frac{2}{12}$ 1813. Efter Nath. O.s Død ægtede hun $\frac{23}{8}$ 1787 Premierløjtnant Ole Gjerdrum Tausan. Gennem Nath. O. fortsattes Slægten; i 1ste Ægteskab havde han 3 Døtre og 2 Sønner, i 2det 1 Søn og 2 Døtre; de fleste døde dog i ung Alder.

[32] **Elisabeth Olrich**, f. paa Hisken 1724 (døbt 3. Paaskedag), ægtede $\frac{26}{9}$ 1752 sin Fætter Caspar Grandorph, f. 1725 el. 1726, Broder til Nathanael Olrichs 1ste Hustru.

[33] **Cathrine Olrich**, vistnok f. 1726 (hendes Daab findes ikke indført i Findaas' Kirkebog), g. m. sin Fætter [20] Poul Andreas Olrich (se ovf.).

¹) Meddelt af afd. Godsejer H. Heiberg til Amblegaard. Omsat i vor Tids Penge bliver Summen op imod 9000 Kr.

[34] **Michael Olrich**, Michael (Michaelsøn) Olrichs yngste Søn, f. paa Hisken 1728 (døbt $18/6$), d. i Bergen Juni 1811, ægtede $11/4$ 1758 Lucia Dedecken, f. 1726, d. i Bergen Febr. 1799, Datter af Hans Henrik D. og Gjertrud Øskensdatter. De havde ingen Børn. Michael O. stiftede et Legat for trængende Enker, særlig af Familien; det bestyres af Domkirkens Præster. Legatkapitalen var 1000 Rdl., men ved Pengekrisen i 1814 reduceredes den til 84 Sp. Daler.

[61] **Beate Olrich**, Nathanael Olrichs ældste Datter af første Ægteskab, 5te Slægtled f. 1754 (døbt i Findaas $28/7$), blev $5/11$ 1776 g. m. Skipper og Husmand Rasmus Engelsen paa Gloppen i Karmsund, under Avoldsnæs Præstegjeld, f. 1751. De havde 2 Sønner, Engel Rasmus Engelsen, Købmand, 1805 g. m. Ingeborg Pantz (Søn: Rasmus E., f. 1810), og Nathanael Engelsen. Rasm. Engelsen havde tidligere været gift, men Ægteskabet var blevet opløst.

[62] **Henrik Grandorph Olrich**, Nath. Olrichs ældste Søn af 1ste Ægteskab, døbt $12/4$ 1758 i Findaas; da han ikke nævnes i Skiftet efter Faderen $1/11$ 1785, maa han være død før den Tid, formodenlig som Barn.

[63] **Agnete Olrich**, Nath. Olrichs 2den Datter af 1ste Ægteskab, døbt i Findaas $8/2$ 1760, begr. smstds. $17/2$ 1775.

[64] **Benedicte Marie Olrich**, Nath. Olrichs 3dje Datter af 1ste Ægteskab, f. omtr. 1761 paa Hisken, død i Hørsholm inden Skiftet efter Faderen $1/11$ 1785, men begr. i Findaas $14/1$ 1786.

[65] **Michael Elia Nathanael Olrich**, Nath. Olrichs yngste Søn af 1ste Ægteskab, f. 1765, blev sin Faders Eftermand som Landhandler og Gæstgiver paa Hisken, d. $9/3$ 1850. I ung Alder ($22/11$ 1785) ægtede han Birgitte Marie Sømme, f. 1761, d. $24/5$ 1837. De havde 5 Sønner og 4 Døtre, men ikke des mindre uddøde den talrige Familie — paa en uægte Sønnesøn nær — med næste (6te) Slægtled. Ingen af Sønnerne overlevede Faderen. Efter sin Søn Michael arvede han Vornæs i Bremnæs Sogn, men ved Skøde af $2/12$ 1846 solgte han baade Hisken og Vornæs til sine Døtre [92] Henrikke og [94] Birgitte.

[66—68] Nath. Olrichs Børn af 2det Ægteskab, døde tidlig. Se Stamtavlen.

[88] **Nathanael Olrich**, M. E. N. Olrichs ældste Søn, f. paa Hisken 1786 6te Slægtled (døbt i Findaas $21/6$), var i Live ved Moderens Død 1837, men døde før Faderen.

[89] **Elen Carine Olrich**, M. E. N. Olrichs ældste Datter, f. paa Hisken 1787 (døbt i Findaas $23/7$); var, da Moderen døde (1837), g. m. John Leverei i Dublin, og ved Faderens Død (1850) Enke efter Købmand William Haisen i Dublin. Hendes Opholdssted kendtes ikke da; det synes altsaa, som om Slægten har tabt hendes Spor.

[90—91] se Stamtavlen.

[92] **Agnete Henrikke Olrich**, M. E. N. Olrichs Datter, f. paa Hisken 1791 (døbt i Findaas $9/3$), d. efter 1851, $6/11$ 1811 g. m. Andreas Weibel,

Signalbestyrer paa Hisken, d. før 1846, da M. E. N. Olrich tilskødede sin Datter Hisken. Henrikke er den sidste af Slægten, som har været knyttet til denne Ø. I sit Ægteskab havde hun Sønnen Ole Sømme Weibel (der ved Skiftet efter Morfaderen 1850—51 ikke var til Stede, formodenlig i Kofardifart) og Michael Olrich Weibel samt Datteren Karine Margrethe Weibel.

[93] **Beate Hasse Olrich**, Datter af M. N. E. Olrich, er døbt i Findaas $14/5$ 1793, var ugift, overlevede Moderen, men døde før Faderen.

[94] **Birgitte Marie Sømme Olrich**, Datter af M. N. E. Olrich, er døbt i Findaas $22/1$ 1795 og var ligeledes ugift. Hun var en driftig Kvinde, der af Faderen købte Gaarden Vornæs (1846), der tidligere havde tilhørt hendes Broder [95] Michael. Hun døde efter 1851, men før 1865.

[95] **Michael Elia Nathanael Olrich**, døbt i Findaas $26/1$ 1796, opkaldt efter sin Fader, ejede Gaarden Vornæs, i hvilken hans yngste Broder [98] Salomon havde haft Andel. Ved hans Død (1846) gik den over til Faderen, der dog snart tilskødede sin Datter Birgitte den.

[96] **Knud Sømme Olrich**, Søn af M. N. E. Olrich, døbt i Findaas $18/4$ 1797, fik Andel i Gaarden Gjedung, som i sin Tid hans Oldefader [9] Michael (Michaelsøn) Olrich havde ejet. Ved hans Død $27/8$ 1838 gik denne Andel over til Faderen, der dog atter maa have solgt den.

[97] se Stamtavlen.

[98] **Salomon Sømme Olrich**, M. N. E. Olrichs yngste Søn, døbt i Findaas $5/7$ 1800, havde Andel i Gaarden Vornæs. Han skulde netop have Bryllup med Johanne Thorsdatter Onnenæs, da han døde $22/4$ 1829. 6 Uger senere fødte hans Forlovede en Søn [136], se nedenf. Andelen i Vornæs udlagdes ved Skiftet til Faderen, som dernæst maa have erhvervet hele Gaarden og overladt den til den ældre Søn [95] Michael.

7de Slægtled

[136] **Salomon Sømme Olrich**, uægte Søn af foregaaende, f. i Maj 1829, 6 Uger efter Faderens Død og 7 Uger efter at der 1ste Gang var lyst for Forældrene, arvede Løsøre efter Faderen, men blev ved Decision af $23/5$ 1850 kendt uberettiget til Arv efter Bedstefaderen. Om dette sidste Skud af Hisken-Slægten vides ikke mere. Ved Folketællingen i Findaas 1865 fandtes der ikke længer nogen af Navnet Olrik. Den en Gang saa frodige Slægt var vistnok uddød, i alt Fald forsvundet fra sit gamle Hjemsted.

II. Den ældre danske Linje.

Paa Stamfaderen nær har denne Gren af den Olrik'ske Slægt bestandig hørt hjemme i København. Af Mændene var 2 Toldembedsmænd (den ene dog oprindelig Officér), 1 Officér; senere findes flere Kunstnere, 1 Jurist, 1 Universitetslærer, 1 Skolemand, 1 Musæumsassistent. De videnskabelige Studier har overvejende historisk Karakter: 2 er Historikere, 1

Folkemindeforsker. Af Kvinderne har flere givet sig af med Undervisning, 2 er Kunstnerinder. Kunst og Videnskab er stærkt repræsenterede, Handel og Haandværk slet ikke, heller ikke har nogen været Præst eller Læge. Overvejende kolerisk Temperament; en vis Arbejdslyst, stundom noget rastløs.

[40] **Ole Tønder Olrik**, Pastor Benjamin Olriks 3dje Søn, opkaldt efter ^{5te} Slægtled sin Moders Morfader, Præsten Ole Tønder, fødtes 1756 og blev $12\frac{2}{5}$ s. A. døbt i Hosanger Kirke. Efter Konfirmationen blev han anbragt paa et Apotek i Bergen; men i 1777 drog han til København for at prøve Lykken dér. Det var ikke meget, hans Moder, den fattige Præsteenke med den store Børneflokk, havde kunnet afse til ham. Med kun 2 Rdl. i Lommen kom han til Danmarks Hovedstad. Andendagen derefter ($15\frac{1}{4}$) blev han Medhjælper hos Barber, Amts- og Stadskirurg Solle, der var Barberernes Oldemand og boede ved Gammel Strand. Ole Tønders første Indtryk af Mesteren var ikke godt; »han er ikke med det bedste for et fornemt Menneske som jeg er«, skrev han straks til Farbroderen [24] Bendt Olrich i Bergen. Ole Tønder viser sig her at have ikke lidt Selvfølelse, det samme som kommer frem, naar han i Breve indtrængende anmoder sine Slægtninge om at skrive Monsieur Monsieur uden paa deres Breve til ham. Des mere maa de usle Kaar have naget ham: han havde kun 2 ₤ om Ugen, og hos sin Mester fik han ganske vist Middags- og Aftensmad, men alt andet maatte han holde sig selv med. At der kunde være meget for ham at lære i København, følte han godt. Men hans Dag var helt optagen hos Solle, og den kirurgiske Kunst (i moderne Forstand), som kunde have sin store Interesse, traadte i det daglige helt tilbage for de rene Barberforretninger. Sæbeskummet, Ragekniven og Blodkopperne har været det, som gav ham mest at bestille. Saaledes var hans hele Dag optagen hos Solle, og han klager vemodig over at maatte »slænge sin Ungdom hen«. Efterhaanden maa han dog i det mindste have faaet noget til overs for Solles, hvor han senere indførte sin ældre Broder Bendt (se ovf. S. 14). Dog saa han sig snart om efter en bedre Stilling, og i 1778 fik han da ogsaa, sikkert ved Bendts Hjælp, Ansættelse som »Kirurg« for Mandskabet paa 4 Grønlandsfarere. Det var et brydsomt og farligt Hverv, han derved paatog sig; kort før var en stor Mængde Hvalfangere omkomne, saa det længe mindedes ¹⁾. Ole og Bendt var samtidig oppe i Grønland, men ikke paa samme Sted. De saas først i Sommeren 1781, da de begge kom tilbage til København. Ole Tønder O. vendte tilbage fra Holsteinsborg med Skibet »Baron Krag Juel Vind«, og han var nu i Stand til at sende sin Moder 20 Rdl. (ca. 100 Kr.) til Hjælp. Straks efter rejste han atter til Grønland som Kirurg og Hvalfanger-Assistent med Station i Godhavn; han skulde have denne Tjeneste i 6 Aar, dog regnet fra 1778. Efter sin Hjemkomst 1784 lønnedes han med at blive Toldkontrollør

¹⁾ Lor. Hanssen, Grønlandsfarerne i Aaret 1777 (Fredericia 1806).

i Ringsted. Af og til besøgte han Farbroderen [25] Christian Magnus O. i Helsingør, hvor han var vel sét paa Grund af sit elskværdige og høflige Væsen. Ligeledes er han i København kommen hos Professor Peder Horrebøw, hvis Søsterdatter, Anna Margrethe Jegind, var gift med Oles Farbroder i Helsingør. I Horrebøws Hus traf han en anden Søsterdatter af denne, nemlig den forældreløse Anna Margrethe Haste, f. $\frac{3}{8}$ 1761, Datter af Mag. Espen Haste, Sognepræst i Fakse (f. $\frac{23}{11}$ 1723, d. $\frac{11}{4}$ 1785) og Sophia Magdalene Horrebøw (f. $\frac{5}{5}$ 1725, d. Febr. 1791) og Søster til Digteren Peder Horrebøw Haste (d. 1831)¹⁾. Hun blev Oles Brud, og $\frac{17}{10}$ 1793 gjorde Prof. P. Horrebøw deres Bryllup med megen Højtidelighed; P. H. Haste fejrede selvfølgelig Brudeparret i en Sang²⁾. Det gik imidlertid Ole som Broderen Bendt: den Lykke, han vandt efter Ungdomsaarenes brydsomme Kampe, blev saare kortvarig. 1796 opnaede han et bedre Embede som Toldkasserer i Køge, men allerede i Februar 1799 døde han af Skørbug, hvortil han har haft Spiren fra det lange Ophold i Grønland (begr. $\frac{11}{2}$ 1799). Hans Enke flyttede til København med sine to Smaadrenge og døde først $\frac{24}{9}$ 1825³⁾. Hun skildres som værdig og hyggelig. Slægten fortsattes gennem den ældste af Sønnerne, Joh. Henr. Ludv. Olrik.

6te Slægtled [66] **Johan Henrik Ludvig Olrik**, f. i Ringsted $\frac{24}{8}$ 1794, kom efter Faderens Død med sin Moder til København (1799) og blev 1804 eller 1805 sat i Efterslægtsselskabets Skole. O. røbede Anlæg for Tegning, men Moderen var bange for at lade ham komme i »Akademidrengenes« Selskab⁴⁾, og efter Konfirmationen (1810) kom O. da fra Nyaar 1811 paa Mægler Hertøvs Kontor. Men de følgende Aar, da hele Europa var optaget af de mægtige Krigsbegivenheder, fik O. en stærk Lyst til at gaa Officørsvejen, og da den yngre Broder Fritz blev Kadet, kunde H. ikke længer modstaa Lysten. 1813 blev han Landkadet og Frikorporal, $\frac{26}{12}$ 1815 Sekondløjtnant i 1ste Livregiment, 1818 Adjudant og 1823 Generaladjutant. Militærvejen blev dog en Skuffelse for O. Vel havde han levende Interesse for det krigsvidenskabelige og Tjenesten i og for sig; men hans Tilbageholdenhed overfor mindre heldige Kammerater bevirkede Fortrædeligheder og ligefremme Sammenstød, der endog — meget mod hans Vilje — førte til Duel (paa Sabler) paa selve Kasernegangen. Da tilmed hans Broder Fritz ganske gik op i det kammeratlige Samliv uden at sky dets Skyggesider, blev Militærlivet ham uudholdeligt. Han forlovede sig 1825 med *Benedicte Marti-*

¹⁾ Ang. Slægterne Horrebøw og Haste se H. F. Grandjean i Tillæget til Personahist. Tidsskr. for 1881.

²⁾ Til Controleur Ole Tønder Olrik og Anna Margr. Haste paa deres Bryllupsdag (Eks. paa Det store kgl. Bibliotek).

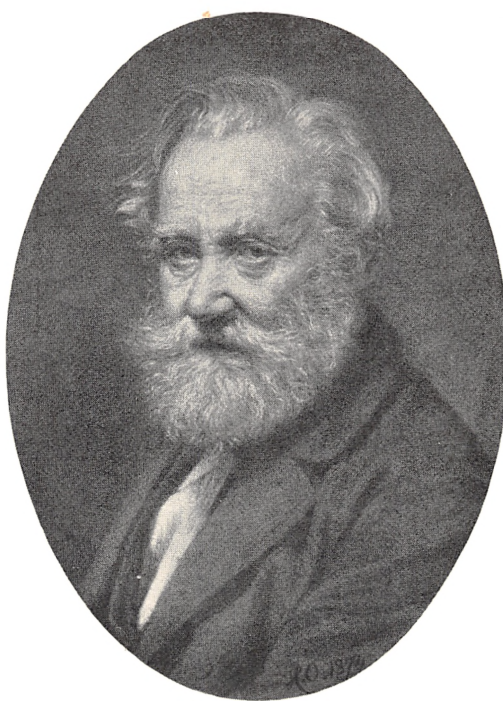
³⁾ Lampe, anf. St. Grandjean, anf. St., S. 25.

⁴⁾ Om de berygtede »Akademidrenges« Færd jfr. Emil Hannover, Maleren C. V. Eckersberg (København 1898), S. 10 flg.

nette Heiberg, f. i København $18/9$ 1801, Datter af Christen H. (f. 1754, † $11/6$ 1816) Landmaaler, dernæst Tolder paa Læsø 1805—1813, i sine sidste Aar bosat i Svendborg, Fætter til P. A. Heiberg ¹⁾, og Mette Marie Lemvig (f. 1763, † $5/6$ 1828). Dernæst søgte H. O. Afsked fra Militæretaten s. A., fordi han som Officér helt uden Formue ikke vilde være i Stand til at gifte sig. Det var et skæbnesvangert Skridt. Med sine gode Evner, sin varme Interesse og sin pligtro Arbejdsomhed vilde han sandsynligvis have haft en Fremtid som Officér; nu skulde han møjsommelig bane sig Vej i andre

BENEDICTE OLRİK, f. Heiberg. Tegn. af H. Olrik.

J. H. L. OLRİK. Tegning af H. Olrik.

Forhold, og kun med Nød slog han sig igennem. Hans i Forvejen tunge Natur har herved faaet end mere af det melankolske ved sig; men paa den anden Side vurderede han fuldt ud den Erstatning, han fik for Tabet af sin Karrière, nemlig det lykkelige Ægteskab. Og dog bragte dette til Begyndelse helt fortvivlede Forhold. Brylluppet stod ($14/1$ 1826) paa en Gaard i Render (Brylle Sogn, Odense Herred), som ejedes af Brudens Broder Gert H., Godsinspektør paa Dallund. Her blev det unge Par i nogen Tid; Gert Heiberg vilde nemlig overtale H. O. til at overtage Gaarden, men O. fandt Prisen for høj. Heiberg overtalte ham da til at fæste Gaarden Lundenæs

¹⁾ Se Familien Heibergs Stamtavle.

ved Skjernaens Munding; men Gaarden viste sig saa elendig, at O. og hans Hustru efter 5 Ugers Forløb maatte forlade den for ikke at sætte endnu mere overstyr. Benedicte O. var nu først hos sin Broder, Apotheker Hans Leganger Heiberg i Ringkøbing, dernæst hos en Veninde i Fredericia, og hun fik i denne Tid sin første Datter, der dog snart døde. H. O. var mest i København for at søge en ny Livsstilling, men aarevis var han henvist til at leve af tilfældigt Arbejde. Senere boede H. O. og hans Hustru paa Rudegaard i Nordsjælland, hvor deres anden Datter fødtes. Herfra vandrede O. bestandig til København for at søge Embeder. Frederik VI tilbød ham at genindtræde i Linjen; men som gift Mand uden Formue kunde O. ikke inlade sig derpaa. Endelig blev han $16/12$ 1829 »Toldbetjent« (o: Toldassistent) i København, og først $18/7$ 1846 rykkede han op til Toldkontrollør; $1/4$ 1861 tog han sin Afsked. Sit mangeaarige Otium brugte O. til flittig Læsning, særlig af Bibelen og religiøs Litteratur. I Jan. 1876 fejrede han og hans Hustru deres Guldbryllup med stor Højtidelighed hos deres Søn, Maleren Henrik Olrik; men Benedicte O. var nu svag, og $28/2$ 1876 døde hun. Væver og virksom havde hun været; hendes lyse Sind havde holdt dem oppe under den megen Modgang, og hun havde været en ypperlig Husmoder, der med selv de mindste Midler forstod at skabe Hygge; paa den anden Side manglede hun ikke den Heiberg'ske Slægts kritiske Sans. H. O. døde $15/3$ 1880. Endnu i sit 86de Aar var han en kraftig Mand, der daglig foretog lange Spadsereture. Han var en tung, religiøs, temmelig inde-sluttet og menneskesky Natur, pligtkær og nøjsom, streng mod sig selv, ædel i Tankegang, værdig i Fremtræden.

[67] **Bendt Frederik** (kaldet **Fritz**) **Benjamin Olrik**, f. i Køge $19/4$ 1797, gik som ovenfor sagt Militærvejen, var Sekondløjtnant samtidig med Broderen og endte som Premierløjtnant ved 1ste jydsk Infanteriregiment; fik sin Afsked 1842 og blev Kaptajn, men søgte ved Udbruddet af Krigen i 1848 forgæves om Tilladelse til at genindtræde i Hæren; døde ugift $7/3$ 1849. Fritz O. var en elskværdig, men svag Mand, der blev et Offer for daarlige Kammeraters Egoisme og kun var lidet lykkelig.

7de Slægtled

[99] **Anna Margrethe Marie Benedicte Olrik**, f. $16/10$ 1826 i Ringkøbing, død smstds. i Nov. s. A.

[100] **Anna Margrethe** (kaldet **Grethe**) **Petrine Marie Benedicte Olrik**, f. $6/2$ 1828 paa Rudegaard ved Holte (døbt $8/5$ i Birkerød Kirke), deltog 1849—50 i Fru Maria Bojesens Lærerindekursus, var 1850—57 Huslærerinde hos Pastor Thaarup i Hundborg, 1861—62 Inspektrice ved Frk. N. Zahles Pensionat for unge Piger, var dernæst 1862—98 knyttet til sin Broders og Svigerindes Hus, som hun har viet sine bedste Kræfter, ved at læse med Børnene, passe Haven og Drivhuset o. s. v. Bor paa Frederiksberg. Ugift.

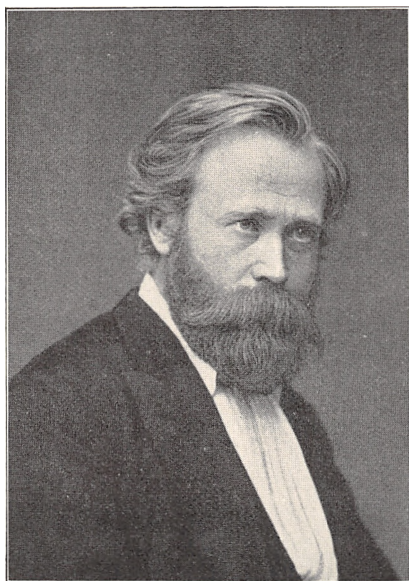
[101] **Ole Henrik Benedictus Olrik**, f. $21/5$ 1830 i København, gik i

Efterslægtsselskabets Skole og viste tidlig Anlæg for Tegning. Der var endog Tale om, at han som Tegner skulde have deltaget i »Galathea«s Verdensomsejling; men Kristian VIII vilde ikke tillade, at en ukonfirmeret Knøs var med paa den lange Rejse. Det var dog ikke Forældrenes Tanke, at han skulde blive Kunstner; de manglede nemlig Raad til at bekoste hans Uddannelse. Men efter at Landskabsmaler Harder havde ytret sig rosende om hans Tegninger, skaffede en fjærnere Slægting, Professor L. Engelstoft, ham ind paa Akademiets Modellérskole (1845). Da tilmed Professor G. F. Hetsch tog sig faderlig af ham, jævnedes Kunstnervejen virkelig for ham. H. O. gennemgik Akademiets Billedhugger-Klasser og vandt 4 Sølvmedailler, 2 som Dekorationsbilledhugger, 2 som Figurbilledhugger, konkurrerede forgæves til Guldmedaillen, men fik 1853 den Neuhausen'ske Præmie for en Sølvsukkerskaal. Sit Udkomme tjente han samtidig ved at arbejde for Den kgl. Porcellænsfabrik (de formindskede Kopier af flere af Thorvaldsens Statuer) og Ipsens Terrakottafabrik. Sin videre Udvikling som Billedhugger fik han ved at arbejde i H. V. Bissens Atelier.

Skønt O.s Virksomhed som Dekorationsbilledhugger slog godt an, længtes han selv dog efter at prøve sine Kræfter i Malerkunsten. Og da han 1854—55 med offentlig Understøttelse rejste udenlands, over Tyskland, Wien og Schweiz til Frankrig, nyttede han Opholdet i Paris til at nyde 3 Måneders Vejledning i Coutures Atelier. H. O. vendte hjem som Maler og udstillede »Drengen, som blæser Sæbebobler«. For Udkommets Skyld fortsatte han dog sin Virksomhed i Kunstindustriens Tjeneste, særlig for Christesens Sølvvarefabrik, end mere som kunstnerisk Leder ved H. C. Drewsens Elektroleptfabrik. Som Hetschs Lærling anvendte han mest Motiver fra den helle-niske Oldtid og Renæssancen, men stillede sig efterhaanden friere i sit Stilvalg, bl. a. forsøgte han sig med Held i den nordiske Bronzealderstil. I det hele har O. ved sin harmoniske Smag bidraget ikke lidt til den danske Kunstindustris Udvikling. Samtidig arbejdede han sig videre frem som Maler og gik fra Portrætkunsten til Billeder af det daglige Liv. Forsøget lykkedes. Paa Charlottenborg-Udstillingen 1857 mødte han med 2 Billeder, en ung Pige ved Klaveret (hans yngste Søster) og en Bondepige, der henter Vand ved en Kilde; Enkedronningen købte det første af disse Malerier, Kunstforeningen det andet. 1858—59 kunde O. for egne Midler rejse til Italien. Efter sin Hjemkomst ægtede han ²⁰/₅ 1859 i Kbhvn. Hermina Valentiner, f. ²³/₁₁ 1839, Datter af fhv. Forpagter paa Søholm Herman V. ¹) (f. ²⁷/₃ 1811, d. ²/₁ 1892) og Noline f. Jacobsen (f. ²²/₉ 1802, d. ²⁵/₁₂ 1893). Blandt O.s Billeder fra de første Ægteskabsaar maa nævnes »En Brud, der pyntes af sin Veninde«; det blev købt af Den kgl. Malerisamling og har bestandig holdt sig i Publikums Yndest, saa at det i de senere Aar er blevet reproduceret flere Gange.

¹) Jfr. den Valentiner'ske Stamtavle.

1862—63 foretog H. O. sin 3dje store Udenlandsrejse, til London, Paris og Italien. Hans videre Udvikling lægger sig nu for Dagen, dels i hans Maleriers dybere Stemning («Solnedgang fra Monte Pincio», «Nonnen»), dels i større og dristigere Kompositioner: »Kain« (senere tilintetgjort af Kunstneren selv), »Valkyrierne«, »Den sovende Faun og Nymferne«, »Kristus i Gethsemane Have«, »Kristus og Synderinden«. Tillige fortsatte O. sin kunstindustrielle Virksomhed. Ved denne Tid begyndte O. ogsaa at blive en af vore mest skattede Portrætmalere, og i 70'erne naaede hans Virksomhed paa dette Kunstomraade et saadant Omfang, at der næsten ikke blev Tid til andet. Gentagne Gange har O. malet Kong Kristian IX: Brystbillede

HENRIK OLRIK. Fotografi 1872.

(gengivet i Olietryk) og hel Figur, desuden Kongen præsiderende i Statsraadet (Ministeriet Estrup; Billedet findes paa Amalienborg), endvidere Kronprinsens ældste Børn 1876, Prinsesse (nu Dronning) Alexandra 1873, hvorefter Ballin har udført sit bekendte Kobberstik, Portrætterne af Ministrene Carl Moltke, Hall, E. V. R. Skeel, Geheimekonferensraad Grev G. Moltke-Hvitfeldt, Grev Ahlefeld-Laurvigen og Hustru, Komponisten Professor J. P. E. Hartmann (paa Frederiksborg), Landskabsmalerne Professor G. Rump og Professor Kiærskou (till. Kunstakademiet), Digteren Henrik Ibsen (i det norske Nationalmusæum), Rektor F. C. C. Birch (Brystbillede i Horsens lærde Skole, Knæstykke paa Metropolitanskolen), Etatsraad J. B. Olrik (Helsingørs Raadhus) o. s. v. O. har malet flere Billeder af sin Hustru, bl. a. med deres yngste Datter som lille Pige. Et af O.s bedste Portrætter er Billedet af hans gamle Fader. Ofte har O. malet større Portrætgrupper i det fri og dermed tillige givet venlige Landskabsstemninger, saaledes Grevinde Piper og hendes Børn i en Baad ved Bredden af en skaansk Indsø, Kmh. Cederfeld de Simonsens Børn, Grev Bille-Brahe-Selbys Familie, Hofjægermester Bechs Børn, Prof. A. Munchs Døtre, fremfor alt Kunstnerens egne Døtre med Roser og Jordbær. Ogsaa ellers har O. i høj Grad været Børnenes Portrætmaler. — En Kunstkritiker har i Vurderingen af O.s Portrætkunst betegnet ham som en »Optimist«, der i Reglen »formaar at faa det bedste, kønneste og elskværdigste frem hos hver enkelt«, hvorved han »havde noget til fælles med Juel«. Endvidere er fremhævet hans betydelige Herredømme over de kunstneriske Midler, medens det paa den anden Side er

blevet sagt, at han ikke altid naaede at give en dybere Karakteristik. Dette sidste gælder imidlertid hele den Slægtalder, hvortil O. hørte, og hænger nøje sammen med dens elskværdige, skønhedssøgende »Optimisme«. For øvrigt staar O. højere som Portrættegner end som Portrætmaler; med Blyant eller Kul lykkedes det ham at komme den »dybere Karakteristik« meget nærmere, og O.s store efterladte Samling af Portrættegninger har betydelig kunstnerisk og historisk Værdi; adskillige er komne til Frederiksborg, nogle er købte af Kobberstiksamlingen, Hovedmassen er købte til Hirschsprungs Samling, men Familietegningerne er blevne i Familien.

O.s senere Aar er kendetegnede ved, at han med den yderste Anspændelse af sine Evner skrider til ny, langt større og mere forskelligartede Opgaver. Lejlighedsvis havde han i 1878 udført en lille Buste af sin Hustru, og skønt han ellers ikke siden sine unge Dage havde givet sig af med Figurbilledhuggerkunsten, blev dette Arbejde (som senere er udført i Sølv) maaske den smukkeste Perle i hans Kunst. Senere efterfulgtes den af 2 større Portrætbuster; de forestiller [139] Axel Olrik og [141] Ingeborg Olrik og har vundet megen Anerkendelse i Kunstnerkredse. I denne Forbindelse kan ogsaa nævnes et Udkast til Mindemærket for Kejser Alexander II. Samtidig gav O. sig i Lag med langt større maleriske Opgaver. Fra 78 begyndte han Forarbejderne til »Bjergprædikenen«, det store Alterbillede i Matthæuskirken i København. O., der i 67, 73 og 77 havde foretaget mindre Udenlandsrejser, gjorde nu 1878—79 af Hensyn til dette Arbejde og støttet af det Ancker'ske Stipendium en større Studierejse til Italien, denne Gang fulgt af sin Hustru, og var dernæst i adskillige Aar sysselsat med dette Billede, som dækker hele Korfladen og er det største, der er malet i Danmark, ligesom det ved Kompositionens Rigdom og Stemningens Fylde er det ypperste Udtryk for O.s Malerkunst. Det omhyggelig udførte Forarbejde blev, noget ændret, anbragt som Alterbillede i St. Peders Kirke i Næstved. Da O. én Gang var kommen i Lag med de større Emner, syslede hans Fantasi bestandig med historiske Kompositioner. Han malede i 1887 »Jeftas Datter sørger med sine Veninder«, men dette Billede stod ikke paa Højde med sin Forgænger. Endvidere begyndte han paa de store Apostelskikkelser til Frederikskirkens Kuppel; 6 store Staffelibilleder blev færdige, til de andre var der Skitser, og

HERMINA OLRIK, f. Valentiner.
Tegning af H. Olrik.

efter disse Billeder er Figurerne i Kirkekuplen malede; O.s egen Fremstilling af Andreas er nu i Andreaskirken i Kbhvn., de 5 andre Apostelskikkelser i Apostelkirken. Ligeledes gjorde O. Forarbejder til et stort Billede til Frederiksborg-Musæet, »Volmerslaget«. Døden rev ham bort fra denne vanskelige Opgave; men hans Syslen med det stolte nationale Minde opnaaede dog paa anden Maade at sætte Frugt, nemlig det pragtfulde Sølvskjold med Fremstillinger af Valdemar Sejrs Historie, udført for V. Christesen, udstillet ved den nordiske Udstilling 1888 og oftere, nu i Kunstindustrimusæet (hvor man ogsaa vil finde et ældre Arbejde af O., en Metal-Sybordsplade med legende Genier, oprindelig en Gave til hans Brud). En stor Sølvjardinière med Figurer paa-begyndte han ligeledes for V. Christesen, men fik den ikke fuldført, saa at Billedhugger H. C. Petersen maatte lægge sidste Haand paa Værket.

H. O. var $16\frac{1}{2}$ 71 bleven Medlem af Akademiet, var 1886—87 tillige Medlem af det Udvalg, som skulde overveje Akademiforholdene, og blev 1887 Medlem af Akademiraadet. $9\frac{1}{5}$ 76 udnævntes han til R. af Dbg. (egenhændig overrakte Kongen ham Ridderkorset). $16\frac{1}{10}$ 83, da det store Alterbillede i Matthæuskirken var færdigt, fik han Professortitlen.

Hans Helbred var aldrig stærkt, og ved sin utrættelige Virken og kunstneriske Begejstring brugte han sig over Evne. Allerede $2\frac{1}{1}$ 1890 døde han efter et kort Sygeleje. — O. var en varmtfølende og ridderlig Personlighed, der forenede sin Faders Alvor og Strenghed med Moderens lysere Sind og Livlighed. Arbejdsomhed tog han i Arv efter begge. Der boede i ham en stærk Fuldkommenhedstrang, hvorfor han ogsaa endnu i de senere Aar brød sig nye Baner som Kunstner. I hans Kunst gør især Fantasiens Rigdom sig gældende, parret med den omhyggeligste Refleksion og en næsten ængstelig Samvittighedsfuldhed i Udførelsen; derved fjerner han sig ofte fra det enkle og umiddelbare, men opnaar til Gengæld i sine Kompositioner en ualmindelig, maaske undertiden altfor mylrende Frodighed i Tanke og i Gruppering ¹⁾.

[102] **Laurine** (kaldet *Laura*) **Magdalene Benedicte Olrik**, f. $31\frac{1}{7}$ 1832 i Kbhvn., var knyttet til sine Forældres Hjem, dernæst i Huset hos Pastor emer. E. Hald og dennes Enke paa Frederiksberg. Ugift.

[103] **Hansine** (kaldet *Sine*) **Frederikke Gerhardine Olrik**, f. $6\frac{1}{1}$ 1835 i Kbhvn., var 1854—60 Huslærerinde hos Pastor Madelung i Sjørring (dog med et Aars Afbrydelse, da hun i Kbhvn. ved sin Broders Hjælp fik Undervisning i Sang og Klaverspil), blev $7\frac{1}{11}$ 1860 g. m. sit Søkendebarn, Christian Carl Heiberg, Apoteker i Ringkøbing, hvor hun døde $11\frac{1}{8}$ 1862 efter at have faaet en dødfødt Søn. Hun var en livfuld Personlighed med en sympatetisk Sangstemme ²⁾. — C. C. Heiberg var Søn af Apoteker Hans Leganger H. (f. 1798, d. 1834) og Edel Marie f. Bjerrum (f. 1802, d. 1882) og er født $27\frac{1}{2}$ 1824; 1851—

¹⁾ Aaret rundt, 1890. III. Tidende $19\frac{1}{1}$ 1890. P. Johansen i Tidsskr. f. Kunstindustri VI, 165 ff. Sig. Müller, Nyere dansk Malerkunst. Weilbach, Nyt dansk Kunstnerleks. II, 190 ff. Biogr. Leksikon XII, 407 ff. Mindedigt af Nic. Bøgh, »Minder og Melodier«, S. 170.

²⁾ Litografi fra Bærentzens Etablissement. Ang. Maleri jfr. ovf. S. 25.

61 Apoteker i Herning; $11\frac{1}{6}$ 51 g. m. Emilie Nathalie Beissenherz, f. $11\frac{1}{6}$ 1827, Datter af Branddirektør, Major Ch. B. og Anna Elisabeth f. Smith, d. $27\frac{1}{4}$ 1855; i dette Ægteskab fødtes Sønnerne Hans *Leganger* H. (f. $17\frac{1}{5}$ 1852, Apoteker i Ringkøbing, Justitsraad) og Henrik *Julius* H. (f. $20\frac{1}{12}$ 1853, d. $2\frac{2}{3}$ 1865). C. C. Heiberg fik 1856 Ringkøbing Apotek, som hans Fader havde haft 1823—34, og flyttede hertil (Herning Apotek solgte han 1861)¹⁾. Om hans 2det Ægteskab er talt ovenfor. $14\frac{1}{4}$ 1868 indgik han 3dje Ægteskab, med Anna Elisabeth (kaldet *Betty*) Helweg²⁾, f. $20\frac{2}{3}$ 1833, Datter af Distriktslæge, Dr. med. Hans Zacharias H. i Odense (f. 1785, d. 1864) og Anna Elisabeth f. Wendt (f. 1790, d. 1878); af dette Ægteskab er foruden en afdød Datter, Emilie, Sønnen Hans Holger H. (f. $19\frac{1}{6}$ 1870, cand. pharm.) og Døtrene Henriette H. (f. $20\frac{1}{11}$ 1876) og Marie *Elisabeth* H. (f. $6\frac{1}{9}$ 1880). I 30 Aar virkede C. C. Heiberg som Apoteker i Ringkøbing, indtil han 1885 overlod Apoteket til sin ældste Søn, H. L. Heiberg; blev $21\frac{1}{5}$ s. A. Justitsraad, boede paa sin Hede-gaard Løvstrupgaard, dernæst i Kolding, fra 1891 i Odense. H. har betydelige Fortjenester af Hedeplantningen i Ringkøbingegnen; Løvstrupgaard med tilhørende 244 Td. Land skænkede han 1898 til »Foreningen til Oprettelse af Landbrugskolonier for fattige Børn«; den fik Navnet »Heibergs Gave«, og $21\frac{1}{11}$ s. A. blev Heiberg R. af Dbg. Han døde i Odense $26\frac{1}{2}$ 1900.

[137] **Dagmar Olrik**, f. $28\frac{2}{6}$ 1860 i København, gennemgik 1879—80 Tegne-skolen for Kvinder, fik tillige nogen Undervisning af sin Fader og har senere malet under Viggo Pedersens Vejledning; flere Gange har hun udstillet Blomstermalerier, til Dels med landskabelig Baggrund, desuden Kopier efter pompejanske Vægmalerier. Opholdt sig 1896—97 et Aars Tid og ligeledes i 1900 i længere Tid i Italien for at studere Kunst og Kunstindustri. Mere og mere har D. O. nemlig vendt sig til Dekorationskunst; hun har bl. a. broderet Københavns Universitets Banner (1890), givet Tegning til Møbler og lagt sig efter Udkæring i Træ og Kunstvævning; det er hende overdraget at istandsætte gamle Gobelin'er paa Fredriksborg-Musæet³⁾. 8de Slægtled

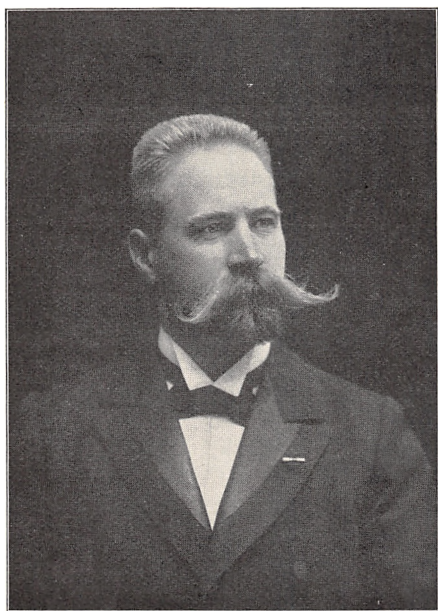
[138] **Hans Thorvald Olrik**, f. $12\frac{1}{7}$ 1862, Student fra Metropolitanskolen $28\frac{2}{6}$ 79, bestemte sig efter nogen Vaklen for det teologiske Studium og afsluttede Embedseksamen $22\frac{1}{1}$ 85. Allerede i sin Studentertid havde han virket som Lærer ved »Lyceum« (vedblev indt. 1889), nu overtog han tillige Historieundervisning paa Frk. M. Kruses Skole og Kursus (indt. 1898) og blev Lærer paa Vesterbros Seminarium (indt. 1891), tillige teologisk Manuduktør (indt. 1891). Samtidig førtes han gennem Kirkehistorien ind paa egenlig historiske Studier og har fra den Tid været baade Historiker og Skolemand. O. var en Tid Formand for »Teologisk Samfund«, Jan. 86—Maj 87 Alumnus paa Borchs Kollegium, gjorde Studierejser i Tyskland 1885 og 87 og nød 1888—

¹⁾ E. Dam, Ringkøbing Apotek gennem 150 Aar (Ringkøb. 1899), S. 49 ff.

²⁾ Jfr. Stamtavlen over Familien Helweg.

³⁾ Weilbach, Nyt dansk Kunstnerleksikon II, 189 ff.

94 det Smith'ske Stipendium. Erhvervede $12\frac{1}{2}$ 1892 den filosofiske Doktorgrad og valgtes kort efter til Medlem af »Selskabet til Udg. af hist. Kildeskrifter«. En væsenlig Forandring i O.s Stilling var det, da han fra April 1891 blev Medlem af Kommissionen for Skolelærer- og Lærerindeeksamenen; med Marts 1900 maatte han dog af Hensyn til sin Forstandergerning trække sig tilbage fra dette Hverv. Udsendt 1893 af Kultusministeriet for at studere Seminarieforholdene i Sverige, Finland, Tyskland, Schweiz og Frankrig; erhvervede ved denne Lejlighed fra Arkivet i Troyes til det danske Rigsarkiv et dansk Kongebrev fra 1230, som han under sine Studier var bleven opmærksom paa. Fik $28\frac{7}{7}$ 94 Professortitlen; blev i Maj 1895 (endelige Udnævnelse $26\frac{6}{6}$) Forstander for Statens Lærerkursus, som i de følgende Aar er blevene meget stærkt udvidede.

HANS OLRİK.

S. A. membre correspondant af »La Société nationale des Antiquaires de France«, 1896 Professor Jul. Langes Efterfølger som Sekretær i »Letterstedtska Föreningen«s danske Afdeling og dansk Medredaktør af »Nordisk Tidsskrift för vetenskap, konst och industri«, 1901 Formand for Foreningen »Kunst i Skolen« o. s. v. — Fik $24\frac{4}{4}$ 97 den franske Orden »Officier de l'Instruction publique«, blev $21\frac{12}{12}$ 98 R. af 1. Kl. af den norske St. Olafs Orden, $30\frac{4}{4}$ 1901 R. af Dbg.

Forfattervirksomhed: a) *Historisk*: Foruden Anmeldelser, Smaaafhandlinger og talrige Artikler i Dansk biogr. Leksikon og de første Bind af Salmonsens store ill. Konversationsleksikon: Ny Udg. (med Noter) af Fengers Overs. af »Ansgars Levned« (1885). Ermoldus Nigellus's Digt om Kong Haralds Daab, i metrisk Oversættelse og med historiske Oplysninger

(1886). Knud Lavards Liv og Gerning (1888). Borchs Kollegiums Historie i de første 40 Aar; Borchs Kollegiums Eforer og Alumner, begge i »Festskr. i Anledning af Borchs Koll. 200 Aars Jubilæum 1889« (O. holdt tillige ved denne Lejlighed Festtalen, og han havde skrevet Kantaten). Reformationens 200-Aars Jubilæum i Danmark 1717 (Kirkehist. Saml. 1890). Om Henrik Orlriks Liv og Kunst (»Aaret rundt« 1890). Udsigt over den vesterlandske Kirkes Forhold til Kongemagten gennem Middelalderens første Aarhundreder (Teol. Tidsskr. 1892). Viborg-bispen Gunners Levned, i Oversættelse (1892). Konge og Præstestand i den danske Middelalder I (1892, Doktordisp.) og II (1895). Den danske Biskop Tymme af Hildesheim; En dansk Pilegrimsfærd fra Beg. af 12. Aarh. (Hist. Tidsskr. 1892). En arabisk Beretn. fra 10. Aarh. om Slesvig (»Museum« 1892 II). Biskop Valdemar og den danske Krone (Aarb. f. nord. Oldkynd. og Hist. 1892). Studier over Ælnods Skrift om Knud d. hellige; Var Fyrstinde Sofie af Rostock dansk Prinsesse?; Bidrag til Belysning af Valdemarssonernes Tidsalder (Hist. Tidsskr. 1893—97). Danmarks Hist. i den ældre Middelalder (Tekst til »Danm. Hist. i Billeder«, 1893).

Bidrag til Danmarks Kirkehistorie, hentede fra Clairvaux og Citeaux; Naar blev Biskop Valdemar tagen til Fange? (Kirkehist. Saml. 1893). Danske Helgeners Levned, i Oversættelse og med Noter, (1893—94). Justérmester Ernst Bruun (Studenterbladet 1894). To enslydende danske Kongebrev fra 1230 (Aarb. f. nord. Oldkyndigh. 1895, paa Fransk 1896). Til Belysning af Valdemarerne (Dansk Tidsskr. 1899). Træk af Nationalkarakteren (»Danmarks Kultur ved Aar 1900«, sammen med C. N. Starcke). Knud d. hellige i de ældre Kildeskrifter og den senere Overlevering, et Gemæle; En dansk Fyrstinde i Nordtyskland i Slutn. af 11. Aarh. (Hist. Tidsskr. 1900—01). Festtale ved Afsløringen af Mindesmærket for A. D. Jørgensen (Sønderj. Aarb. 1901). — b) *Pædagogisk*: Seminarieforhold i Sverige og Finland (1893, skreven sammen med den udsendte Kommissions andre Medlemmer). Om Fortsættelsesseminarier; Nogle Ord om det paatænkte Fortsættelsesseminarium i Kbhvn. (»Vor Ungdom« 1894—95). Højere Seminarier i Tyskland, Schweiz og Frankrig (1894). Om Historieundervisningen som Led i den nationale Optræning (Stockh. 1895). Aarsberetninger fra Statens Lærerkursus (siden 1896). 3 polemiske Artikler om Gymnastiklærer-Uddannelsen (Berl. Tid. 1899). Nogle skolehist. Artikler i »Danmarks Kultur ved Aar 1900«, af hvilket Værk O. var den ene af de 3 Redaktører (1900; samme Artikler i den franske Overs. af Værket).

H. O. ægtede 1° $27/5$ 1887 i Kbhvn. Elisabeth *Cathrine* Bruun, f. $27/12$ 1862, Datter af Justérmester Ernst Bruun (f. $1/11$ 1817, d. $1/9$ 1894) og Trine Amalie f. Steenberg (f. $3/10$ 1819, d. $5/3$ 1901), begavet Klaverspillerinde, Elev af Musikkonservatoriet (1878—79), hvor Neupert, Neruda og Winding var hendes Lærere, fortsatte sine Studier under Winding og Prof. Barth i Berlin (1893), har givet 2 Koncerter og deltaget i mange; død $7/4$ 1896 under Fødslen af en dødfødt Søn. — 2° $29/1$ 1898 i Nyborg *Dagmar* Knudine Caroline Hansen, f. $10/1$ 1866 i Nyborg, Datter af Skibskaptajn Knud H. (f. $23/1$ 1816, d. 1871) og Caroline f. Hansen (f. $8/7$ 1824); har været Huslærerinde i flere Hjem¹⁾.

[139] Axel Olrik, f. $3/7$ 1864 paa Frederiksberg, Student fra Metropolitan-skolen 1881; studerede nordisk Filologi under Svend Grundtvig, L. Wimmer og K. Gislason og paavirkedes især stærkt af Grundtvig, hvis Gerning han senere kom til at fortsætte; fik 1886 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af en Prisopgave om Eddakvadernes Alder; tog Magisterkonferens $3/4$ 1887; nød det Smith'ske Stipendium allerede som Student og senere indtil 1892; erhvervede den filosofiske Doktorgrad $20/5$ 92 og valgtes til Medlem af »Selskabet til Udg. af hist. Kildeskrifter«; opholdt sig s. A. 6 Maaneder i Kristiania for under Sophus Bugges og Moltke Moes Vejledning at udvide sine Sagnstudier. April 1897 Docent ved Kbhvn.s Universitet i Folkeminder; s. A. Medlem af Det kgl. nord. Oldskriftselskabs Oldskriftafdeling og af Bestyrelsen for »Universitetsjubilæets danske Samfund«; var 1898—99 Medlem af den af Justitsministeriet nedsatte Kommission til Undersøgelse af dansk Navneskik.

Forfattervirksomhed: Har i *Bogform* udgivet: Danmarks gamle Folkeviser, efter Forarbejder af Svend Grundtvig, V, 2 (1889—90). Kilderne til Saksens Oldhistorie, I (1892, Doktordisp.) og II (1894). Skjoldungasaga i Arngrim Jónssons Udtog (1894). Danmarks gl. Folke-

1) Om Hans O. se Universitetsprogr. til Reformationsfesten 1892. Dansk biogr. Leksikon XII, 406. — Digt til hans Bryllup i Matthæuskirken 1887 af Chr. Richardt, Musik af Barnekow.

viser, Danske Ridderviser, I (1895—98) og II (1899 f.). Danske Oldkvad i Saks Historie (1898). Falsterske Tilnavne fra Idestrup Sogn (1898). Danske Folkeviser i Udvalg (1899). Danske Folkeviser med gamle Melodier, Musikken ved Th. Laub (1899). Danske Heltesagn, Tegninger af Lorens Frølich, Tekst af A. O. (1900, ny Udg. 1901). Sammen med Fr. Nielsen og Joh. Steenstrup: Dansk Navneskik (1899). — I *Tidsskrifter* bl. a.: Bjarkemaal, gengivet efter Sakse i olddanske Versemaal (Hist. Maanedsskr. 1886). Middelalderens vandrede Spillemand og deres Viser (Opuscula philol. 1886). Om Sønderjyllands Folkeviser (Sønderj. Aarb. 1889). Om Svend Grundtvigs og Jørgens Blochs Föroyjakvæði og færøske Ordbog; Anm. af Bugge, Studier (Arkiv f. nord. filol., 1890). Laurits Koch som Sprogmand; Nogle Ord om N. F. S. Grundtvig som Myteforsker og Historiker (Udsigt over det philol.-hist. Samfunds Virksomhed, 1890). Tre danske Folkesagn; Roveren ved Graasten og Beovulf (»Dania«, 1891). Märchen in Saxo Grammaticus (Zeitschrift des Vereins f. Völkerkunde, 1892). Dansk Folkemindeliteratur;

AXEL OLRIK.

Nyere tysk Literatur om Sigurd og Brynhild; Levende begravet (»Dania«, 1892). Er Uffesagnet indvandret fra England? (Arkiv f. nord. filol., 1893). Skjoldungasaga (Forh. paa d. nord. Filologmøde 1892). »Den lille Rødhætte« og andre Æventyr om Mennesker, der bliver slugt levende (»Naturen og Mennesket«, 1894). Norske Oldkvad og Sagnkonger (Norsk Hist. Tidsskr. 1894). Braavallakvadet, Tekst og Oplysninger (Arkiv f. nord. filol., 1894). Nogle Personnavne i Starkaddigtingen (Festskr. til Vilh. Thomsen, 1894). Om Betydningen af Æventyr (»Naturen og Mennesket«, 1895). Lunds Sprogkundskab og Opfattelse af Folkeoverleveringer (i Kr. Erslev: Hr. L. Lund og Professorerne, 1895). Runestenenes Vidnesbyrd om dansk Aandsliv (»Dania«, 1897). Min Tvedeling af Sakses Kilder, et Genmæle (Arkiv f. nord. filol., 1897). Det norrøne Sprog paa Shetland og den nordiske Kultur (Nord. Tidsskr., 1897). Ingjaldskvadet; Bjarkemaal, Danmarks ældste Digt (Dansk Tidsskr. 1898—99). Den nordiske Nationalitetsforskelse i sin tidligste Fremtræden (Nord. Tidsskr. 1898). Nyere nordisk Folkeviselitteratur (»Dania«, 1899). Amledsagnet paa Island (Arkiv f. nord. filol., 1899). Odinsjægeren i Jylland (»Dania«, 1901). Nordiske Runeværker (Nord.

Tidsskr., 1901). Desuden talrige Anmeldelser m. m. i Højskolebladet, »Dania« o. s. v., Artikler i Salmonsens st. ill. Konversationsleksikon (fremfor alt Art. »Folkeminder«), Dansk biogr. Leksikon, Artiklerne »De hist. Minder« (sammen med J. Olrik) og »Indsamlingen af Folkeminder« i »Danmarks Kultur ved Aar 1900«, o. s. v. — *Digte*: Teksten til Carl Niensens »Hymnus Amoris« (1898). Til Lorens Frølich ved Kunstnernes Fest 30. Nov. 1900 (til Musik af Carl Nielsen og Tegninger af Niels Skovgaard).

Ægtede $15/5$ 1893 i Idestrup paa Falster Margrete Sofie Eleonore Hasselquist, f. $28/3$ 1855, Datter af Kateket i Stege Niels Peder H. (f. $25/11$ 1818, d. $18/5$ 1859) og Marie Elisabeth f. Lassen (f. $27/3$ 1832, d. $21/11$ 1858); hun er Lærerinde ved N. Zahles Skole og Gammelholms Latin- og Realskole. A. O. og hans Hustru har antaget som Søn en lille Dreng

fra Vestermark ved Thureby, der efter Adoptionen hedder Anders Olrik, f. $11/1$ 1894¹⁾.

[140] **Eyvind Gunnar Olrik**, f. $2/10$ 1866 paa Fredriksberg, Student fra Metropolitanskolen 1883, cand. jur. Juni 1888, kst. Protokolfører i Københavns Kriminal- og Politiret til April 1889, dernæst Sagførerfuldmægtig i Kbhvn., siden 1893 juridisk Medarbejder i friere Stilling hos Højesterets-sagfører Shaw, var imidlertid i 1891 bleven Ass. i Udskrivningsvæsenets Revisionskontor i Justitsministeriet, 1892 Ass. i Justitsministeriets Ekspeditionsdepartement, var fra Maj til Nov. 1899 kst. Assessor i Viborg Overret; er tillige siden April 1897 Sekretær i »Samfundet, som antager sig vanføre og lemlæstede«.

Forfattervirksomhed: Anm. af Kn. Pontoppidans psykiatriske Foredrag og Studier (Ugeskr. f. Retsvæsen, 1892). Nogle Bemærkninger om Aarsager til Forbrydelse (Ugeskr. f. Retsv., 1893). Om Sondringer indenfor Forbryderne med særligt Hensyn til Modsætningen mellem Lejligheds- og Vaneforbrydere (Tidsskr. f. Retsvidenskab, 1893; Uddrag paa Tysk i Zeitschr. für die gesamte Strafrechtswissenschaft). »Le Danemark« i »La législation pénale comparée« (Berlin 1894). Strafgesetzgebung u. strafrechtliche Litteratur in Dänemark seit 1893 (Mitteil. der Internationalen kriminalist. Vereinigung 1896), med senere Supplementer. Studier over Tilregnelighedsspørgsmaal i Strafferetten (1897, Uddrag paa Tysk i Zeitschr. f. die gesamte Strafrechtswissenschaft). Nødret og Handlefrihedens Grænser (Tidsskr. f. Retsvidensk. 1898). Artiklen »Strafferet« i »Danmarks Kultur ved Aar 1900«. Desuden en Del jurid. Anm. og Redegørelser bl. a. i »Berl. Tidende«.

Ægtede $16/12$ 1891 i Kbhvn. **Margrethe** Laura Christiane Sophie Olsen, f. $17/4$ 1862, Datter af Overauditør, Byfoged i Holstebro Alfred Peter O. (f. $24/7$ 1817, d. $20/11$ 1869) og Elise f. Ring (f. $21/10$ 1838).

[141] **Ingeborg Olrik**, f. $29/1$ 1868 paa Fredriksberg, gennemgik Frk. M. Kruses Privatlærerindekursus, var 1886—87 Huslærerinde hos Proprietær Petersen paa Øfrabyborg i Skaane, men maatte opgive det paa Grund af Sygdom, tog 1891 Skolelærerindeeksamen (med Udmærkelee) fra Frk. Zahles Seminarium, var dernæst indtil Nov. 1893 Lærerinde ved Plenges Skole i Viborg, men kom syg tilbage herfra og har først 1901 genvundet sit Helbred.

[142] **Jørgen Olrik**, f. $10/8$ 1875 paa Fredriksberg, 1892 Student (med Udmærkelse) fra Metropolitanskolen, er fra $1/7$ 1894 Ass. ved Folkemusæet, fra $1/1$ 1897 tillige ved Nationalmusæets 2. Afdeling, tog $8/6$ 1898 Skoleembeds-eksamen med Historie som Hovedfag, Græsk og Latin til Bifag.

Forfattervirksomhed: Den ældste danske Krønike (Roskildekroniken), i Oversættelse og med Noter (1898). Krøniker fra Valdemarstiden, i Oversættelse og med Noter (1900—01). Artiklerne »De hist. Minder« (sammen med A. Olrik) og »Nationale Musæer og Samlinger« i »Danmarks Kultur ved Aar 1900«. Et borgerligt Inventar fra Middelalderens Slutning (Fra Arkiv og Museum, 1900). Harald Héns Love; Sagnkrøniken i Lundeaarbøgerne (Hist. Tidsskr. 1899—1900). Flere Artikler om Musæumssager m. m. i »Frøen« og Artikler i Salmonsens st. ill. Konversationsleksikon.

¹⁾ Om Axel O. se Universitetsprogr. til Reformationsfesten 1892. Dansk biogr. Leksikon XII, 404 f.

J. O. blev $1/_{11}$ 1898 i St. Jørgens Kirke ved Svendborg viet til *Hedevig* Louise West, f. $29/_{1}$ 1868 paa Egelund Skovridergaard ved Faaborg, Datter af Skovrider Carl Emil W. (f. $15/_{9}$ 1833) og Caroline f. Krohn (f. $6/_{3}$ 1843).

[143] **Poul Benedict Olrik**, f. $2/_{6}$ 1878 paa Fredriksberg, tog 1895 alm. Forberedelseseksamen fra Gregersens Realskole, kom i Lære hos Snedkermester J. Lund i Vallekilde, 1897—98 hos Snedkermester Mørch i Kbhvn., valgte dernæst anden Vej og arbejdede hos Fyhn & Co. som Dekorationsbilledhugger og er nu tillige Figurbilledhugger. Rejste i Begyndelsen af 1900 med sin Moder og to Søstre til Italien og kom s. A. ind paa Akademiet.

[144] **Benedicte Olrik**, f. $27/_{9}$ 1881 paa Fredriksberg, har gennemgaaet Frk. M. Kruses Kursus for unge Piger, rejste 1900 med sin Moder og 2 Søskende til Italien og fik her Lyst til at blive Malerinde. Har siden Sept. 1900 haft Undervisning hos Tycho Jessen og Find. Af sin Søster [137] Dagmar har hun tillige lært Gobelinvævning.

9de Slægtled

[173] **Knud Olrik**, f. $17/_{1}$ 1899 i Kbhvn.

Anders Olrik, f. $11/_{1}$ 1894 i Vestermark, Thureby Sogn, adopteret Jan. 1900.

[174] **Elisabeth Margrethe Olrik**, f. $10/_{10}$ 1892 paa Fredriksberg.

[175] **Minni Henriette Olrik**, f. $24/_{11}$ 1894 paa Fredriksberg.

[176] **Vibeke Margrethe Olrik**, f. $21/_{8}$ 1898 paa Fredriksberg.

[177] **Karl Henrik Bent Olrik**, f. $4/_{3}$ 1900 paa Fredriksberg.

III. *Helsingør-Linjen*

eller

den yngre danske Linje.

Denne store Linje, der begynder i 4de Slægtled af den hele Olrik'ske Familie, har sit Udspring i Helsingør og har i flere Slægtled haft ansete Repræsentanter dér. Selv om den ikke længer er knyttet til denne By, vil det derfor være hensigtsmæssigt at benævne den derefter. Den yngste Gren af denne Slægt vil det dog være bedst at holde for sig som særlig Underlinje, den grønlandske, begyndende i 5te Slægtled. Ejendommelig for hele Helsingør-Linjen er dens store Frugtbarhed; men atter her er der dog flere Indsnævringer ligesom i den norske Del af Slægten. Endvidere skal det fremhæves, at den i høj Grad viser sig at være Embedsmandsfamilie; først og fremmest har den mange Jurister, dernæst Præster, men ogsaa Officerer; Handel og lignende praktiske Foretagender har nogle enkelte Repræsentanter, Kunst kun to (men flere har Tegnetalent); i den grønlandske Underlinje er der desuden 1 Læge og 1 Apoteker. Almindelig for den helsingørske Linje er den høje, anselige Vækst, aabne, til Dels smukke Ansigter, bred Pande, forholdsvis kort Næse med karakteristiske Fløje;

endvidere belevent Væsen. Mange har ogsaa været kendte for stor personlig Elskværdighed.

[25] **Christian Magnus Olrik**, 3dje Søn af [7] Købmand Bendt (Michael-^{4de Slægtled} søn) Olrik og Anna Maria Magnus, f. $16/7$ 1728 paa Vestre Bagholm, døbt smstds. $19/7$, opkaldt efter sin afdøde Broder [23] og efter sin Morfader, deponerede fra Bergens Skole 1746; ved Københavns Universitet studerede han — ligesom sin ældre Broder [21] Benjamin — Teologi, og 1750 tog han teologisk Embedseksamen. Dernæst var han Huslærer forskellige Steder i Norge og Danmark, men kastede sig nu over Juraen og havde 1755—56 en Juristplads paa Elers' Kollegium¹⁾. 1758—60 opholdt han sig i Sorø som Hovmester for en ung adelig, der studerede ved Akademiet, nemlig Holger Reedtz (senere Kammerherre og Ejer af Palsgaard, f. 1738, † 1803); dernæst var han fra 1760 Hovmester hos en anden ung Adelsmand, Løjtnant Wilh. Mathias Scheel (senere Kammerherre, Amtmand i Stavanger, til sidst i Korsør og Antvorskov Amter, † 1785), først hjemme hos dennes Fader, Geheimeraad, Stiftsbefalingsmand Holger Scheel i København (til hvem han har følt sig i Taknemmelighedsgæld, eftersom han senere opkaldte sin ældste Søn efter ham), dernæst, fra 1761 til 1764, atter ved Sorø Akademi, hvor W. M. Scheel skulde fortsætte sine Studier.

De 5 Aars Ophold i Sorø fik den største Betydning for C. M. O.s Udvikling. Som bekendt var Sorø Akademi netop den Gang i Spidsen for dansk Aandsliv; her omplantede man Udlandets bedste Tanker paa dansk Grund, og fremfor alt dyrkedes her med Begejstring og Friskhed Statsvidenskab med tilhørende Nationaløkonomi og Statistik. Den soranske Retnings ypperste Repræsentant var Professor Jens Schielderup Sneedorff, og han, der havde en mærkelig Evne til at give andre Mennesker kraftige Impulser og hjælpe dem frem (saaledes f. Eks. Joh. Ewald), har faaet afgørende Indflydelse paa C. M. O. Med Iver og Dygtighed kastede O. sig over hvad man den Gang kaldte »politiske« Studier, og J. S. Sneedorff var hans Vejleder. Der har været et nøje Venskab imellem dem, og O. har hjulpet sin Læremester med hans litterære Sysler: af hans Forord til Sneedorffs efterladte Afhandlinger fremgaar det, at han læste Sneedorffs Skrifter, før de gik i Trykken, og O. har altsaa været Sneedorffs højre Haand ved Udgivelsen af »Den patriotiske Tilskuer« (1761—63). Derfor blev det ogsaa O., som kom til at udgive hans efterladte Afhandlinger (»Fragmenter, efterladte af den patriotiske Tilskuer«, Helsingør 1769). Hvor megen Agtelse O. har vundet sig ved sine statsvidenskabelige Studier, skønnes vel bedst af den Omstændighed, at da der i 1762 udsendtes en ny Udgave af Holbergs »Dannemarks og Norges gejstlige og verdslige Stat«, var det — sikkert paa Foranledning af Sneedorff — overdraget O. at skrive Slutningskapitlet. Dette Kap. XVII, »Om de Midler og Anstalter, som ere gjorte til Manufacturerens

¹⁾ R. R. Vestergaard, Bidrag til Elers' Collegiums Historie (Kbh. 1891), S. 164.

og Handelens Forbedring, siden den sidste Edition af dette Skrift, eller røtere at sige, fra Hans kongl. Majestet's [o: Frederik V.s] Regjerings Begyndelse«, er vel skrevet og staar som et værdifuldt Kildeskrift til den Tids indre Historie; dets Forf. har for øvrigt været for beskeden til at navngive sig. Snart efter udsendte O. imidlertid i eget Navn et selvstændigt Skrift, »Forsøg om Bergens Handel«, Sorø 1764. Væsenlig paa Grundlag af Toldbøgerne fra 1757 skildrer han i Enkeltheder Handel og Omsætning i Norges første Handelsby, hvor han selv havde levet en Del af sine Barneaar, og han har atter her givet Oplysninger, som er af ikke ringe Betydning for Eftertiden. Det er værd at lægge Mærke til, at Bogen er tilegnet Joh. Hartv. Ernst Bernstorff: »Til hvem kunde jeg med større Ret tilskrive dette Forsøg end til Deres Excellence? Ingen kiender bedre Nyttens af Handelen for disse Riger, Ingen har større Deel i dens Bestyrelse, Ingen viser større Nidkiærhed i at understytte alt det, som sigter til dens Befordring og Udbredelse« . . . ¹⁾). I disse Skrifter viser C. M. O. sig ogsaa deri som Sneedorff's Lærling, at han med Omhu varetager Modersmaalets Interesser og skriver let og flydende Dansk ²⁾). Hans Forfattervirksomhed danner derfor et Led i de kraftige Bestræbelser, som paa saa storslaaet Maade var blevne til med Holberg. Det smukt paabegyndte Forfatterskab fortsatte C. M. O. ogsaa efter de videnskabelige Arbejdsaar i Sorø. 1772 offentliggjorde han en Række Anmeldelser i »Critisk Journal«, og 1773 udkom i Helsingør hans gode »Afhandling om Aalborgs Handel«, kronet med den lille Guldmedalje af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab (hvoraf C. M. O. i 1769 var blevet Medlem). Desuden læste han Korrektur paa Worms Forfatterleksikon (jfr. dette Værks Forord) og gav ved denne Lejlighed mange ny Oplysninger.

Imidlertid havde C. M. O. maattet søge selvstændig Virksomhed. ^{9/3} 1764 blev han udnævnt til Hospitals- og Fattigforstander i Helsingør, og ^{2/6} 1764 tiltraadte han Embedet. Dermed kom han under helt ny Forhold. Hvad der yderligere gjorde Skel mellem Fortid og Fremtid var hans Velnyder Stiftsbefalingsmand Holger Scheels Død samme Dag O.s Udnævnelse udgik og J. S. Sneedorff's Død 3 Dage efter at han havde tiltraadt Embedet, og det kan ikke nægtes, at Livet fra nu af formede sig alt andet end lyst for C. M. O.

Det Embede, O. havde faaet, gav ham meget at bestille og var — efter den Tids Sædvane — meget daarlig lønnet. Oprindeligt havde det været lønnet med 500 Rdl., men fra 1744 var Lønnen kun 300 Rdl. Havde O. fremdeles været Ungkarl, vilde Indtægterne vel nok have slaaet til; men, som rimeligt var, ønskede han at gifte sig, nu da han var 36 Aar. ^{12/4} 1765 ægtede han Anna Margaretha Jegind, f. ^{20/7} 1746, Datter af Mag. Chri-

¹⁾ Om det betydningsfulde ved denne Tilegnelse se E. Holm, Danmark-Norges Historie under Frederik V, I 124.

²⁾ I sin sikre Følelse for hvad der var godt Dansk, skrev han sit Navn Olrik i Stedet for Olrich. Han var den første, som foretog denne Ændring.

stian Jegind, Sognepræst i Fakse (f. 1704, † 1760) og Sara Catharina f. Horrebøw (f. 1723, † 1761), der atter var Datter af Astronomen Professor P. Horrebøw ¹⁾. Det var et indtagende Brudepar; C. M. O. blev kaldt »den smukke Bergenser«, og baade hans og hans Hustrus Silhouetter viser et tiltalende Ydre. De havde en hyggelig Bolig i Hospitalet, det gamle Karmeliterkloster, Danmarks eneste vel bevarede Kloster fra Middelalderen, og de levede et lykkeligt Familieliv. Men Næringsсорgerne meldte sig snart, især da Familien hurtigt forøgedes. For at skaffe sig anden Indtægt grundlagde C. M. O. da i 1765 et Hvidtøls-Bryggeri; men med god Grund siger han selv (jfr. ndfr.): »Anlægget blev til min Ulykke«. Det bragte ham Tab paa Tab, og da han i 1771 maatte nedlægge det, var han i dyb Gæld. At han i 1768 havde faaet et Tillæg paa 100 Rdl., hjalp kun lidet; thi s. A. indførtes der en Embedsskat, saa at Overskudet blev ringe. Mere havde det at sige, at han i 1773 tillige blev Vice-Raadmand og fra nu af altsaa havde Sæde i Helsingørs Magistrat. 1774 blev han virkelig Kammerraad. I 1776 kom en ny Forfremmelse. Da døde Viceborgmester, Byfoged og Raadmand Heinr. a Moinichen (efterladende sig en Enke i trange Kaar; de havde haft 23 Børn at opdrage, og 3 var endnu umyndige); hans Embeder blev nu delt: Bertel Bjørnsen blev Byfoged og Viceborgmester, C. M. O. blev Raadmand ²⁾. 1780 opnaaede O., at Hospitalsforstanderembedet ligesom før 1744 lønnes med 500 Rdl. aarlig, og som en Slags Erstatning for de foregaaende Aar fik han tillige 1000 Rdl. i Gratiale. ²⁵/₁₀ 1783 blev han Viceborgmester og s. A. virkelig Justitsraad. Man maa dog ikke tro, at C. M. O. herved var bleven blot nogenlunde velstaaende. Da ifølge Pensionsloven af ⁴/₈ 1788 alle Embedsmænd skulde opgive deres Indtægter, viste det sig, at O. som Hospitalsforstander havde 660 Rdl. og som Raadmand i Accidenser 215 Rdl.; for at sikre sin Hustru en Pension paa 80 Rdl. havde han i 1766 indskudt 238 Rdl. 17 Sk. i den alm. Enkekasse, men senere havde det ikke været ham muligt at forøge Summen ³⁾.

CHRISTIAN MAGNUS OLRIK OG HSTRU.

¹⁾ En anden Datter af Horrebøw, Sophia Magdalene, ægtede (jfr. ovf. S. 22) Chr. Jeginds Efterfølger i Fakse, Mag. Espen Haste, og deres Datter Anna Margrethe Haste blev gift med den ældre danske Olrik'ske Linjes Stamfader, [40] Ole Tønder Olrik. Begge de danske Afdelinger af Olrik'erne nedstammer saaledes, indbyrdes lige i Linje, fra Professor Peder Horrebøw d. æ. Dennes og Hustrus Billeder findes ogsaa endnu i den Olrik'ske Families Eje, nemlig hos Sognepræst Vilh. Olrik i Dalby Præstegaard. Jfr. for øvrigt H. F. Grandjean, Slægten Horrebøw (Kbh. 1881).

²⁾ V. Lassen, Bidrag til Helsingørs Hist. i 18. Aarh., Helsingørs Realskoles Indbydelsesskr. 1870, S. 14.

³⁾ V. Lassen, anf. Afh., Indbydelsesskr. 1874, S. 15 ff.

Og stadig trykkede den store Bryggerigæld ham stærkt, ja han havde al Anspændelse nødvendig, om han skulde klare sig. Hans Magistratshverv gav ham ikke lidt at bestille, bl. a. havde han Landeveysregnskaberne, som var udskilte fra det øvrige Byregnskab¹⁾, og selv om han i det hele kom godt ud af det med Folk og var meget afholdt, havde han dog enkelte Sammenstød med Hospitalets lokale Direktion (Magistratsmedlemmer og Præster), der kun var en Inspektion, men vilde hævde sig større Magt. O. havde imidlertid Støtte hos Overdirektionen (Stiftamtmand og Biskop). Særlig var Biskop Ludvig Harboe ham meget gunstig; da O. ved Tiltrædelsen af Embedet som Hospitalsforstander havde udbedt sig en Instruks, havde Harboe smilende svaret: »Det behøves ikke«. Dette var saare velvilligt, men næppe videre klogt, og O. vilde have være bedre værnet, om han havde haft en Instruks at støtte sig til. Han havde da kunnet undgaa en (vistnok ubeføjet) Tilrettevisning, som Direktionen i 1790 gav ham, fordi han i en Sag var gaaet direkte til Overdirektionen, og han havde haft mindre at frygte fra enkelte Avindsmænd i Direktionen, som søgte at komme ham til Livs. Nu lykkedes et Angreb paa ham kun alt for godt.

Ved en Overrumpling, den lokale Hospitalsdirektion foretog i 1791, viste det sig, at C. M. O. havde Kasseangel, og han blev nu suspenderet fra sine Embeder. Det var et frygteligt Slag for den stakkels Mand, der havde kæmpet saa fortvivlet en Kamp for at fyldestgøre sine Forpligtelser. Men ikke nok dermed! Et Medlem af Direktionen, Præsten ved Maria Kirke og Kronborg Slotskirke, H. P. Sandal²⁾, rettede i »Iris« (1791—92) ondartede og anonyme Angreb paa O. for hans Styrelse af Hospitalet. Disse Udfald gør ikke i nogen Henseende deres Forf. Ære, helt igennem er de prægede af Smaalighed og Hadskhed. De medførte imidlertid en hel litterær Fejde. Ikke blot greb C. M. O. selv Pennen for paa ethvert Punkt at værges sig og udsendte to Indlæg, daterede ²/₁₀ og ³⁰/₁₁ 1792³⁾, men andre tog ogsaa Del i Kampen. Fremfor alt optraadte Konrektor Mag. H. C. Hansen⁴⁾ under Navnet »Alethophilus« som O.s djærve og stærke Ridder med en Række Indlæg, der er skrevne med Grundighed og stor Indsigt baade i Indlandets og Udlandets Hospitalsforhold, tillige glødende af Harme over den Uret, der tilføjedes den allerede haardt prøvede C. M. O., og isprængte med bidende Vid, som naar han beviser, at Pastor Sandal paa Grund af sin Stilling som

1) V. Lassen, anf. Afh., Indbydelsesskr. 1874, S. 36.

2) Sandal, f. 1751, fik 1813 Professortitel og blev s. A. Joh. Grundtvigs Efterfølger som Sognepræst i Udby og Ørslev, fik 1815 Rang med Amtsprovster, † 1833. Se Wibergs Præstehist. III, 418.

3) Titlen er: »Aftvungne Oplysninger i Anledning af 5te Brev i Iris for December 1791 om Helsingørs Hospital«, I og »Aftvungne Oplysninger i Anledning af 7de Brev i Iris for Februar 1792 om Helsingørs Fattigvæsen« II.

4) H. C. Hansen, f. 1753, tog Afsked som Konrektor 1806, blev s. A. Major ved det borgerlige Artillerikorps i Helsingør, 1819 Oberstløjtnant, 1836 Oberst, var R. af D. og Dhbm. Se Erslew, Forfatterleksikon.

Præst og som Kristen umulig kan være Forf. til de unavngivne Smæde-skrifter. Det har ikke været vanskeligt at give Hr. Sandal Svar. Hans Sig-telser vedrørende Tørveindkøbene til Hospitalet, Flytning af et Vandhus, Anlæg af en Rendesten o. lign. imødegaaes fyldestgørende af O. selv. Og naar der ankes over, at der er flere kvindelige end mandlige Medlemmer i Hospitalet, da kan baade O. og Hansen vise hen til, at langt flere Kvinder har været trængende og søgt Optagelse. Naar der klages over, at Hospitalsforstanderen imod Fundatsen var Medlem af Magistraten, da svares der med god Grund, at dette er sket efter kongelig Resolution som Følge af Overdirektionens Indstilling, ligesom det imod Angriberens Sigtelser hævdes, at O. ikke har søgt Titler, men — for sig selv ganske uventet — har modtaget dem som Løn for sine Fortjenester. Stærkt hævder Konrektor Hansen tillige, at O. har indlagt sig Ære ved sin Hospitalsstyrelse: han har baade forøget Lemmernes Tal og Stiftelsens Midler; Hansen tager derfor heller ikke i Betænkning at stemple den anonyme Smæder som en »skændig Lov-trækker og Rabulist«, og hans hele Fremstilling virker overbevisende.

Særlig maa der dog dvæles ved C. M. O.s personlige Forsvar, der mere end noget andet Aktstykke stiller den oprevne, men fuldt ud værdige Mands Personlighed Ansigt til Ansigt med os. At Tonen ikke er rolig og liden-skabsløs, men baaren af stærk Bevægelse, følger af sig selv. Allerede Mot-toet virker kraftig; det er disse Verslinjer af Pram:

Vee den usaliges Aand, son tør søge
sin Fryd i den lidendes Qual at forøge.

Størst almen Interesse har selvfølgelig Indledningen til dette Forsvarsskrift, som derfor meddeles her i fyldigt Uddrag:

Man maa have prøvet at sidde over een Snees Aar i en kummerfuld Forfatning med en meget sygelig Kone og mange uforsørgede, tildeels endnu uopdragne Børn, og derhos føle sig overbeviist om, at Mangel paa den fuldkomneste Forsigtighed og Tilfælders nøiagtige Be-regning aleene har anlediget og foraarsaget samme, for at kunne udholde saadanne Angreb, som de, den unævnte Forfatter til 5te Brev om Helsingøer i Iris for December Maaned 1791 har gjort paa mig. Jeg var allerede den 23de September forud bleven suspenderet, og troede nu, at ogsaa den, som havde søgt at udvide sin Virkekreds [o: Direktionen, jfr. ovenfor], maatte være fyldestgjort. Men neppe vare de qvælende Bekymringer, som fra alle Sider omgave mig, ved mine Venners trøstefulde Forsikringer om deres Deltagelse og faste Beslutning til at bidrage hvad de kunde, til mit og mines Vel, blevne formindskede, førend en lyssky Anonymus træder op for Publikum og ikke aleene opriver de gamle Saar, men til-føjer mig endnu nye, hvilke han endog synes at anvende al sin Kunst paa at forgifte, for at gjøre dem ulægelige. Saa vist som jeg ikke er mig bevidst at have givet nogen skiellig Aarsag til at mishandle mig med saa bittere og uforskyldte Udtalelser, som denne Anonymus har fremført imod mig, saa klart synes mig, at denne Brevskriver lægger for Dagen, at hans Hensigt ikke kan andet end være ond

At jeg har Kasseangel er sandt; men hvorledes jeg er kommen til at faae den, kan jeg ikke bedre forklare for et billigt og rettænkende Publikum, end ved at gjøre offentlig den Tilstaaelse, jeg derom har gjort i en underdanig Ansøgning under 12te December for-rige Aar:

»Retfærdiggjøre mig for Mangelen i Beholdningen, kan jeg som Embedsmand ikke; men jeg troer heller ikke at have gjort mig uværdig til Medlidenhed, naar det tilstaaes, at ogsaa den, som ret oprigtigen har foresat sig at fyldestgjøre sine Pligter paa det nøieste, kan af kummerfuld Forlegenhed blive drevet til dermed uoverensstemmende Foretagender, end sig til et uskyldigt ingen fornærmende Anlæg for at forbedre sin Forfatning: hvor vaklende kan den nærværende Nød og Haabet om Fremtidens blidere Udsigter tillige ikke gjøre den vigtigste og fasteste Beslutning? Jeg blev i Aaret 1764 Hospitals og Fattiges Forstander med 400 Rdl. Løn ¹⁾, og maatte deraf lønne et paalideligt Menneske for at indkræve de Fattiges Penge. For at sætte mig desbedre i Stand til at ernære en Familie, anlagde jeg i Aaret 1765 et hvidt Ølls Bryggeri, til hvilket at drive jeg da maatte sætte mig i Gæld. Anlægget blev til min Ulykke. Min Bryggersvend boede i Byen, og jeg har maaske ikke tilfulde forstaaet at controlere med ham. Tiderne vare dyre, og en anden anlagde nogen Tid derefter ogsaa et hvidt Ølls Bryggerie, og for at tiltvinge sig Afsætningen nedsatte han Prisen saaledes, at ingen af os kunde brygge uden Tab. Jeg vedblev imidlertid i Haab om, at det omsider skulde give sig og for om muligt at indhente i det mindste noget af det, jeg havde tilsat; men jeg maatte i Aaret 1771 af Nød nedlægge Bryggeriet. Nu var jeg da i en betydelig Gield, saa at jeg ikke kunde bestride de nødvendigste Udgifter uden at synke dybere; thi Mangelen maatte jeg stræbe — hvilket heller ikke kunde skee uden Byrde og Tab — saa godt jeg kunde, at skiule for at forebygge Klager, da Aarsagerne til min Mangel kun vare antagelige fra en Kiobmand og Borger, men ikke fra mig som Embedsmand. Min Familie var desuden forøget med 5 Børn, saa at min Tilstand allerede den Gang var meget kummerfuld og forværredes bestandigen indtil 1776, da jeg blev virkelig Raadmand. Fra nu af kom jeg ikke længere tilbage; men jeg kunde formedelst min store Familie og de vedvarende dyre Aaringer og den trykkende Forfatning, jeg sad i, heller ikke efter Ønske afdrage paa min Gield. Af 15 Børn leve endnu 10, hvoraf kun een er forsørgt. — Anførte alcene og intet andet, enten gierrigt eller voveligt Foretagende, er Aarsag i den Mangel, som nu hos mig findes; thi at min Husholdning er bleven ført sparsommelig, skal ingen kunde nægte, der kiender den. Forholdt det sig ikke saa i Sandhed, var det bleven mig umuligt at henvende mig til mine Venner for at see mig hjulpen«.

Saaledes er jeg kommen i den Armod, som jeg ved egne Kræfter ikke har kunnet overvinde. Om jeg derfor har fortient den Haan og Mistanke, som den unævnte Forfatter saa rundeligen har udbredt om mig og min Tænkemaade, overlader jeg til et ædelt og fordomsfrit Publikum

Endeligen tillade de ædle Mennesker, som have viist mig kiærlig Medlidenhed og Deeltagelse i min og talrige Families kummerlige Forfatning, at jeg her offentlig erkjender deres virksomme og ædelmodige Bevaagenhed med de varmeste og inderligste Taksigelser

Som man ser, manglede det ikke paa Deltagelse for C. M. O. i hans Ulykke. At hans talrige Venner skød sammen for at dække hans Gæld, og at en betydelig Mand offentlig brød en Lanse til hans Forsvar, har sikkert givet hans forpinte Sind nogen Lindring. Men overvejende har den ære-kære Mand dog sørget over sin tunge Lod og ærgret sig over de uretfærdige Angreb, som han fra en enkelt Side havde døjet. De nagende Tanker har bidraget sit til hans Død. $\frac{3}{5}$ 1793 døde han pludselig og uden foregaaende Sygdom, — ligesom senere hans Søn Holger Ludvig O. og 3 af hans Sønnesønner foruden flere andre af Slægten.

Det pludselige Dødsfald gjorde stærkt Indtryk i vide Kredse, og Del-

¹⁾ Det var endda kun 300 Rdl. (jfr. ovf.); de 100 Rdl. har været Sportler.

tagelsen for O. og hans Familie gav sig atter Udslag, saaledes ved hans Jordefærd. Det ses af den i Trykken udgivne Ligtale, som Hospitalets Præst Abr. Volchersen holdt over ham. Dens for øvrigt altfor lange og kunstlede Titel rummer allerede Træk, som er talende: »Sørge-Tale i Klage-Tanker ved den i Live almindelig elskte, stedse ærede, forstandige, virksomme, redelige og sagtmodige Justiceraad, Viceborgmester, Raadmand og Hospitalsforstander Christian Magnus Olrichs Grav, som uden foregaaende Sygdom uventet, pludselig, paa skræksomste Maade i Døden nedseguede den 3. May 1793; væmodigst fremsadte den 10de derpaa i St. Olai Kirke for et saa højanseeligt som talrigt Ligfølge, efter Sammes Tilskyndelse og Fleres i Trykken udgivne af A. Volchersen, Præst til St. Olai og Hospitalet i Helsingør« (Kbh. 1793). I Ligtalen lovprises O.s faste Karakter og ædle Tænkemaade, hans værdige Vandel for Gud og hans retskafne Omgængelse med alle Mennesker, der gjorde ham til »saa virkelig stor og æret en Mand iblandt os, som han stedse var«. Hos ham fandtes »det mandige, det rene, det menneskekærlige, det varsomme, det forsigtige, det sande ydmyge i en stille Aand, der adler og ophøjer Mennesket«. Aldrig hørte nogen noget ukærligt eller forbitret Ord af ham, og »meget mange Fiender havde han jo aldrig«. Om selve Dødsfaldet hedder det: »Uden foregaaende Sygdom dør han, den mandige, stærke, af Naturen sunde, hvis Sundhed ved det tarveligste, det ordentligste Levned var befæstet til at opnaae den høieste Alder. Han dør saa uventet, saa pludselig, paa saa voldsom og forfærdelig Maade; staar frisk og sund ud af sit Leie, sætter sig til Arbeide tidlig om Morgenen efter hans Kald, med eet falder han Døden i Armene, om faa Timer er han ikke mere i Tiden! Tusinde Sorrigs Pile, der ventelig har fareet ham i hans sidste Leveaar Millioner Gange igiennem Sielen, nu i Græmmelser, nu i hastige Forskrækkelser, nu i qvælende Bekymringer, nu i ufortiente Ærgrelser, og nu igjen i Angest og Dom, disse dræbende Morderpile har endelig bevirket Morderdolken« . . . Efter saaledes at have fremhævet, at det er Sorgerne som har lagt C. M. O. i Graven, betoner Præsten stærkt, at mange Borgere er kommen ham til Hjælp i hans Ulykke, og føjer til: »Ingen Ondskab skulde forblinde dem, ingen Bagvaskelse, ingen Dievel gjøre ham miskiendt fra at være den Retkafne i deres og alle hæderlige Folks Øine«, — unægtelig et Sidehug, saa hvast som vel muligt, til Pastor Sandal, der saaledes ogsaa fra en af sine nærmeste Kaldsfæller har maattet høre strenge Ord for sin Fremfærd.

Vist er det, at C. M. O. fik et smukt Eftermæle, der kaster en Solstraale tilbage over hans Livs Tragedie. Deltagelsen for hans Skæbne viste sig at være mere end en flygtig Stemning. Det skønnes især deraf, at hans Søn Holger Ludvig O. fik hans Stilling som Hospitalsforstander, medens det overdroges hans Enke at bestyre en Klasse- og Tallotterikollektion i Helsingør, og efter hendes Død ^{18/9} 1801 gik den over til to af hendes Døtre. I O.s Ægteskab fødtes i Henhold til hans egne Ord (jfr. ovf. S. 40) 15 Børn;

da kun de 14 kendes, maa 1 have været dødfødt¹⁾. Anna Margaretha O. har baaret sine mange Lidelser og Sorger med from Sjælsstyrke, indtil Døden kom som en Befrielse; »gennem Bitterheder gik Vejen til Freden« (C. H. Stuvitz' Gravtale, utrykt).

5te Slægtled [47] **Sara Catharina Olrik**, f. $16/1$ 1766 i Helsingør, boede efter Moderens Død sammen med sine Søstre Helene Cicilie og Christiane Magnine i Helsingør og fortsatte sammen med den førstnævnte Moderens Klasse- og Talloetterikollektion indtil Talloetteriets Ophævelse. Ugift; d. $4/2$ 1851.

[48] **Anne Marie Olrik**, f. $2/1$ 1768 i Helsingør, ægtede $29/9$ 1797 Pastor David Gottschalch, f. $19/7$ 1770 i Aalborg, Student 1788, cand. theol. 1793, Sognepræst i Hvidbjerg (Thisted Amt, Aalborg Stift) 1797, Sognepræst for Aars og Haubro Menigheder i Viborg Stift 1802, d. $25/10$ 1828. Efter Mandens Død boede Marie G. først i Mariager, senere i Skanderborg og Horsens, endelig i Roskilde, hvor hun døde $20/12$ 1849. Deres Børn vil ses af følgende Stamtavle:

Anne Marie Olrik ~ Sognepræst Dav. Gottschalch						
<i>Hans Christian Magnus G.,</i> f. 1798, d. 1870, Overlæge, ~ [71] <i>Christiane Louise Olrik,</i> f. 1796, d. 1861	<i>Peter Adam G.,</i> f. $2/10$ 1799, d. $5/11$ 1863, Hofskriver hos Prins Ferdinand, ~ $9/9$ 36 <i>Nicoline Henriette Zimmer,</i> f. $4/7$ 1798, d. Febr. 1877	<i>Catharina Margarethe G.,</i> f. $15/5$ 1801, d. $6/4$ 1873, ugift	<i>Christiane G.,</i> f. $24/1$ 1803, d. 1879, ~ <i>Christian Kølcken Bagger,</i> f. $18/10$ 1786, d. $14/9$ 1835, Sognepræst i Linæa-Dallerup	<i>Pauline Sophie Magdalene G.,</i> f. $20/5$ 1805, d. $17/5$ 1891, ugift	<i>Sophie Magdalene G.,</i> f. 1807, d. 1818	
<i>Sophie Marie Louise G.,</i> f. og d. 1831 ~ <i>Henriette Albertine Friman</i> f. $31/10$ 1851 (Uden Børn)	<i>Christian Ludvig G.,</i> f. $31/1$ 1833, Overretsprof. og d. kurator i Kbh., ~ $22/12$ 1875 <i>Henriette Albertine Friman</i> f. $31/10$ 1851 (Uden Børn)	<i>Sophie Marie Louise G.,</i> f. $20/3$ 1835, d. $18/3$ 1887, sindssyg	<i>Heinrich Wilhelm Klingberg G.,</i> f. $4/5$ 1836, d. $17/11$ 1877, Købmand i Hamburg og Kbhvn. ~ $28/5$ 75 <i>Jutta Louise Helene Gredsted,</i> f. $22/8$ 1846 (Uden Børn)	<i>Holga Ludovica Emilie G.,</i> f. $14/9$ 1838, d. $7/1$ 1856 Købmand i Hamburg og Kbhvn. ~ $15/11$ 1860 <i>David Gottschalch Bagger,</i> f. $30/5$ 1833, Købmand i Hamburg, dern. i Kbhvn. ~ $1/15$ 1860 <i>rette Marie Hedevig Arnstedt,</i> f. $22/3$ 1841, d. $21/10$ 1874 ²⁾ $28/3$ 1884 <i>Albe Husum,</i> f. $13/7$ 1850	<i>Ludvig Hemmer Bagger,</i> f. $15/9$ 1834, d. 1893, sindssyg	
<i>Elisabeth B.,</i> f. $2/4$ 1862, ~ <i>Olaf Rye Thrane,</i> f. $20/5$ 1849, Telegrafingeniør ved Statsbanerne	<i>Oscar Frederik B.,</i> f. $2/7$ 1863, Handelsmd., Roubaix ~ <i>Amélie Vigier</i> (1 Søn)	<i>Emil Ernst Christian B.,</i> f. $19/9$ 1864, Handelsmd., Berlin ~ <i>Bertha Ewers</i> (2 Døtre)	<i>Valdemar Wentzel B.,</i> f. $2/10$ 1867, Sognepræst i Murermester Linæa-Dallerup i Kbhvn. ~ <i>Martha Madsen</i> (1 Søn)	<i>Paul Axel Kjedderup B.,</i> f. $13/8$ 1869 Købmand i Kbhvn. ~ <i>Caroline Jørgensen</i>	<i>Gustav Risland B.,</i> f. $19/10$ 1872, Handelsmd., Kbhvn., ugift	<i>Joerges Bagger,</i> f. $15/4$ 1886

¹⁾ Kilderne til C. M. O.s Levned: Worms Litteraturlexicon (efter O.s egne Opgivelser) og Nyerups do. C. M. O.s Skrifter, særlig de »Aftvungne Oplysninger«, medens der i O.s

[49] **Christiane Benedicte Olrik**, f. $^{23}/_{11}$ 1768 i Helsingør, d. $^{6}/_{5}$ 1772 smstds.

[50] **Holger Ludvig Olrik**, f. $^{13}/_{12}$ 1769 i Helsingør, opkaldt efter sin Faders Velyndere, Stiftsbefalingsmand Holger Scheel og Biskop Ludvig Harboe; 1787 Student fra Helsingørs lærde Skole, 1791 Hører ved samme Skole, $^{2}/_{10}$ 1793 blev han tillige Faderens Efterfølger som Hospitals- og Fattigforstander i Helsingør og paatog sig samtidig at betale, hvad Gæld der var tilbage efter Faderen, 6000 Rdl. $^{5}/_{5}$ 1795 ægtede han i København Anna Sophie Hellesen, f. $^{2}/_{10}$ 1774 paa Snekkerstensaard ved Helsingør, Datter af Proprietær og Handelsmand Hans Jensen Hellesen (f. 1720, d. 1783), Ejer af Dalsborg, en Del af Snekkersten, Teglværkerne (1ste og 2den Teglgård) ved Helsingør m. m., og Anna Margretha f. Hansen (f. 1748, d. 1788, Datter af norsk Postmester i Helsingør Hans Caspar Christiansen og Salome Leonore f. Lemcke)¹⁾. Med sin unge Hustru drog H. L. O. til deres Hjem; undervejs saa de fra Hørsholm, at København, som de lige kom fra, stod i Flamme. I Helsingør havde de Bolig i den gamle Klosterbygning, dér hvor Chr. Magn. O. havde levet de mange Aar, og hvor Holg. Ludv. O. selv var vokset op. Ægteskabet blev lykkeligt, og de fik 11 Børn. Men da O. jo ikke havde store Indtægter og tilmed

HOLGER LUDVIG OLRIK.
Efter Miniaturmaleri.

ANNA SOPHIE OLRIK, f. Hellesen.
Efter Miniaturmaleri.

betalte sin Faders Gæld, raadede der den største Sparsommelighed i hans Hjem. Man huske tilmed, at det var de Aar, da Danmarks Velstand ødelagdes i Bund og Grund og Landet var sin Undergang nær. Paa mere end een Maade var H. L. O.s Hjem berørt af Krisen. Da den engelske Flaade i 1807 viste sig i Sundet, holdt O. det for sikrest at sende Hustru og Børn til Hovedstaden, og her kom Anna Sophie O. til at opleve Bombardementet, ene om at sørge for sin Børneflokk, af hvilke den ældste var 11, den yngste lidt over 1 Aar; de maatte som saa mange andre flygte ud paa Kristianshavn²⁾.

1806 havde H. L. O. imidlertid taget Afsked fra

ældre Skrifter kun findes spredte Smaatræk. »Alethophilus«s Forsvarsskrifter. Volchersens Ligtale (se ovf.). Enkelte Punkter i V. Lassen, Bidrag til Helsingørs Historie (jfr. ovf.). En nyere Biografi, ved Raadstuearkivar Dr. Chr. Villads Christensen, findes i Briccas »Dansk biografisk Lexikon« XII, 450 f.; men i sin Korthed kommer den til at give et forholdsvis mindre fordelagtigt Billede af O. — C. M. Orlis og Hustrus Portrætter, fra de ældre Aar, findes hos Sognepræst Vilh. Olrik i Dalby Præstegaard.

¹⁾ Vedrørende Familien Hellesen se 1ste Udg. af den Olrik'ske Stamtavle med Anmærkninger.

²⁾ En Officér tilbød sig at bære et af Børnene for hende, og da den bekymrede Moder

sit Hørerembede (med Ventepenge), og s. A. ansattes han som Kasserer og Regnskabsfører ved den lærde Skole; $29/6$ 1812 valgtes han til Forligskommissær, $23/2$ 1813 blev han tillige beskikket til kgl. Raadmand, og $27/6$ 1821 udnævntes han til Justitsraad. Med beundringsværdig Ihærdighed og Dygtighed havde O. imidlertid forbedret sine meget trange Kaar. Købmand Unna i Helsingør raadede ham til at holde Auktioner, og det lykkedes saa godt for ham, at han ved sin Død kunde efterlade sin Enke 40000 Rdl., saa at hun ikke led Nød. O. døde pludselig, ligesom sin Fader. Med sin Hustru og de to ældste Døtre havde han besøgt Borgmester Bjørnsens Enke paa Kvistgaard og var vendt hjem, sund og glad. Morgenen derefter blev han fundet død i sin Seng, $3/9$ 1824. Det har ramt det rette, naar Sognepræst P. E. Fischer i sin Gravtale ($7/9$) kaldte ham en god Søn, en trofast Ægtefælle og en øm Fader, der i al sin Sparsommelighed aldrig skyede nogen Udgift, naar det gjaldt at gøre Sønnen til gode Borgere; hans utrættelige Virken i saa Henseende bar da ogsaa god Frugt.

H. L. O. Enke flyttede efter Mandens Død til København, hvor hun helt levede for sine Børn, elsket af dem og af den store Flok af Børnebørn, som efterhaanden voksede op. Hun døde i høj Alder $22/6$ 1857, til det sidste kærlig plejet af sine ugifte Døtre Ragnhild og Sophie ¹⁾.

[51] **Pauline Sophie Olrik**, f. $17/3$ 1771 i Helsingør, kom efter Modrens Død (1801) først i Huset hos Rektor Loft i Helsingør, senere hos den bekendte Sprogmand og Kritiker, Professor Jacob Baden i København. $4/5$ 1804 ægtede hun dennes Søn, Professor, Dr. phil. Torkil Baden, f. $27/1$ 1765 i Hillerød, Student fra Helsingørs lærde Skole 1781, cand. philol. 1783, cand. theol. 1786, erhvervede 1789 den filosofiske Doktorgrad i Göttingen, 1793 ekstraordinær Professor i Filologi ved Københavns Universitet og Æresmedlem af Kunstakademiet, 1794—Jan. 1804 Professor philosophiæ et eloquentiæ i Kiel, nedlagde dette Embede i Haab om at blive sin Faders Eftf. ved Københavns Universitet, men opnaaede ikke denne Stilling, blev derimod $13/7$ 1804 Sekretær ved Kunstakademiet og Slotsforvalter paa Charlottenborg (Sekretær-Embedet opgav han atter 1823); var endvidere Sekretær ved Videnskabernes Selskab, Medlem af Videnskabernes Selskab i Göttingen og Societas Volscorum i Velletri; har udfoldet et omfattende, men ikke synderlig betydningsfuldt Forfatterskab af filologisk og kunsthistorisk Art, men er dog bleven mest kendt som ilter Polemiker, lige uforstaaende overfor Madvigs videnskabelige Metode og den nordiske Mytologis Skønhed; d. $4/2$ 1849 ²⁾.— Pauline Baden døde paa Charlottenborg $17/5$ 1840. Hun

ofte vendte sig om for at se efter Barnet, sagde han: »De skal ikke være bange, lille Fruc, jeg skal saamænd ikke løbe med ham«.

- 1) Miniaturportræter (Akvareller) af H. L. Olrik og Hustru ejes af [165] Student Jacob Olrik. Begge har smukke Træk; H. L. O. ligner sin Fader. Større Billeder af Justitsraadinde O., malede af Just Holm, findes hos Geheimekonferensraad M. Rosenørn og [80] Frk. Sophie Olrik.
- 2) Erslew, Forf. Leks. Burman Becker, Fam. Baden (Kbh. 1875). Dansk biogr. Leksikon I, 410 ff.

og Torkil Baden havde 3 indtagende Døtre (»de 3 Gratier« kaldtes de):
 a) Sophie Louise *Charlotte* B., f. $14/10$ 1806, d. $8/8$ 1862, g. $10/7$ 1832 med sin Fætter [76] Hans Hellesen Olrik. b) Anna *Margaretha* B., f. $28/1$ 1809, ægtede $24/11$ 1830 Dr. Joh. Gottfr. Burman Becker, men døde allerede $30/12$ 1832.
 c) *Jacobe* B., f. $29/11$ 1810, ægtede dernæst $8/11$ 1835 sin afdøde Søsters Månd; hun døde $10/3$ 1874. — Johan Gottfried Burman Becker, f. $26/4$ 1802, Søn af Hofapoteker Gottfried Becker (f. 1767, d. 1845) og Nicollette Adriane f. Burman (f. 1774, d. 1824), studerede Kemi, blev 1829 Dr. phil. ved Jenas Universitet, 1844 Hofapoteker, opgav Apoteket 1845, fulgte nu sin tidlig vakte Interesse for Danmarks Fortidsminder og har foretaget meget værdifulde Samlinger, 1856 R. af Dbg., d. $6/10$ 1880¹⁾).

Med sin 1ste Hustru havde Dr. J. G. Burman Becker Sønnen Gottfried Burman Becker, f. $19/12$ 1831, cand. jur. 1859, Assistent i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet 1860, Fuldmægtig $23/5$ 1873, R. af Dbg. $15/11$ 88, Kontorchef $31/12$ 90, Dbm. $26/5$ 92, d. $7/3$ 1894; gav en meget stor Sum til Fædrelandets Forsvar. Ægtede $7/9$ 87 i Tjæreby Marie Elisabeth Lendrop, f. $6/8$ 1858, Datter af Sognepræst i Tjæreby Mich. Peter Eilert L. og Sophie f. Pontoppidan; Kontorchef Burman Becker var i mange Maader en mærkelig Mand, med et stort Kundskabsfond og, ligesom Faderen, med varm Interesse for Landets historiske Minder, særlig Kirkerne; Forf. til Pragtværket »Helgenskrinene i St. Knuds Kirke i Odense« (Kbh. 1886). — Med sin 2den Hustru havde Dr. J. G. Burman Becker Datteren Anna *Margaretha Jacobe* B. B., f. $20/5$ 1838, d. $10/2$ 1886 paa St. Hans Hospital, ugift.

[52] **Michael Olrik**, f. $28/2$ 1772 i Helsingør, Købmand og Kolonibestyrer i den kgl. grønlandske Handels Tjeneste, ved Logen Godhavn, d. $6/11$ 1815 i Helsingør, ugift.

[53] **Helene Cicilie Olrik**, f. $23/8$ 1773 i Helsingør, bestyrede efter Moderens Død sammen med Søsteren Sara Catharina O. den ovf. omtalte Lotterikollektion, d. $27/6$ 1860 i Helsingør, ugift.

[54] **Christiane Magnine Olrik**, f. $2/9$ 1774 i Helsingør, ægtede 1805 el. 1806 Peter Georg Bohr, f. $8/9$ 1776, Student 1794, cand. theol. 1803, Adjunkt ved Helsingørs lærde Skole, senere i Nakskov, dern. Rektor ved den lærde Skole i Rønne, afsk. $12/4$ 1844, d. $1/8$ 1847. Ægteskabet var barnløst og ulykkeligt; efter forudgaaende Separation opløstes det ved Bevilling af $8/11$ 1811. Christiane Magnine boede dernæst sammen med sine ugifte Søstre i Helsingør, hvor hun døde $16/6$ 1839. P. G. Bohr ægtede efter Skilsmissen en Datter af den Pastor H. P. Sandal, som havde forfulgt hans 1ste Hustrus Fader; en Søn af dem var den bekendte Skolebogsforfatter og Bestyrer af det v. Westenske Institut Henr. Georg Chr. Bohr (f. 1813, d. 1880), hvis Søn atter er den udmærkede Fysiolog, Prof. Dr. med. Chr. Harald Laur. Peter Emil Bohr (f. 1855).

[55] **Anne Margrethe Olrik**, f. $17/3$ 1776, d. $24/12$ s. A. i Helsingør.

[56] **Anne Margrethe Olrik**, f. $7/4$ 1777 i Helsingør, kom efter Moderens Død (1801) i Huset hos den danske Konsul i Tunis, Kapt. Holch, og tog

¹⁾ Burman Becker, Geschlechtsregister der Familie Becker, 1875. Dansk biogr. Leksikon II, 30 f.

senere til Skien i Norge, hvor hun i længere Tid holdt Skole, og hvor hun døde $25/7$ 1833, ugift.

[57] **Benedicta Olrik**, f. $27/7$ 1778, d. $6/2$ 1781 i Helsingør.

[58] **Petronille Olrik**, f. $13/8$ 1779, d. Juni 1781 i Helsingør.

[59] **Vilhelm Mathias Olrik**, f. $21/11$ 1780, d. $18/11$ 1833, Stamfader til den »grønlandske« Underlinje, se ndfr.

[60] **Sophie Magdalene Olrik**, f. $30/1$ 1782 i Helsingør, kom efter Modereus Død i Huset hos sin Svoger, Pastor D. Gottschalch i Jylland (1801—7), var dernæst nogle Aar hos sin anden Svoger, Professor T. Baden i Kbhvn., endelig hos Dr. Dietrich i Kbhvn., hvis Hustru hun hjalp med at holde Pigeskole; d. $20/6$ 1852, ugift.

Ste Slægtled

[71] **Christiane Louise Olrik**, Justitsraad H. L. O.s ældste Datter, f. $9/6$ 1796 i Helsingør, ægtede $27/5$ 1830 sit Søskendebarn *Hans Christian Magnus Gottschalch*, f. $6/11$ 1798 i Hvidbjerg Præstegaard, Student 1817, Cand. chir. 1823, prakt. Læge i Kbhvn., Bataillonskirurg 1839, Overlæge i Landetaten 1842, R. af Dbg. 1848, afsk. $27/7$ 1862, d. $26/8$ 1870 i Kbhvn. Louise Gottschalch var en kærlig og trofast Hustru, men led tidlig af Tungsind og maatte flere Gange tage Ophold paa St. Hans Hospital; hun døde $3/4$ 1861. Angaaende deres 5 Børn henvises til Stamtavlen ovf. S. 42. Desuden havde de fra 1845 en Plejesøn, Alfred Fritsche, f. $8/3$ 1838 i Kbhvn., f. $12/4$ 1855.

CHRISTIAN MAGNUS OLRIK
(Provst, Tikøb).

[72] **Christian Magnus Olrik**, f. $19/8$ 1797 i Helsingør, Student fra Helsingørs lærde Skole $22/10$ 1814, Cand. theol. $19/4$ 1822, Sekondløjtnant i Kongens Livkorps 1820, Premierløjtnant 1826, Kaptajn $15/10$ s. A. I sine Studenter- og Kandidataar gav han Undervisning, dels privat, dels ved forskellige Skoleinstitutioner. $4/4$ 1827 Sognepræst for Borum og Lyngby Menigheder i Aarhus Stift, $14/9$ 1831 tillige Provst for Sabro, Vesterlisberg og Framlev Herreder, $9/3$ 1832 Sognepræst i Korsør og for Taarnborg Menighed, samt Distriktsprovst for Slagelse Herred, $28/5$ 1841 Sognepræst for Tikøb, Hornbæk og Hellebæk Menigheder. Et langvarigt Sygeleje efter et meget slemt Benbrud tog paa den ellers saa stærke Mands Kræfter, og han blev borttrykket i sin bedste Alder, idet han døde pludselig, efter Gudstjenesten i Hellebæk Kapel, $28/11$ 1847. Han var en særdeles pligtopfyldende og nidkær Præst, med udpræget Administrationsevne; af Skolevæsenet og Fattigvæsenet indlagde han sig store Fortjenester, især i sit sidste Kald, hvor han fik oprettet flere ny Skoler. For øvrigt kendt som en meget smuk Mand. Gift: 1^0 $21/9$ 1827 med sit Søskendebarn Hanna Elisabeth Fenger, f. $15/1$ 1804 paa Frederikskilde ved Sorø, d. $8/9$ 1841 i Korsør, Datter af Proprietær Jørg. Fenger (f. $20/4$ 1765, d. $21/2$ 1826) og Helene Cathr. f. Hellesen (f. $21/9$ 1779,

d. $\frac{16}{7}$ 1856); $2^0 \frac{16}{3}$ 1843 med Anna Birgitte Maria Wulfsberg, f. $\frac{21}{8}$ 1816 i Roskilde, Datter af Købmand Henr. Chr. W. og Albertine Focardine f. Ørsted (Søskendebarn til H. C. og A. S. Ørsted); efter sin Mands Død flyttede hun til Hillerød, hvor hun havde Skoledisciple i Pension, undertiden ogsaa enkelte af Familien (Vilh. Olrik og Peter Otto Rosenørn); 1881 tog hun til sin Søn, [114] Pastor Chr. Magnus O. i Kirkehelsing, hvor hun døde $\frac{22}{10}$ 1884. Hun var en udmærket Personlighed, begavet og fint dannet, som hun jo ogsaa paa mødrene Side nedstammede fra en af vort Lands bedste Slægter.

[73] **Ragnhild Sophie Olrik**, f. $\frac{16}{4}$ 1799 i Helsingør, levede efter Faderens Død hos sin Moder i København, efter dennes Død boede hun sammen med Søsteren [80] Anna *Sophie* O. Deres lille Hjem var et Samlingssted for alle de unge af Familien, som de altid kom imøde med Kærlighed og Forstaaelse. Ragnhild O. døde $\frac{23}{1}$ 1887, ugift.

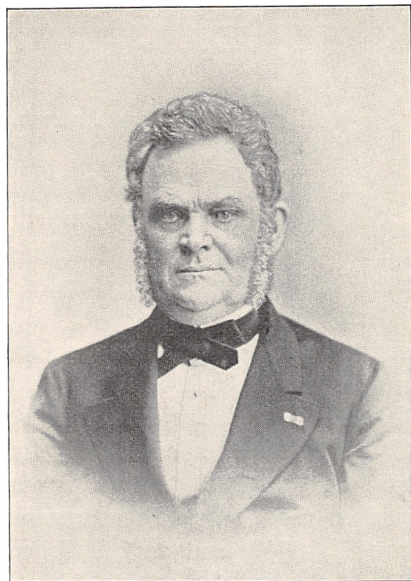
[74] **Helene Cathrine Olrik**, f. $\frac{26}{2}$ 1801 i Helsingør, i mange Aar svag og sengeliggende, d. $\frac{15}{7}$ 1826 hos sin Moder i København.

[75] **Jacob Baden Olrik**, f. $\frac{8}{9}$ 1802 i Helsingør, Student fra Helsingørs lærde Skole Okt. 1821, Cand. jur. $\frac{13}{4}$ 1826. S. A. begyndte han sin Embedsbane, som blev lykkelig og lang og næsten helt var knyttet til hans Fødeby. $\frac{26}{8}$ 1826— $\frac{12}{7}$ 1829 var han konstitueret Fuldmægtig hos Byfogden i Helsingør, $\frac{12}{7}$ 1829 blev han Auditør ved det kgl. Artillerikorps, $\frac{5}{6}$ 1833 — kun 30 Aar gl. — blev han Byfoged i Helsingør, fra $\frac{14}{8}$ s. A. tillige Chef for Byens Brandkorps og dens Karantænekommission, fik $\frac{9}{2}$ 1839 Titel af virkelig Kancelliraad og blev $\frac{18}{9}$ 1843 R. af Dbg. Et Udtryk for den Anseelse, han havde vundet, var det, at han ($\frac{5}{10}$ 1848) valgtes til Medlem af Rigsforsamlingen for Fredriksborg Amts 1ste Distrikt og $\frac{29}{12}$ 1849 til 1ste Landstingsmand for 2den Landstingskreds, hvormed en mangeaarig Rigsdagsvirksomhed var indledet. Imidlertid havde han $\frac{3}{3}$ 1849 ombyttet Byfogedembedet med Embedet som Borgmester og Auktionsdirektør og var dermed Helsingørs øverste kommunale Embedsmand. $\frac{26}{7}$ 1850 fik han Titel af virkelig Etatsraad, $\frac{24}{4}$ 1859 blev han Dannebrogsmænd, $\frac{10}{6}$ 1860 modtog han af Karl XV's egen Haand Ridderkorset af den svenske Nordstjerneorden.

Jacob Baden Olik's Navn er nøje knyttet til Helsingørs Historie i henvend halvanden Menneskealder af det 19. Aarh. Han stod i Spidsen for Byen under saare vanskelige Forhold, da Sundtoldens Afløsning syntes at skulle tilføje den hidtil saa livlige Stad et uovervindeligt Knæk; men med sine fremragende Evner, sin livfulde Energi og sin samvittighedsfulde Arbejdsmaade vidste O., saa vidt det stod i et Menneskes Magt, at raade Bod paa Vanskelighederne.

I den Lykønskning, som Kommunalbestyrelsen bragte O. i Anledning af hans Sølvbryllup (1859), udtalte Ordføreren (Oberstløjtnant Gradmann) da ogsaa følgende: »Ogsaa for vort Samfund har disse 25 Aar af Deres Liv

stor Betydning: De har tilbragt dem som Embedsmand i vor Midte; De har gjort Dem højt fortjent af vor Kommune ved den Duelighed, ved den Nidkærlighed, hvormed De i denne lange Aarrække har bestyret de Embeder, der har været Dem overdragne, ved den Andel, De har haft i de Foranstaltninger, der er trufne for at opretholde vor By under de indtraadte trykkende Forhold, navnlig Udvidelsen af Havnen og det bevilgede Bidrag til Lettelse af Skattebyrden. Deres Bestræbelser i denne Retning har været særdeles virksomme, saa meget virksommere som De med Deres Indsigt, Deres Aandsevner, Deres Forretningsdygtighed, Deres erkendte Retsind har forskaffet Dem Agtelse og Anseelse overalt; saa meget virksommere som De

JACOB BADEN OLRİK.

har været besjælet af sand Interesse, jeg tør vel sige Kærlighed for vort Samfund. Navnet Olrik har i flere Generationer gjort sig hæderlig bekendt i Helsingør; men det var dog Dem forbeholdt at knytte Borgerne i Deres Fødeby end fastere til dette Navn ved Hengivenhedens, ved Taknemmelighedens Baand. . . . Vi skatter højt, at De ikke har forladt os i Nødens og Farens Stund, men at De er bleven staaende i vor Midte som vor Forkæmper¹⁾. Vi paaskønner hjertelig Deres utrættelige Bestræbelser for vor Kommunes Vel, vi gengælder dem med inderlig, med oprigtig Hengivenhed; vi føler dybt, hvad vi skylder Dem, og vi skal aldrig glemme det²⁾. Ved samme Lejlighed modtog O. og hans Hustru fra Byens Borgere en stor Sølvopsats, som nu ejes af [119] Konsul P. Chr. Olrik.

Hvad O. fik udrettet for Helsingør i de mest kritiske Aar, skulde snart bære Frugt. Efter Nedgangstiden kom atter lysere Dage. Inden sin Død kunde O. (i sin Svartale ved Festen paa Raadhuset ^{11/5} 1872) konstatere, at Byen allerede havde genvundet sit tidligere Indbyggertal, og dermed skal ogsaa være sagt, at O. har bidraget meget til den kraftige Vækst, Helsingør har haft efter hans Tid. Som et Symbol paa denne Virksomhed, der peger fremad, staar det smukke gotiske Raadhus i Stengade, som rejstes 1854—55, og hvis store Festsal rummer et varigt Minde om O. I Anledning af hans 40 Aars Jubilæum som Embedsmand samlede Byens Borgere nemlig

¹⁾ Der havde nylig været Tale om, at O. skulde forflyttes til et bedre Embede.

²⁾ Helsingørs Avis for ^{27/4} 1859.

ind til et Maleri af ham, som udførtes af [101] H. Olrik og ved en festlig Sammenkomst paa Raadhuset ^{11/5} 1872 højtidelig afsløredes og overdroges til Byraadet. Indsamlingen havde imidlertid fundet saa stor og saa udelte Tilslutning, at der ved samme Lejlighed kunde overrækkes O. en Sum paa 1000 Rdl., hvorved oprettedes »Borgmester Jacob Baden Olriks Legat for trængende Borgere og disses efterladte trængende Enker samt ældre uforsørgede Døtre i Helsingør«, der forvaltedes af O. og efter hans Død bestyres af Byraadet ¹).

Vedrørende O.s Rigsdagsvirksomhed skal blot anføres, at han havde Sæde i den grundlovgivende Rigsforsamling, dernæst 1849—53 og 1864—74 i Rigsdagens Landsting; ^{29/3} 1864 indvalgte han tillige i Rigsraadets Landsting. Paa Tinge »øvede han en ikke ringe Indflydelse for flere, særlig kommunale, Sagers Vedkommende« (Dansk biogr. Leksikon). Han hørte ikke til Landstingets mest talende Medlemmer, men jævnlig tog han dog Ordet, i Reglen ved smaa, men vægtfulde og vel formede Indlæg. Hvis man tør drage Slutninger af hvilke Emner han i Landstingssalen har talt om og hvorledes han har bidraget til Diskussionen, maa man formode, at hans saglige Interesser er gaaede forud for den storpolitiske Interesse. I sidstnævnte Henseende sluttede han sig for øvrigt til Centrum. At han brugte sin politiske Indflydelse til at varetage sin Bys Tarv, er en Selvfølge. Her skal først — om end O. ikke den Gang var Landstingsmand, men maatte benytte tidligere Kollegers Hjælp — nævnes Udvidelsen af Helsingørs Havn (som nemlig siden 1824 var Statshavn); 1859—63 fik den næsten dobbelt saa stort Fladeindhold som tidligere, en Dybde af 18 Fod og et Indløb paa 121 Fod. O. blev dog ikke staaende ved dette Resultat; thi Udvidelsen skønnedes snart at være utilstrækkelig. I sin Svartale ved Festen paa Raadhuset 1872 udtalte han: »Jeg tvivler ikke om, at det for Byen saa vigtige Havnespørgsmaal omsider vil finde en gunstig Løsning«. Da var der nemlig allerede for lang Tid siden (1866) givet Koncession paa Anlægget af en stor Havn N. for Kronborg med en bred Kanal hen til den gamle Havn; men man ventede stadig paa

HELENE OLRIK f. ROSCHORN.

¹) Beretning om en festlig Sammenkomst af Helsingørs Borgere paa Byens Raadhus den 11te Juni 1872. Helsingør (u. A.). 4to.

Udførelsen af denne storslaaede Plan, og kort efter O.s Død maatte den betragtes som bortfalden, saa at man maatte nøjes ned en ny Udvidelse af den gamle Havn. Som O. har haft Andel i Beslutningen om Havneforetagenderne, saaledes har han ikke mindre været virksom for Helsingørs Landforbindelse med København; »Jærnbanen til Helsingør bør for en Del betragtes som et Værk af ham«, hedder det i en Nekrolog. I talrige Udvalg har O. selvfølgelig haft Sæde, saaledes i en Aarrække i Landstingets Finanslovudvalg, og alt i alt har han — uden nogensinde at bejle til nogen politisk Førerplads — været en Mand med betydelig Indflydelse.

Ved Siden af O.s store offentlige Virksomhed gaar hans overordenlig lykkelige Familieliv. ^{26/4} 1834 ægtede han sit Søkendebarn *Helene Christine Rosenørn*, f. ^{19/5} 1813 i Randers, Datter af Generalkrigskommissær Peder Otto R. (f. ^{15/11} 1778, d. ^{31/10} 1847) og Eleonore f. Hellesen (f. ^{28/5} 1782, d. ^{18/12} 1816)¹). De fik en talrig Børneflokk og oplevede at se Sønnerne godt i Vej.

Jacob Baden Olrik døde i Helsingør ^{29/12} 1875. Ved hans Jordefærd ^{4/1} 1876 mindede Provst Heiberg om hans ikke almindelige Evner, dybe Pligtfølelse, stærke Ordenssans og Nøjagtighed, utrættelige Arbejdsomhed, hans store Kærlighed til sin Embedsgerning, hans alvorlige, religiøse Sind. I en vel skreven og vel underrettet Nekrolog, som kom kort efter, hedder det bl. a.: »Han hørte ikke til dem, som blev stillet paa den ypperste Plads i Landets Administration, men hans Embede var dog betydningsfuldt nok til, at det, i Forening med hans egen Dygtighed, gjorde ham til en af Landets mest ansete Embedsmænd. . . . Etatsraad Olrik var en human Mand i dette Ords videste Betydning. Han kunde vel være streng, hvor han saa Mangel paa Pligtfølelse eller Ligegyldighed i betroede Tillidshverv, men han var ikke strengere imod andre end imod sig selv, idet han foregik alle, som skulde arbejde under ham, med Eksempel paa den rastløseste Arbejdsomhed og Driftighed. Hans Optræden ligeoverfor Byens Borgere var stedse præget af velvillig Imødekommen, han hørte med Deltagelse paa alt, som forebragtes ham, og raadede og vejledede enhver efter sin Overbevisning og efter sin redelige Vilje til at staa bi med Raad og Daad. Han blev mindre betragtet som den strenge Øvrighedsperson end som den faderlige Ven, der vilde alles Vel. Han havde jo omtrent fra sin Fødsel været knyttet til den By, hvis første Øvrighedsperson han var naaet at blive; han kendte derfor saa godt som ethvert Menneske i Byen og var inde i de fleste Familiers Forhold og Livsvilkaar. Det laa derfor i hans Evne at kunne yde

¹) Generalkrigskommissær P. O. Rosenørn indgik 1822 nyt Ægteskab, med Cathrine Elisabeth Stemann, f. ^{19/4} 1789, d. ^{13/11} 1870, Datter af Amtmand, Geheimeraad Paul Christian Stemann, den senere Geheime-Statsminister. Denne omfattede sin Datters Stifdatter, Helene Olrik, og hendes Børn med stor Kærlighed. Han forlangte, at Børnene skulde kalde ham »Bedstefader«, og overfor dem var den ellers saa strenge Mand venlig og mild, ja endog spøgefuld. Efter ham er [119] Konsul P. C. S. Olrik opkaldt.

Hjælp paa mangfoldige Maader, hvor Hjælpen behøvedes. Ved hans Død mistede mange en kærlig og faderlig Støtte«¹⁾.

Fru Helene Olrik levede ogsaa efter sin Mands Død i Helsingør, hvor hun døde $\frac{23}{9}$ 1892, skattet i vide Kredse som en elskværdig, fin og nobel Personlighed, hvis Væsen var præget af mild Ærværdighed og ydmyg Tro²⁾. Hvor megen Del har hun ikke i det Sammenhold, der med ualmindelig Styrke har knyttet hendes Børn til hverandre!

[76] **Hans Hellesen Olrik**, f. $\frac{3}{6}$ 1804 i Helsingør, gik 4 Aar i Helsingørs lærde Skole, blev $\frac{27}{8}$ 1818 antaget som Elev paa Prøve i Øresunds Toldkammers Translationskontor; surnumerær Elev $\frac{1}{4}$ 1819, 2den Elev $\frac{25}{4}$ 1820, 1ste Elev $\frac{5}{1}$ 1822, Assistent $\frac{8}{11}$ 1828, Kontrolør $\frac{5}{10}$ 1838, fik $\frac{16}{11}$ 1839 gennem Chefen for det kgl. Generaltoldkammer og Kommercekollegium og Øresunds Tolddirektør Tilkendegivelsen af Kongens Tilfredshed med hans Iver og Nidkærlighed i Tjenesten, rejste i 1841 efter kgl. Ordre som Kurér til London, hvor han ($\frac{13}{5}$) tiligemed 2den Translatør ved Øresunds Toldkammer, Kammerraad Wessel, og den engelske Konsul for Danmark og Øresund Mac Gregor sluttede en Overenskomst mellem Danmark og Storbritannien om Nedsættelse i Sundtoldafgiften for flere Vareartikler m. m.; blev ved sin Tilbagekomst $\frac{10}{6}$ 1841 R. af Dbg.; $\frac{14}{7}$ s. A. ifølge kgl. Resolution udnævnt til at assistere Øresunds Tolddirektør, Konferensraad Holten, ved de Underhandlinger, som netop skulde finde Sted i Helsingør med Storbritannien, Sverige og Norge om Sund- og Strømtolden; udarbejdede den ændrede Øresunds- og Strømtoldrulle af $\frac{1}{1}$ 1842, Bekendtgørelsen om indenlandske Skibes og Varers Behandling i Øresundet og Belterne af s. D., og de særlige Bestemmelser om Øresunds- og Strømtold-

HANS HELLESEN OLRIK.

- 1) Sondagsposten $\frac{23}{1}$ 1876. Af andre Kilder til J. B. O. Levneds skal foruden de ovenfor nævnte Artikler anføres Fr. Barfods Rigsdagskalender og Arkivar Kringelbachs Art. i Dansk biogr. Leksikon XII, 406 f. — Foruden H. O. Levneds Portræt af J. B. O. paa Helsingørs Raadhus findes der, hos [119] Konsul P. C. Olrik, et ældre Billede af O., malet af Just Holm 1844 og gengivet i E. F. S. Lund, Danske malede Portrætter, desuden Portrætter af O. og hans Hustru, malede af A. Schiøtt, hos [117] Borgmester L. Olrik i Køge.
- 2) Mindeord om Etatsraadinde Helene Christine Olrik, f. Rosenørn (af Præsterne O. Bertelsen og Vilh. Olrik og Borgmester L. Olrik), Helsingør 1892.

væsenet (stadf. ved kgl. Resolution af $13/4$ 1842). $1/4$ 1842 Chef for Øresunds Toldkammers Translationskontor, $28/5$ s. A. R. af den sv. Vasaorden, $28/6$ 1845 virkelig Kammerraad. Fra $13/8$ 1847 var han foruden Chef for Translationskontoret Overtranslatør ved Øresunds Toldkammer, $12/9$ 1849 1ste Kæmmerer med Pligt at fungere som Direktør under Direktørens Fravær, fra $1/1$ 1850 at regne. $6/10$ 1851 Etatsraad. Fungerede i Geheimeraad Bluhmes Fravær (som Minister) $23/10$ 1851—Juni 1855 som Direktør for Øresunds Toldkammer og 1ste Dir. for Øresunds og Helsingørs Sygehospital; førte i 1852 Underhandlingerne med Sverige om den svenske Kystfart og blev $15/6$ 1852 Kmd. af den sv. Nordstjerneorden. Udarbejdede 1855—57 alle de Beregninger og Tabeller, hvorefter Sund- og Strømtoldafløsningen fandt Sted i 1857; Kmd. af Dbg. $4/8$ 57 og R. af den russ. St. Annaordens 2. Klasse $18/10$ s. A., Kmd. af den belg. Leopoldsorden $26/1$, R. af den preuss. røde Ørns Ordens 3. Kl. $16/1$ og Konferensraad $30/3$ 1858. Ved Øresunds Toldkammers Ophør $1/4$ 1858 afgik han fra sit Embede med Ventepenge (fra $1/4$ 1863 med Pension) og bosatte sig i København. — $10/7$ 1832 havde han ægtet sit Søskendebarn *Louise Charlotte Baden*, Datter af Professor Dr. phil. Torkil Baden og Pauline Sophie f. Olrik (jfr. S. 44 flg.), f. $14/10$ 1806, d. $8/8$ 1862. — H. H. Olrik døde pludselig $16/6$ 1868. Han var en stille, flittig og dygtig Mand; hans vanskelige økonomiske Kaar lod ham føre et meget tilbagetrukket Liv. Om hans Interesse for Familien har man et talende Bevis i 1ste Udg. af den Olrik'ske Stamtavle med Anmærkninger, af hvilken den største Del er hans Værk.

[77] **Jørgen Fenger Olrik**, f. $24/6$ 1806, Student fra Helsingørs lærde Skole 1824, Cand. theol. $1/11$ 1832. J. O. havde imidlertid givet Undervisning i forskellige Skoler i København; i Nov. 1834 blev han ansat som Lærer ved Sætatens Drengeskoler, 1837 Overlærer sammesteds. $26/12$ 1841 blev han Sognepræst i Ærøskøbing. Med stor Samvittighedsfuldhed opfyldte han her sine Embedspligter og tog sig med saadan Iver af Skolevæsenet, at Biskoppen over Als og Ærø i en Omgangsskrivelse af $4/6$ 1844 fremhævede Skolen i Ærøskøbing som »et sjældent oplysende Mønster paa, hvad der til at bevirke en flittig og stadig uafbrudt Skolegang ved Alvor, Fasthed og Kraft kan udrettes«. $12/7$ 1842 havde han ægtet sit Søskendebarn *Anna Vilhelmine Eleonore Fenger*, f. $4/5$ 1814 i Skaarup Sogn, Datter af Proprietær Frederik F. (f. $5/2$ 1774, d. $27/11$ 1857) og Birthe Christine f. Helleesen (f. $29/4$ 1777, d. $19/6$ 1855). Begivenhederne i Hertugdømmerne 1848 tog stærkt paa J. O.s fædrelandskærlige Sind, han rantes af et apoplektisk Anfald og søgte Lægehjælp i København; hans Hustrus omsorgsfulde Pleje kunde dog ikke afværge Krisen, og allerede $14/10$ 1848 døde han¹⁾. Fru Vilh. O. bestyrede senere, $18/1$ 1850— $15/10$ 1867, Det søsterlige Velgørenheds-selskabs Skole i København, maatte dernæst indlægges paa Oringe Sinds-sygeanstalt, hvor hun først døde $29/1$ 1896.

¹⁾ Selmer, Nekrolog. Samlinger I (1849), S. 374 f. Wiberg, Præstehist. III, 651.

[78] **Anna Margaretha Olrik**, f. $\frac{8}{4}$ 1809, d. Sept. 1811 i Helsingør.

[79] **Holger Ludvig Olrik**, f. $\frac{8}{4}$ 1811, d. $\frac{20}{10}$ 1815 i Helsingør.

[80] **Anna Sophie Olrik**, f. $\frac{10}{3}$ 1813 i Helsingør, $\frac{23}{1}$ 1822 Ekspektantinde i Gisselfeld adelige Jomfrukloster, $\frac{25}{11}$ 1849 Konventualinde smstds., levede efter Faderens Død sammen med flere af sine Søskende hos Moderen i København, boede efter dennes Død (1857) sammen med Søsteren [73] Ragnhild, efter dennes Død (1887) alene; ugift; er ene tilbage af de mange Søskende og har i sin høje Alder holdt sig mærkelig kraftig og frisk.

[81] **Ludovica Emilie Olrik**, f. $\frac{14}{6}$ 1815 i Helsingør, ægtede $\frac{23}{11}$ 1844 sit Søkendebarn Mathias Hans Rosenørn, f. $\frac{24}{11}$ 1814 i Randers, Søn af Generalkrigskommissær Peder Otto R. og Eleonore f. Hellesen (se S. 50), Student fra Sorø Akademi 1831, Cand. jur. 1836, Volontær i Danske Kancelli $\frac{22}{11}$ 1837 (under sin Stifmoders Fader, Kancellipræsident P. Chr. Stehmann), Kammerjunker 1838; rejste fra $\frac{10}{9}$ 1838 til sidst i 1840 med offentlig Understøttelse paa Studierejse i Tyskland, Frankrig, England, Belgien og Holland; Kancellist i Danske Kancelli $\frac{25}{2}$ 1841, fra 1842 tillige 2den Protokolfører ved Stænderforsamlingerne baade for Østifterne og for Nørrejylland, $\frac{8}{2}$ 1843 Referendar i Kabinetssekretariatet, $\frac{29}{12}$ s. A. Kommitteret i Generaltoldkammer og Kommercekollegiets 1ste Sektion. $\frac{7}{5}$ 1847 udnævntes Mathias Rosenørn til Stiftamtmand over Island og Amtmand i Sønderamtet fra $\frac{1}{8}$ at regne; $\frac{28}{6}$ s. A. R. af Dbg. Med sin unge Hustru drog han til Island, hvor de ankom $\frac{10}{8}$; han fungerede 1849 som kgl. Kommissarius paa Altinget; i Aug. 1849 rejste han tilbage, med Tilladelse til et Vinterophold i Danmark, men straks efter sit Komme udnævntes han $\frac{21}{9}$ 1849 til Indenrigsminister og forblev i denne Stilling indtil $\frac{13}{7}$ 1851; til Kammerherre udnævntes han $\frac{14}{7}$ 1850. »Som Medlem af Statsraadet tog han Ordet for et nationalt og politisk Samliv mellem Kongeriget og det dansktalende Slesvig i alle indre Landsanliggender, men som bekendt uden Held; som Fagminister lykkedes det ham derimod at gennemføre forskellige vigtige Landbolove« (Dansk biogr. Leks.). $\frac{3}{2}$ 1852 modtog han allerhøjeste Ordre til at overtage Referat i Kabinetssekretariatet, navnlig af slesvigske Sager. Ved det alm. Folketingsvalg $\frac{4}{12}$ 1849 var han imidlertid bleven valgt til Folketingsmand for Københavns Amts 3. Valgkreds (Roskilde), $\frac{4}{8}$ 1852 valgtes han til Folketingsmand for Viborg Amts 4. Valgkreds (Sønderving). $\frac{8}{10}$ 1852 Kmd. af Dbg. $\frac{10}{1}$ 1853 fritoges han for sine midlertidige Forretninger i Kabinetssekretariatet. $\frac{27}{5}$ 1853 valgtes han til Folketingsmand for Københavns 3. Valgkreds; i Beg. af 1854 var han midlertidig Chef for Statistisk Bureau. $\frac{19}{5}$ 1854 udnævntes han til Amtmand over Randers Amt fra $\frac{1}{7}$ at regne og udtraadte dernæst af Rigsdagen. Senere valgtes han ($\frac{11}{2}$ 1856) til Medlem af Rigsraadet, men opgav dette Hverv, efter at han $\frac{31}{10}$ 1859 var udnævnt til kgl. Kommissarius for Jærnbaneanlægene i Jylland. $\frac{4}{9}$ 1862 Dbm.; $\frac{15}{8}$ 1871 Storkors af Dbg. Blandt Danmarks Amtmænd har Math. Rosenørn indtaget en fremragende Plads, anerkendt af alle for Dygtighed

og Nidkærhed; R. søgte og fik Afsked som Amtmand $\frac{1}{4}$ 1885 og udnævntes til Geheimekonferensraad, men beholdt lige indtil $\frac{11}{5}$ 1901 sin Stilling som kgl. Kommissarius for de jydsk-fynske Jærnbaner og har her udført et stort Arbejde. Ved Siden af sin saare omfattende Embedsgerning har M. R. kunnet overkomme indgaaende historiske Studier. 1873—87 udgav han 1ste Bind (Forstudier) af det meget bredt anlagte Værk »Grev Gert og Niels Ebbesøn«, og endnu i sin høje Alder sysler den gamle Ekscellence med dets Fortsættelse. 1888 udgav han »Løsrevne Blade af Livsminder«, der bl. a. indeholder flere meget betydningsfulde Bidrag til vor Historie under Frederik VII og til denne Konges Karakteristik. I sine yngre Aar havde han tillige syslet med statistiske Arbejder. 1885—1901 var han dansk Formand for »Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personhistorie«. — Amtmandinde Emilie Rosenørn døde efter 3 Aars Sygdom $\frac{25}{9}$ 1878 i Randers; hun var en livlig og venlig, varmtfølende Kvinde, som paa smuk og værdig Maade udfyldte Pladsen ved sin Ægtefælles Side. Ang. deres Børn se nedenstaaende Stamtavle:

Math. Rosenørn
~ Emilie Olrik

Anna Sophie Peter Otto R., Eleonore R., f. $\frac{22}{2}$ 1847, f. $\frac{14}{6}$ 1845, Konventual- Stationsforst i inde i Støvring- Roskilde, Løjtn. gaards adelige ~ $\frac{3}{6}$ 1874 Jomfrukl. og Marie Frede- den Thaarup- rikke Cathri- gaardske Stif- ne Breckling, telse f. $\frac{10}{9}$ 1851	Holger Lud- vig Olrik R., f. $\frac{24}{7}$ 1848, † $\frac{30}{7}$ 1848	Paul Christi- Peter Ele- an Stemann on Ernst Baden R., Emil R., Olrik R., f. $\frac{23}{2}$ 1851, f. $\frac{6}{5}$ 1852, f. $\frac{23}{6}$ 1853, Borgmester i Postmester Kancelli- Silkeborg og i Fugle- raad, f. $\frac{3}{6}$ 1855, Birkedommer i bjerg, Løjtn. Kmjkr., Silkeborg Birk, ~ $\frac{1}{8}$ 1881 ansat i Se- ~ $\frac{12}{7}$ 76 Chri- Julie Al- kretaria- stine Niko- bertine tet for d. lige St. Jo- line Mathilde Ipsen Classen- hannes' Kall-Rasmus- f. $\frac{1}{4}$ 1854, ske Fidei- Kloster i sen, f. Reimer † $\frac{20}{5}$ 1897 kommis Slesvig f. $\frac{20}{4}$ 1836 $\frac{2}{11}$ 1897 og det jyd- Louise ske Jærn- Mathilde banekom- Dawiche missariat; Boeck, ugift f. $\frac{22}{11}$ 1864	Jacob Eleonore Baden re Ca- thrine Elisa- beth R., f. $\frac{3}{6}$ 1855, Konven- tallet for d. lige St. Jo- hannes' Kloster i Slesvig
Emil R., Peter Marie R., Eleonore Inge- f. $\frac{10}{12}$ 1875, Emil Ma- f. $\frac{2}{8}$ 1878, Sofie borg † $\frac{18}{4}$ 1876 thias R., Lærer- Elisa- Christi- f. $\frac{2}{1}$ 1877, inde ved beth R., ane R., f. $\frac{8}{9}$ 1879, f. $\frac{25}{11}$ 1882, Cand. jur., N. Zahles f. $\frac{17}{6}$ 1880, f. $\frac{30}{10}$ 1881, Forstelev Postelev, Herreds- Skole, indskr. i indskr. i Skelskor fuldmæg- indskr. i Vemme- Vemme- tig, Viborg Vemme- tofte tofte	Mathias Christi- an R., f. $\frac{8}{9}$ 1879, Forstelev Postelev, Skelskor	Paul Emil Mathias R., ¹ f. $\frac{25}{11}$ 1882, Postelev, Skelskor	

[82—87] se den grønlandske Underlinje.

7de Slægtled

[104] Holger Ludvig Olrik (skrev sig Lewis Olrick), Provst C. M. Olricks ældste Søn af 1ste Ægteskab, f. $\frac{26}{8}$ 1828 i Borum ved Aarhus, blev

¹⁾ Dansk biogr. Leks. XIV, 314 f. Danmarks Adels Aarboeg. Jfr. nærværende Bogs Forord.

i 1850 Ass., senere Lokomotivfører, ved den sæll. Jærnbane; s. A. ansat i Marinens Maskinkorps; bosatte sig i 1856 i London som Civilingeniør og vandt 1862 det London'ske Ingeniørselskabs Priselønning for en Afhandling om Dampskibsregulatorer; fik en Maskinforretning, men det gik tilsidst tilbage med den. G. m. Enken Alicia Woodman, hvis Søn og Datter af 1ste Ægteskab O. adopterede. Af disse overtog Harry O. Adoptivfaderens Forretning efter hans Død; han var gift og er nu død. Adoptivdatteren Florence O. blev gift, men det har ikke været muligt at oplyse med hvem. I sit Ægteskab havde O. en Søn [145] Chr. Magn. Lewis O. — Holg. Lewis O. døde pludselig $\frac{21}{8}$ 1880; han var en smuk og livlig Mand. Enkefru O. er med sin Søn udvandret til Amerika.

[105] **Helene Cathrine Fenger Olrik**, Provst C. M. Olriks Datter af 1ste Ægteskab, f. $\frac{2}{11}$ 1829 i Borum, d. $\frac{9}{3}$ 1830 smstds.

[106] **Helene Sophie Olrik**, Provst C. M. Olriks Datter af 1ste Ægteskab, f. $\frac{23}{12}$ 1830 i Borum, blev $\frac{24}{10}$ 1860 g. m. Nicolai Reimer Rump, f. $\frac{26}{6}$ 1834 i Hillerød, Søn af Glarmester og Tømmerhandler m. m. Carl David R. fra Kurland (f. $\frac{9}{4}$ 1785, d. $\frac{10}{4}$ 1857) og Ingeborg Kathrine f. Jørgensen (f. 1797, d. 1874) og Broder til Landskabsmaleren Professor Gotfr. R. (f. 1816, d. 1880). Nic. Rump blev 1852 Student fra Fredriksborg lærde Skole, Januar 1859 Cand. jur., dernæst Ass. i det slesvigske Ministerium (tog 1861 slesvigsk jurid. Eksamen), afskedigedes efter Afstaaelsen af Slesvig 1864, jurid. Manuduktør i Kbhvn., $\frac{10}{2}$ 1866 Sørenskriver paa Færøerne, $\frac{25}{2}$ 1871 Byfoged og Byskriver i Korsør, »hvor han tilbragte 16 indholdsrige Aar, paaskønnet som Embedsmand og som Menneske, virksom for Retsplejens og de borgerlige Interessers Fremme, forrest i Beboernes livlige konservative Politik, altid rede til at optage en Kamp med Kredens Folketingsmand Tauber« (Biogr. Leks.). Valgtes 1878 til Landstingsmand for 3. Kreds; havde fra nu af Sæde i Landstinget lige til sin Død, fra 1894 som kongevalgt Medlem, og havde en ret fremskudt Plads i Højrepartiet. Amtmand over Hjørring Amt $\frac{1}{1}$ 1887; R. af Dbg. $\frac{17}{5}$ s. A. Trods politisk Modsætning kom han i godt Forhold til sit Amtsraad og udrettede meget, saaledes vedrørende Jærnbanevæsenet og Sygehussagen. $\frac{24}{7}$ 1890 Dbm. I Rigsdagen var han særlig Ordfører for Jærnbanesager og Sager vedr. Sundhedsvæsenet, Strandingsloven, alle færøske Sager, ligesom han udenfor Rigsdagen var Formand for Kommissionen om Apotekervæsenet. $\frac{13}{6}$ 1896 Justitsminister og Minister for Island. Gennemførte en Del Love (om Checks, om Vold mod sagesløs Person, om Tuberkulose, om Retternes Medvirken til Optagelse af Bevis i i Udlandet, om Ægtefællers Formuesforhold), men mødte for øvrigt paa Grund af den politiske Konflikt skarp Opposition i Folketinget. $\frac{1}{1}$ 1898 Kmd.² af Dbg. (i 1900 Kmd.¹). Gik af som Minister $\frac{28}{8}$ 1899 og blev $\frac{3}{9}$ s. A. Amtmand over Holbæk Amt. Hans Hustru havde da alt længe været meget syg, og $\frac{29}{12}$ 1899 døde hun; men Amtmand R. selv bar ogsaa paa en svær

Sygdom, maatte derfor tage sin Afsked $\frac{1}{8}$ 1900 og døde kort efter ($\frac{16}{8}$)¹⁾.
Ang. deres Børn se nedenstaaende Stamtavle:

Nic. Rump ~ Helene Olrik					
<i>Johannes Christian Magnus R.,</i> f. $\frac{11}{8}$ 1861, Ingeniør, Medlem af Kbhvn.s Borgerrepræsentation ~ <i>Elisabeth Villemoës,</i> f. $\frac{27}{12}$ 1870 Valborg Rump, f. $\frac{10}{10}$ 1897	<i>Harald Erik Agnar R.,</i> f. $\frac{2}{3}$ 1863, Driftsbest., N. Sundby ~ $\frac{17}{7}$ 1891 <i>Petra Godskesen,</i> f. $\frac{28}{1}$ 1865	<i>Elisabeth Ingeborg Birgitte R.,</i> f. $\frac{9}{1}$ 1865, ~ $\frac{17}{4}$ 1889 <i>Marius Godsken,</i> f. $\frac{7}{7}$ 1861, Overretssagfører, Kbhvn. Helene Oluf Godsken, f. $\frac{18}{9}$ 1893 f. $\frac{29}{1}$ 1890	<i>Dagmar Hertha Sofie R.,</i> f. $\frac{11}{3}$ 1867, ~ $\frac{4}{6}$ 1897 <i>Jens Vilh. Clausen,</i> f. $\frac{4}{4}$ 1868, Amtsfuldm., Hjørring Nicolaj Clausen, f. $\frac{30}{1}$, d. $\frac{8}{2}$ 1900	<i>Helene Sofie R.,</i> f. $\frac{24}{10}$ 1868, Cand. phil., ans. i Skattedirektoratet Kbhvn.s Magistrat; ugift Vilhelm Clausen, f. $\frac{25}{8}$ 1901	<i>Gerda Sigrid Margrethe R.,</i> f. $\frac{20}{12}$ 1871, Sygeplejer skole v. det kgl. Fredriks Hospital; ugift
<i>Knud Erik R.,</i> f. $\frac{30}{4}$ 1892 <i>Sigurd Alf R.,</i> f. $\frac{6}{3}$ 1894 <i>Asta Sigrid R.,</i> f. $\frac{29}{1}$ 1896 <i>Dagny Ingeborg R.,</i> f. $\frac{22}{11}$ 1897 <i>Helge Nicolaj R.,</i> f. $\frac{3}{11}$ 1899					

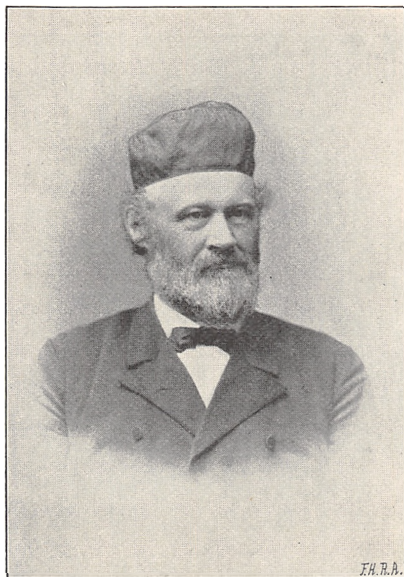
[107] **Hanna Elisabeth Olrik**, Datter af Provst C. M. Olrik i 1ste Ægteskab, f. $\frac{23}{11}$ 1832 i Korsør, $\frac{24}{7}$ 1867 g. m. Frederik Frølich, f. $\frac{4}{1}$ 1813, Søn af Grosserer Johan Jacob Fr. og Vilhelmine Pouline f. Tutein, $\frac{22}{11}$ 34 Løjtn. i Marinen, $\frac{22}{11}$ 52 Kaptajnløjtnant, $\frac{1}{1}$ 53 R. af Dbg., $\frac{28}{11}$ 63 Katajn, $\frac{28}{5}$ 68 Kommandør, afsk. $\frac{5}{4}$ 69, flyttede til Hillerød, hvor han døde $\frac{11}{12}$ 1880, og hvor hans Enke siden har levet. — Deres Børn: a) Frederik F., f. $\frac{20}{4}$ 1868 i Kbhvn., Dyr læge i Kbhvn. b) Ellen F., f. $\frac{18}{8}$ 1869 i Kbhvn., $\frac{25}{5}$ 1898 g. m. Ingeniør Axel Nielsen (har if. kgl. Bevilling antaget Navnet Agge), f. $\frac{9}{9}$ 1867, Søn af Dyr læge Niels Nielsen og Marie f. Jacobsen. De har to Døtre, Marie Elisabeth Agge (f. $\frac{26}{4}$ 1899) og Benedicte Agge (f. $\frac{20}{7}$ 1901).

[108] **Jørgen Christian Fenger Olrik**, Provst C. M. O. O. Søn af 1ste Ægteskab, f. $\frac{28}{5}$ 1834 i Korsør, Student fra Fredriksborg lærde Skole $\frac{5}{7}$ 1852, studerede Teologi. O. s. Øjne angrebes 1857 af en alvorlig Sygdom, og han frygtede for at blive blind, men Faren drev fuldstændig over; under Øjensygdommen læste de senere Præster F. og A. Ingerslev, L. Wagner og andre trofaste Venner højt for ham, og han blev Kandidat $\frac{21}{6}$ 1859, dernæst Alumnus paa Walkendorfs Kollegium, $\frac{1}{10}$ 1860 Tredielærer ved det kgl. Blindeinstitut i København, $\frac{9}{8}$ 1869 Sognepræst for Bølling og Sæding Menigheder i Ribe Stift. $\frac{8}{5}$ 1872 ægtede han i St. Johannes' Kirke i Kbhvn. *Claudine Michaeline Sørensen* (Hagsted), f. $\frac{31}{12}$ 1834 i Hagsted, Skanderup Sogn, Datter af Gaardejer Søren Petersen og Kirstine Clausdatter, Hagstedgaard. Fru O. var en begavet og aandelig interesseret Personlighed; ligesom sin Mand hørte hun til den grundtvigske Retning, og de var begejstrede for Fædrelandet og for borgerlig og kirkelig Frihed (O. var

¹⁾ Dansk biogr. Leks. XIV, 426 f.

Underskriver af Askovadressen). Deres Hjem var meget lykkeligt, et Samlingssted for Mænd og Kvinder af de grundtvigske Kredse i Vestjylland, især efter at O. fra $14/1$ 1876 var bleven Sognepræst for Ølgod og Strelluf Menigheder i Ribe Stift; i dette store Sogn fik han sin egenlige Manddomsgerning, han bidrog væsenlig til at der blev opført en 3dje Kirke i Sognet, i Bejsnap, og skønt han snarest maatte siges at sidde i temmelig smaa Kaar, skænkede han den ny Kirke Kalk og Disk af drevet Sølv. Dertil kom, at han ligesom sin Fader var ivrig for Skolevæsenet; bl. a. fik han i sit Pastorat oprettet 4 ny Skoler. Ogsaa for Hedeplantningssagen fik han udrettet meget dér paa Egnen. — Chr. O. havde fremragende Evner som Præst. Han var »en Mand, der var noget for sig selv, en Personlighed, som vidste, hvad han vilde, og ikke veg af«. Der var noget frygt ved ham, det saas straks i hans smaa funklende Øjne; »hans Blod kom let i Kog, og saa kunde han ogsaa fare noget hæftigt op«, men ellers var han overvejende mild, havde et blødt og følelsesfuldt Sind; ejendommeligt var hans »rige Stemningsfuldhed«, faa kunde som han tage Del i andres Sorg eller Glæde. Det er blevet sagt om ham, at han ret var Type paa en evangelisk-luthersk Præst.

Et haardt Slag var det for Chr. O., da hans Hustru døde efter Fødslen af et dødfødt Barn $20/2$ 1887 og lod ham og den store Børneflokk ene tilbage. Ved hendes Jordefærd $25/2$ blev der talt meget smukke Ord til hendes Minde, af Pastor C. Schjørring bl. a. disse: »Jeg regner det for en Guds Velsignelse i mit Liv, at jeg fik Lov at mødes med Fru Olrik og tælle mig blandt hendes og hendes Mands Venner . . . Fru O. havde faaet store Evner og Kræfter af Gud, stor Dygtighed i det timelige, men ogsaa baade Aand og Hjærte. Og hun gravede ikke sit Pund ned i Jorden, men brugte det, udfoldede sine Evner i et dygtigt og rigt Liv«. Mest gribende er dog Chr. O.s eget Farvel til Hustruen¹⁾. Han forvandt aldrig sit Tab, det tavse og grublende kom stærkere frem end før, Sygdom tog mere og mere hans Kræfter fra ham, stadig maatte han have en Kapellan til Hjælp, og endda blev det store Sognekald ham for anstrængende. Til sin Sorg maatte han da søge derfra, og $24/1$ 1894

CHRISTIAN OLRIK (Præst).

¹⁾ Ved sognepræst Chr. Olriks hustru Claudine Michaeline Sørensen Hagsteds jordefærd i Ølgod præstegård og Ølgod kirke den 25. Febr. 1887 (Kolding 1887).

blev han Sognepræst i Stillinge ved Slagelse. Sygdom hæmmede dog i høj Grad hans ny Præstegerning, og allerede $17/12$ 1896 hensov han stille og blidt. Endnu paa sit sidste Sygeleje sendte han navngivne Hilsener til sin gamle Menighed, og efter sit Ønske jordfæstedes han ved sin Hustrus Side paa Ølgod Kirkegaard ¹⁾.

[109] **Hertha Sophie Louise Olrik**, Datter af Provst C. M. Olrik i 1ste Ægteskab, f. $27/9$ 1835 i Korsør, i mange Aar Lærerinde, senere Husbestyrerinde, sidst for sin Broder [108] Chr. O. i Ølgod, for hvis yngste Børn hun fra 1897 har dannet et Hjem i Kbhvn. Ugift.

[110] **Hertha Vilhelmine Ragnhild Emilie Olrik**, Datter af Provst C. M. Olrik i 1ste Ægteskab, f. $6/10$ 1836 i Korsør; Lærerinde; levede 1873—84 sammen med Frk. Hedevig Roulund i Kbhvn. Ugift. Adopterede $3/6$ 1890 en lille forældreløs Pige, som hun havde antaget som Plejedatter, med Navn Bethzy Louise Olrik, f. $19/4$ 1886.

[111] **Theodor Olrik**, f. $14/6$, d. $20/6$ 1838 i Korsør.

[112] **Jacobe Charlotte Augusta Olrik**, Provst C. M. O.s yngste Datter af 1ste Ægteskab, f. $8/5$ 1841 i Korsør, d. $1/3$ 1842 paa Fayrihill ved Nyrop paa Sjælland.

[113] **Jacobe Ludovica Emilie Olrik**, Datter af Provst C. M. O. i 2det Ægteskab, f. $1/2$ 1844 i Tikøb, havde i mange Aar en privat Pigeskole i Hillerød, indtil hun i April 1881 flyttede til sin Broder [114] Chr. M. O. i Kirkehelsing; hun har været en omhyggelig Lærerinde for hans Børneflokk og overhovedet en tro-

CHRISTIAN MAGNUS OLRIK
(Provst, St. Jørgens K.).

fast Støtte for hans Hus. Ugift.

[114] **Christian Magnus Olrik**, Provst C. M. O.s Søn af 2det Ægteskab, f. $29/4$ 1848 (5 Maaneder efter Faderens Død), Student fra Fredriksborg lærde Skole Juli 1866, Cand. theol. $25/6$ 72, Huslærer hos Godsejer, senere Konsejlspræsident Estrup 1872—75, $20/10$ 1875 pers. Kapellan hos Sognepræst Rask i Viskinde-Aunsø, ord. $27/10$, men tiltraadte ikke Embedet paa Grund af Præstens Død, $22/11$ s. A. pers. Kapellan hos Sognepræst N. L. Feilberg i Kirke-

¹⁾ Ved Sognepræst Jørgen Christian Fenger Olik's Jordfærd i Stillinge og Ølgod Kirker 2den og 3dje Juledag 1896 (ved Elisabeth Olrik), Kolding 1898. Heraf de ovf. anførte Steder til Skildring af Chr. O.s Personlighed. Se endvidere »Højskolebladet« for $17/12$ 1897. Elvius, Danm. Præstehistorie 1859—84, S. 610 f.

helsinge og Drøsselbjerg, Holbæk Amt; $13/3$ 1884 Sognepræst i Egense, Svendborg Amt; $20/6$ 1897 Sognepræst for St. Jørgens og Sørup Menigheder, Svendborg Amt, $29/12$ 1900 tillige Provst for Sunds Herred. — Ægtede: 1° $26/5$ 1876 *Johanne Annine Cathrine Schougaard*, f. $21/6$ 1851, d. $21/12$ 1880, Datter af Manufakturhandler Hans Jens Peter S. (Gammeltoft & Co.) og Jensine Marie Bolette f. Flensburg; 2° $4/5$ 1886 Engel Marie *Frederikke Sørensen*, f. $2/11$ 1857 i Horsens, Datter af Cand. theol. Ludv. Hemmer S. og Marie Sofie Frederikke f. Bagger. — 2 Sønner i 1ste, 3 Sønner og 1 Datter i 2det Ægteskab, desuden en dødfødt Søn $21/12$ 1896¹⁾.

[115] **Catharina Elisabeth Olrik**,
Etatsraad J. B. Olriks ældste Barn, f. i Helsingør $31/1$ 1835, blev $19/11$ 1853 g. m. Paul Christian Stemann, f. $21/10$ 1823, Søn af Stiftamtmand, Kammerherre Chr. Ludv. S. (f. $24/6$ 1791, d. $23/6$ 1857) og Anna Joachimine f. Brun de Neergaard, Landmand, var med i 1848 som Herregaards-skytte, ejede Store Restrup i Hornum Herred, Aalborg Amt, blev $12/12$ 1853 Hofjægermester. P. C. S. var en brav og fast Karakter, og hans Ægteskab var lykkeligt, men kun kortvarigt; allerede $11/6$ 1855 døde han paa sin Mosters Frk. Alvilde Neergaards Ejendom Valsøllillegaard, hvor de af Hensyn til hans Helbred havde taget Ophold. Hofjægermesterinde E. Stemann solgte dernæst St. Restrup til sin Svigerfader (Nov. 1855) og tog Bolig hos Forældrene i Helsingør²⁾. I de første Aar

ELISABETH STEMANN, f. Olrik.

var hun knuget af sit store Tab, men hendes lyse, frejdige Natur — af sine Søskende kaldtes hun »Svalen« — vandt atter frem, og hun blev i Stand til at være meget for sin Slægt og for mange flere. Hun var nemlig baade en begavet og varmtførende Personlighed med stærke Interesser, besjælet af en Fædrelandskærlighed, som hævede sig over det almindelige; hun gav betydelige Summer til Fædrelandets Forsvar, og hun stod i Forbindelse med sønderjydske Kredse; men al hendes Virken var i det stille, hun var beskeden og dertil alvorlig troende. Fremdeles var hun begejstret for Musik og for Læsning, særlig Historie og Skønlitteratur. Efterhaanden samlede

¹⁾ Elvius, Danm. Præstehist., S. 100.

²⁾ Indtil 1863 boede hun i deres Hjem, dernæst lejede hun 1ste Sal i det Hus, hvor de boede, og blev boende her, ogsaa efter at hendes Moder paa Grund af sin Mands Død var flyttet fra Huset (1876).

hun sig et stort og overordenlig vel holdt Bibliotek, og her tilbragte hun mange Timer. Men hun var ogsaa betænkt paa at skaffe andre Oplysning: i Jan. 1880 oprettede hun Helsingørs Folkebibliotek, og ovenikøbet forestod hun det selv. Hun testamenterede endvidere Pragtværkerne i sin Bogsamling til Latin- og Realskolens Bibliotek, medens en Del af det øvrige gik til sønderjydske Samlinger. Ligeledes testamenterede hun 5000 Kr. til Helsingørs Hospital, hvortil hendes Farfader og Oldefader havde været knyttede (Renterne tilfalder foreløbig [113] Frk. Emilie Olrik for hendes Levetid). Saaledes har ogsaa den sidste af den Olrik'ske Slægt, som levede i den gamle Fædreneby, sat sig et smukt Minde i Byens Historie. Hendes

Hengivenhed for den nærmere og fjærrere Slægt vil gøre hendes Minde uforglemmeligt i Familien. Det følte som et stort Tab, da hun $^{10}/_5$ 1897 bukkede under for en langvarig Sygdom ¹⁾.

OTTO OLRIK.

[116] **Peder Otto Rosenørn Olrik**, f. $^{1}/_4$ 1836 i Helsingør, gik først i Helsingør Realskole, dernæst paa Herlufsholm, men opgav at studere. Selv ønskede han da at gaa Officérsvejen, men hans Fader, Etatsraad J. B. O., vilde have, at han skulde gaa Handelsvejen. Han arbejdede da først under Kapt. Tegner paa Helsingørs Dampskibsselskabs Kontor, var dernæst Nov. 1853— $^{1}/_5$ 1857 Kommis og Kasserer hos D. B. Adler i Kbhvn., men tilfredsstilledes ikke herved, forberedte sig nu til Studentereksamen, men opgav i Efteraaret 1860 denne Plan for at blive Forstmand, under Vejledning af Skovrider Koch paa Hellesvig ved Saksøbing.

Ønsket fra Drengæarene var dog endnu brændende, og $^{6}/_6$ 1861 blev han Reserveofficéraspirant, $^{6}/_2$ 1862 Sekondløjtnant i Reserven (6. Inf.-Bat.); $^{26}/_2$ s. A. vendte han tilbage til Hellesvig, men indkaldtes Aug. 1863 til Krigstjeneste og deltog i Krigen som Ordonnansofficér ved 4. Brigade, var med ved Forsvaret af Dybbøl og i Kampen paa Als $^{29}/_6$ 1864, fra Aug. Ordonnansofficér ved 3. Brigade, $^{28}/_{10}$ R. af Dbg., permitteredes $^{16}/_{11}$ 64, gjorde Tjeneste ved 15. Inf. Bat. $^{19}/_1$ — $^{12}/_6$ 1865; var $^{1}/_7$ 65— $^{30}/_6$ 66 hos Skovrider Sørensen paa Mylenberg ved Hobro; blev $^{10}/_1$ 67 med den Anciennet, han havde, forsat til Infanteriets Linje som Sekondløjtnant paa yngste Gage og ansat ved 6.

¹⁾ Mindeord om Hoffjægermesterinde Cathrine Elisabeth Stemann, f. Olrik, ved hendes Jordefærd (af Villh. Olrik); Odense 1897. — Portrætter af hende og hendes Mand, malede af A. Schiott, hos [119] Konsul P. Chr. Olrik.

Bat. (Viborg), $21/9$ 67 Premierløjtnant af Fodfolket, $10/5$ 69— $25/11$ 70 midlertidig tjenestgørende Adjudant ved 2. Generalkommando under General Steinmann, vendte tilbage til 6. Bat., hvor han Okt. 71 blev Adjudant. Blev $4/5$ 1876 i Viborg g. m. *Marie Christine Bregendahl*, f. $1/9$ 1849, Datter af den bekendte Jurist og Politiker, Overretsassessor, Etatsraad Laurids Nørgaard Bregendahl (f. $29/8$ 1811, d. $25/6$ 1875) og Louise Christiane Elisabeth f. Undall (f. $16/3$ 1823); hun havde indtil da virket som Lærerinde. $1/5$ 1876 havde O., der efter den ny Hærlovs Bestemmelse om Aldersgrænse ikke vilde kunne avancere, overtaget Intendanturforretningerne ved 8. Bat., men i Dec. 77 ansattes han ved 2. Generalkommandos Intendantur i Aarhus; Apr. 80 forsattes han til 29. Bat., men blev fremdeles til Tjeneste ved Generalkommandointendanturen. $26/1$ 81 afsk. efter Ansøgning paa Grund af Alder og udnævnt til Kaptajn i Fodfolkets Forstærkning ved 38. Bat. Da 3. Artilleriafd. i Apr. s. A. blev forlagt til Aarhus, ansattes O. som fungerende Intendant ved denne Afdeling, medens han dog samtidig beholdt sin tidligere Tjeneste indtil Nov. 1882, da han fratraadte denne og fra nu af udelukkende forrettede Tjeneste ved 3. Artilleriafd. Fra 1884 stod han som Forstærkningsofficér i Nummer ved 40. Bat. 1887 (el. 1888) Kammerjunker. Blev angreben af Difteritis og døde i Aarhus $24/1$ 1894; hans Enke lever i København. — O. var en meget afholdt Officér. I en Nekrolog hedder det: »Kapt. O. var en Mand med stor Interesse for sin militære Tjeneste og besad megen personlig Elskværdighed«¹⁾. Et Par høje Officerer har ved hans Død fremhævet hans fine og ædle Personlighed, og Oberstløjtnant Dalgas udtalte bl. a.: »Han naaede ikke højstaaende Poster, men i hele sin Omgangs Omdømme stod han meget højt, og jeg kender ingen i Aarhus, hvis Tab jeg vilde beklage mere«. En flhv. Underkorporal gav ham det Lov, at han var den elskværdigste Overordnede, han nogensinde havde haft, i det hans Interesse for de undergivne havde strakt sig langt ud over det tjenstlige.

[117] **Holger Ludvig Theodor Olrik**, f. $15/6$ 1837 i Helsingør, Student Juli 1856 fra Herlufsholm, $13/6$ 62 Cand. jur., $21/6$ 63 Ass. ved Københavns Politikontor; i Sommeren 64 var han Sekretær ved Feltpolitiet og Hærens Efterretningsvæsen. Konstitueredes $19/11$ 66 og ansattes $22/6$ 67 som Politiasistent i Kbhvn. Ægtede $8/8$ 1867 *Clara Marie Pætges*, f. $2/5$ 1841, Datter af kgl. Skuespiller, Økonomiinspektør Johan Anthon P. (f. $12/3$ 1807, d. $12/2$ 1883, Broder til Johanne Luise Heiberg) og Juliane Marie Rysslænder (f. $25/11$ 1813, d. $17/4$ 1892). Udnævntes $16/4$ 1878 til Birkedommer og Skriver paa Samsø, $27/5$ 82 til Birkedommer og Skriver i Frijsenborg-Favrskov Birk, $27/9$ 93 R. af Dbg., $16/12$ 97 Byfoged, By- og Raadstueskriver i Køge, Herredsfoged og Skriver i Bjeverskov Herred og Birkedommer og

¹⁾ Militært Tidsskrift 1894. Se for øvrigt V. Richter, Den danske Landmilitæretat 1801—94 (Kbh. 1897) II, 119.

LUDVIG OLRİK.

der er givet et Uddrag ovf. S. 5. Det var almindeligt i Bremen, at Handelslærlinge efter endt Uddannelse gik til oversøiske Pladser, og P. O. valgte da samme Fremgangsmaade; paa Grund af Krigen mellem Nordstaterne og Syd-staterne kunde han ikke tage til Nordamerika og drog da til Java (1861). Fra Rotterdam afsejlede han med den hollandske Bark »Antonia Petronella« og ankom efter en heldig Rejse til Batavia ^{16/9}. Her modtoges han af sin Faders Fætter, [83] Kapt. Magnus Olrik, som blev ham en trofast Ven; fik straks Plads ved et ansét Handelshus, C. Bahre & G. Kinder, og blev efter o. 9 Aars ihærdigt Arbejde Associé af Huset. 1869 rejste han for Forretningen til Europa (ankom ^{11/6} til Helsingør) og vendte det følgende Aar tilbage til Java. ^{30/11} 1870 kgl. dansk Konsul i Batavia. 1875 traadte han ud af Firmaet og kom tilbage til Danmark. ^{29/3} 76 entledigedes han dernæst som Konsul i Batavia og udnævntes til R. af Dbg.

Skriver i Vallø Birk, ^{27/12} s. A. tillige Borgmester i Køge. ^{1/4} 1901 valgt til Direktør for »Sparekassen for Køge og Omegn« og for »Diskonto- og Laanebanken for Køge og Omegn« ¹⁾.

[118] **Anna Alvide Olrik**, f. ^{15/10} 1838 i Helsingør, d. ^{7/1} 1851 i Kbhvn.

[119] **Paul Christian Stemann Olrik**, f. ^{10/8} 1840 i Helsingør, gik i Skole paa Herlufsholm, rejste 1857 til Bremen for at uddanne sig i Handelen og fik her Plads hos den danske Konsul W. H. Caesar. I Bremen blev han opmærksom paa Slægtsvaabenet paa Raadhuset (jfr. S. 1), og derved foranledigedes atter hans Henvendelse til Notar Oelrichs, af hvem han laante en haandskreven Stamtavle over de tyske »Oelrichs'er«, som allerede er omtalt i den ældre Udgave af Stamtavlen over de danske Olrik'er, og hvoraf

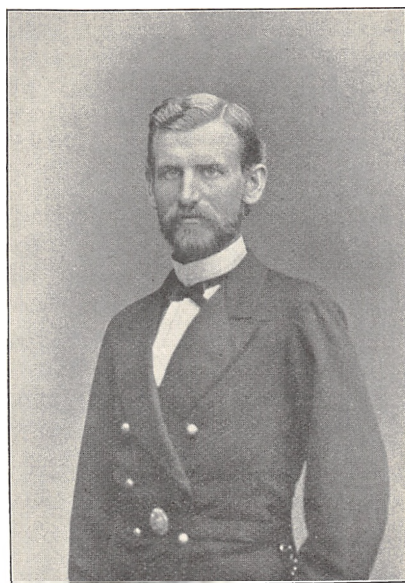

PAUL CHR. OLRİK.

1) V. Richter, Jurid. Stat. (1897), S. 53.

Bosatte sig i Kbhvn. og er siden 1881 Prokurist i den Københavnske Søassuranceforening¹⁾. Ugift.

[120] **Henrik Gerner Sneedorff Olrik**, f. $\frac{7}{9}$ 1841 i Helsingør, gik fra 1850 i Mariboës Skole i København og var i Huset hos Marinekaptajn R. Aschlund; 1855 Søkadet, $\frac{19}{8}$ 62 Sekondløjtnant, hvorefter han blev udkommanderet med Korvetten »Dagmar« paa et Togt til Middelhavet og Vestindien. Under Krigen 64 var han 6. Officér ombord i Fregatten »Tordenskjold« (Kapt. C. M. Meinertz), der hørte til Admiral van Dockums Eskadre i Østersøens østlige Del. »Tordenskjold« var kun lige i Sigte, da van Dockum havde sin Træfning med den preussiske Flaade ved Swinemünde ($\frac{17}{3}$) og som temmelig langsomt sejlende Skib kunde det ikke paa virksom Maade deltage i Forfølgelsen af Fjenden. Dernæst blokerede »Tordenskjold« Udløbet fra Stralsund, men havde ikke synderlig Føling med Fjenden, undtagen $\frac{24}{4}$, da Preussernes Forsøg paa at bryde Blokadens blev afvist. $\frac{6}{2}$ 65 traadte O. i den franske Marines Tjeneste for et Tidsrum af 3 Aar, og $\frac{20}{10}$ 67 fik han 18 Maaneders Forlængelse. Han var derfor endnu i fransk Tjeneste, da han $\frac{28}{5}$ 68 forfremmedes til Premierløjtnant. Ved sin Afsked fik han Æreslegionens Ridderkors overrakt af den unge Keiserprins $\frac{4}{9}$ 69. Hjemkommen $\frac{7}{9}$ blev han Inspektionsofficér ved Orlogsværftet og $\frac{27}{12}$ 69 ansat som 3. subalterne Officér ved Søofficérskolen og beordret til at overtage Fransk-Undervisningen ved Skolen. I fransk Tjeneste havde O. nemlig ikke blot nyttet Lejligheden til at dygtiggøre sig i sit Fag, men han havde tillige kastet sig over Studiet af fransk Sprog, og han udførte da ogsaa sit Lærerverv særdeles tilfredsstillende. $\frac{1}{1}$ 71 2. subalterne Officér paa Officérskolen, fratraadte denne Tjeneste $\frac{1}{4}$ 72, dernæst Adjudant hos Chefen for Øvelseseskadren (Kommandør Gottlieb) i Sommeren 72. Ægtede $\frac{25}{9}$ 1872 *Nonny* Caroline Joachimine Bauditz, f. $\frac{22}{4}$ 1842, Datter af Oberst i Kavalleriet Ferdinand Carl Adolph v. B. (f. $\frac{17}{3}$ 1811, d. $\frac{18}{5}$ 1866) og Siegfriede Antoinette Caroline Louise f. Komtesse Holstein af Ledreborg (f. $\frac{6}{3}$ 1816). Efter en kort Koffarditjeneste var O. med Fregatten »Sjælland« paa Vintertogtet til Middelhavet 73—74, og $\frac{31}{1}$ 74 blev han R. af den græske Frelser-Orden. I 75 var han som Chef for Kanonbaaden »Willemoës« med

GERNER OLRIK.

¹⁾ Kultegning af P. Chr. Olrik, udført af H. Olrik, findes hos Fru Marie Olrik.

i Eskadren; men hans Helbred, som aldrig havde været stærkt, forværredes mere og mere, og $\frac{5}{3}$ 1876 døde han af en Hjernesygdom. Det sørgelig tidlige Dødsfald gjorde Indtryk i vide Kredse. Fra sagkyndig Side blev der givet ham følgende Eftermæle: »O. var et begavet Menneske og en ridderlig Karakter med et dybt og religiøst Gemyt; for dem, der ikke kendte ham nøjere, kunde der være noget ejendommeligt i hans Væsen; men naar man virkede sammen med ham i længere Tid, lærte man at agte og skatte den ærlige Stræben og store Samvittighedsfuldhed, hvormed han udrettede sin Tjeneste, og man fik da talrige Beviser paa den store Kærlighed, han nærrede til sin Stand. De rige Evner, som O. var i Besiddelse af, berettigede til store Forventninger, om han end i praktisk Henseende havde flere Vanskeligheder at kæmpe imod; det var ganske vist et Tab for Marinen, at Døden saa tidlig gjorde Ende paa hans Løbebane« ¹⁾. Fru Nonny Olrik, der 5—6 Maaneder efter Mandens Død fødte deres Søn [164] Gerner, bor i Kbhvn.

VILHELM OLRIK.

[121] Anton *Vilhelm* Scheel Olrik, f. $\frac{22}{1}$ 1844 i Helsingør, gik i Skole paa Herlufsholm 1854—59, Student fra Frederiksborg lærde Skole $\frac{29}{6}$ 63, Cand. theol. $\frac{17}{6}$ 69, underviste i flere Skoler, men blev afbrudt heri af Soldatertjenesten 1870 (Gardist), gjorde 69 og 71 Sommerrejser i Norge og Sverige, foretog dernæst 1871—72 en større Rejse med sin Søster, Hofjægermesterinde E. Stemann, til Tyskland, Østrig, Italien og Frankrig; blev $\frac{15}{4}$ 1873 udnævnt til pers. Kapellan hos P. W. van Wylich, Sognepræst for Greve

og Kildebrønde Menigheder i Sjællands Stift; $\frac{18}{1}$ 1877 udnævnt til Sognepræst for Estvad og Rønbjerg Menigheder (ved Skive) i Ribe Stift, $\frac{2}{2}$ 1883 Sognepræst for Dalby og Stubberup Menigheder (ved Kerteminde) i Fyns Stift. — Ægtede i Randers $\frac{8}{10}$ 1873 *Elisa Victoria* Møller, f. $\frac{3}{10}$ 1847, Datter af prakt. Læge i Randers, Justitsraad Peter Kristen Møller (f. $\frac{5}{9}$ 1812, d. $\frac{2}{6}$ 1886) og *Elisa Amalie* f. Secher (f. $\frac{4}{11}$ 1813, d. $\frac{31}{1}$ 1876) ²⁾.

[122] *Christian Magnus* Olrik, f. $\frac{8}{11}$, d. $\frac{16}{2}$ 1848 i Helsingør.

¹⁾ Tidsskr. f. Sovæsen, Ny Række XII, 1—2 (1877); af Artiklen »Ved Aarsskiftet«, S. 80. — Se for øvrigt V. Richter, Den danske Sœctat 1801—90 (Kbhvn. 1894), S. 88.

²⁾ Elvius, Danm. Præstehist., S. 89 f.

[123] **Torkel Olrik**, Konferensr. H. H. O.s førstefødte, f. $28/11$, d. $13/12$ 1834 i Helsingør.

[124] **Pauline Sophie Olrik**, f. $30/12$ 1835 i Helsingør, blev efter sin Faders Død 1868 Huslærerinde paa Ussinggaard, tog i Oktbr. 1871 alm. Skolelærerindeeksamen, underviste i private Pigeskoler i Kbhvn., indtil hun $2/10$ 72 blev kaldet til Lærerinde ved Betalingsskolen i Aalborg, ved hvilken hun virkede i 25 Aar, indtil $1/11$ 1897. Boede fremdeles i Aalborg, men er nu flyttet til Kbhvn.; er Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster.

[125] **Anna Sophie Olrik**, f. $14/7$ 1837, d. $3/11$ 1842 i Helsingør.

[126] **Sophie Louise Charlotte Olrik**, f. $4/11$ 1838 i Helsingør, var 1869—70 hos Enkefru Rosenørn, underviste dernæst i flere Privatskoler i Kbhvn., hvorpaa hun selv fik en lille Skole for Piger, som hun styrede til 1893, boede dernæst sammen med sin Broder, [128] Kapt. Torkel O., og døde i Kbhvn. $21/9$ 1895; var Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster.

[127] **Anna Margrethe Jacobe Olrik**, f. $21/8$ 1842 i Helsingør, blev 1869—70 paa Alm. Hospital uddannet til Sygeplejerske, gav sig dernæst et Aars Tid af med Sygepleje, hvorefter hun sammen med Frk. Emma Povelsen havde et Optagelseshus for løsladte kvindelige Fanger. 1876 flyttede de til Kristianshavn, hvor de i Fællesskab bestyrede Sygeplejeforeningen, Frk. Povelsen som Forstanderinde, Jacobe O. som Medhjælpereske; siden Frk. Povelsens Død $22/1$ 1893 og til 1900 var Jacobe O. Forstanderinde; er Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster.

TORKEL BADEN OLRIK.

[128] **Torkel Baden Olrik**, f. $11/3$ 1845 i Helsingør, Student $12/7$ 1864 fra Borgerdydskolen paa Kristianshavn, tog Filosofikum $10/6$ 65, men opgav dernæst Universitetsstudiet, mødte $1/5$ 68 med krigsministeriel Tilladelse som Frivillig ved 7. Bat. (Nyborg), Underkorporal $30/10$ 68, Korporal $30/7$ 69, Sekondløjtnant af Fodfolket $25/7$ 1870 og ansat ved 17. Bat., gik paa Officérskolen indtil $1/5$ 1874, da han blev Premierløjtnant og ansat ved 29. Bat., 1879 Adjudant ved 6. Bat., $1/5$ 81 Adjudant ved 2. jydsk Brigade, $14/8$ 83 Kaptajn af Fodf., gjorde Tjeneste ved 29. Bat. (Viborg), $23/12$ 89 Depotkommandør ved 9. Regiment; $9/11$ 93 ansat ved 24. Bat., Kbhvn.; $28/7$ 94 R. af Dbg.; Febr. 1897 Oberstløjtnant af Fodf., gjorde Tjeneste ved 26. Bat. i

Odense, hvor han døde $27/3$ 1897. Ugift. O. var en flink Officér, en elskværdig, aaben og fint dannet Mand ¹⁾.

[129] **Hans Helleesen Olrik**, f. $23/4$ 1847 i Helsingør, tog $3/7$ 1866 Præliminæreksamen ved Borgerdydskolen paa Kristianshavn, fik Ansættelse paa Grosserer Skibsteds Kontor, blev Dec. 1866 Ass. ved de jydsk-fynske Jærnbaner, først i Odense, fra Dec. 67 i Vamdrup, fik $1/4$ 68 Afsked, men antoges som Lærling, $3/10$ paa ny ansat som Assistent, i Odense, dernæst i Fredrikshavn, hvor han døde $25/9$ 1871.

[130—35] se den grønlandske Underlinje.

Øde Stægtled

[145] **Christian Magnus Lewis Olrick**, f. $28/5$ 1859 i London, Ingeniør, g. m. Mary Ann Rawlinson, f. $15/3$ 1854; de er bosatte i Amerika, men hvor, vides ikke. De har mange Børn, men det er kun lykkedes at finde Navnene paa de 2 ældste, [178] Mabel Alicia Olrick, f. $9/12$ 1879, og [179] Emy Edel Olrick, f. $12/4$ 1881.

[146] **Hanna Elisabeth Olrik**, Pastor Chr. O.s ældste Datter, f. $24/4$ 1873 i Bølling, har gennemgaaet Frk. M. Kruses Lærerindekursus; bor i København (f. T. Husbestyrerinde). Jfr. ovf. S. 58 Noten.

[147] **Sigurd Olrik**, f. $20/6$ 1874 i Bølling, tog 1891 alm. Forberedelseseksamen fra Samsø Realskole, kom dernæst i Malerlære i Nykøbing M., aflagde Svendeproeve Nov. 1893, blev nu Kunstmaler, gik 1894—1899 paa Kunstakademiet, dog med Afbrydelser, fra 1900 paa Zahrtmanns Malerskole; har paa Foraarsudstillingen 1900 udstillet en Tegning.

[148] **Helga Olrik**, f. $11/10$ 1875 i Bølling, uddannet i Gymnastik paa N. H. Rasmussens Institut i Kbhvn. og i Sygegymnastik og Massage paa Kommunehospitalet; har i flere Somre været Gymnastiklærerinde paa Mellerup Højskole.

[149] **Maria Olrik**, f. $14/1$ 1877 i Ølgod, Sygeplejerske paa Fredriks Hospital, døde efter kort Sygdom $28/3$ 1901.

[150] **Gudrun Olrik**, f. $18/9$ 1878 i Ølgod, har gennemgaaet Frk. M. Kruses Lærerindekursus og dernæst været Huslærerinde paa Landet; senere har hun under Vejledning af [137] Dagmar Olrik lagt sig efter Gobelinvævning.

[151] **Regnar Sophus Olrik**, f. $16/9$ 1880, d. $13/4$ 1881 i Ølgod.

[152] **Jørgen Christian Fenger Olrik**, f. $19/12$ 1881 i Ølgod, gik i Slagelse Realskole, dernæst i Østersøgades Latin- og Realskole i Kbhvn., 1899—1901 i Murerlære i Kbhvn., maatte af Helbredshensyn opgive dette og vil nu uddanne sig til Arkitekt.

[153] **Harald Olrik**, f. $9/9$ 1884 i Ølgod; er i Kbhvn. hos sin Faster, [109] Frk. Sophie Olrik.

Bethzy Louise Olrik, Adoptivdatter af [110] Frk. Hertha Olrik, f. $19/4$ 1886.

¹⁾ Richter: Den danske Landmiliteret II, 119 f.

[154] **Christian Magnus Johannes Olrik**, Provst C. M. O.s ældste Søn af 1ste Ægteskab, f. $14/5$ 1877 i Kirkehelsinge, Student fra Odense Katedralskole Juli 1896; studerer Jura.

[155] **Thøger Schougaard Olrik**, f. $16/12$ 1878 i Kirkehelsinge, er Handelskommis i Svendborg.

[156] **Ludvig Hemmer Olrik**, f. $3/2$ 1888 i Egense, Provst C. M. O.s ældste Søn af 2det Ægteskab.

[157] **Johannes Olrik** }
 [158] **Birger Olrik** } f. $25/10$ 1890 i Egense.

[159] **Anna Marie Sofie Olrik**, f. $27/1$ 1893 i Egense.

[160] **Ellen Olrik**, Borgmester L. O.s ældste Datter, f. $30/11$ 1868 i Kbhvn., gennemgik 1888—90 Kbhvn.s Musikkonservatorium; Musiklærerinde, bor hos sine Forældre i Køge.

[161] **Ejnar Olrik**, f. $28/12$ 1869 i Kbhvn.; $1/9$ 1890 Ass. i Orlogsværftets Sekretariat og Kommandokontor, $15/6$ 1899 (at regne fra $1/1$ 1900) Fuldmægtig smstds. Ægtede $19/11$ 1896 **Helga** Hermine Victoria Fick, f. $24/5$ 1873, Datter af Mægler Heinrich Valdemar F. og Hulda Elise Cecilie f. Jørgensen.

[162] **Gerda Olrik**, f. $1/5$ 1871 i Kbhvn.

[163] **Kay Olrik**, f. $15/6$ 1875 i Kbhvn., 1893 Student fra Aarhus Katedralskole, 1894 Cand. phil., studerede Jura, men opgav Studeringerne, $16/12$ 96 ansat i Landmandsbanken, $1/5$ 1901 Ass. i Nationalbankens Filial i Nykøbing F., g. m. Ellen Elisabeth Kessel, f. $18/10$ 1876 i Kbhvn., Datter af Xylograf Philip Carl K. og Vilhelmine Charlotte f. Rosenqvist.

[164] **Henrik Gerner Sneedorff Benedict Olrik**, Premierløjtnant Gerner O.s Søn, f. efter Faderens Død i sin Mormoders Hjem i Skelskør $30/8$ 1876, Student 1895 fra Sorø Akademi; studerer Jura.

[165] **Jakob Baden Olrik**, Pastor Villh. O.s ældste Søn, f. $19/8$ 1881 i Estvad. Student $14/7$ 1899 fra Odense Katedralskole; studerer Jura.

[166] **Ingeborg Elise Amalie Olrik**, f. $15/11$ 1882 i Estvad.

[167] **Mogens Olrik**, f. $30/8$ 1884 i Dalby, Disc. i Odense Katedralskole.

[168] **Elias Olrik**, f. $2/12$ 1885 i Dalby, Disc. i Odense Katedralskole.

[169] **Helene Christine Rosenørn Olrik**, f. $26/12$ 1889 i Dalby.

[170—72] se den grønlandske Underlinje.

[178 og 179] se under [145].

[180] **Kirsten Elisabeth Olrik**, f. $21/8$ 1897.

[181] **Inger Elisa Olrik**, f. $31/1$ 1901.

[182] **Else Olrik**, f. $12/5$ 1899 i Kbhvn.

[183] **Edith Olrik**, f. $2/5$ 1900 i Kbhvn.

9de Slægtled

*Den grønlandske Underlinje
eller Helsingør-Linjens yngste Gren.*

5te Slægtled [59] **Wilhelm Mathias Olrik**, yngste Søn af [25] Chr. Magnus Olrik, f. $\frac{2}{11}$ 1780 i Helsingør, Student fra Byens lærde Skole 1801, rejste i Foraaret 1802 til Syd-Grønland, hvor han blev ansat som Assistent ved Kolonien Sukkertoppen, 2 Aar senere Kolonibestyrer sammesteds, fra $\frac{12}{5}$ 1813 Kolonibestyrer i Julianehaab. Her ægtede han $\frac{11}{12}$ 1814 Grønlænderinden Lea Christine Geræae, f. $\frac{8}{4}$ 1796, Datter af Bødker Søren Jensen G. og Margrethe Andersen. 1820 kom W. M. O. tilbage til Kbhvn., hvor han i Foraaret 1821 nedsatte sig som Destillatør og Brændevinsbrænder. Han havde imidlertid smaa Kaar at kæmpe med, og $\frac{11}{4}$ 1828 fristede han tilmed den Sorg at miste sin Hustru og en nyfødt Datter. Om Lea Christine Olrik faar man en Forestilling ved den Mindetale, den daværende Præst ved Citadellet og Fredriks Hospital og Lektor ved det grønlandske Seminarium, N. G. Wolf, holdt over hende og kort efter offentliggjorde ¹⁾. Det hedder bl. a. heri: . . . »Derfor udkaaredes du fremfor saa mange andre af dit Folk til at udbrede milde Gaver over en retskaffen Mands Dage, til at vorde Moder for en Slægt, som skal bringe Guds frygt og Dyd i Arv til siddige Efterkommere. Du var Herren kær; derfor kaldtes du heden i dit Livs Sommer, før Efteraarets umilde Dage indbrød, om hvilke du vilde have sagt: »De behager mig ikke«. Hid maatte du drage som et hæderligt Vidne om, at ogsaa kvindelig Dyd har hjemme blandt Naturens ufordærvede Børn, og at den huslige Lykke udfolder sig til frodig Vækst og fuld Modenhed endog i Jordens umildeste Egne«. W. M. O. døde pludselig $\frac{18}{10}$ 1833. Han var en flittig, uegennyttig, stræbsom og stræng Mand, udpræget kolerisk, men tillige udrustet med djærvt Lune og Vid. Dette kommer frem i hans polemiske Smaaskrifter fra 1833, hvor han viser sig som en ærekær Mand, der vil nedkæmpe hvad der findes af Uret og med meget demokratisk Sindelag vil varetage Arbejderes og Smaakaarsfolks Interesser, men paa den anden Side gaar frem med større Voldsomhed end Sagen krævede.

I Begyndelsen af 1833 udsendte W. M. O. en meget skarp Piece, »Fastelavnns-Riis til Hovedstadens Bryggere«, og 7 Uger senere et ikke mindre hvast Indlæg, »Paaske-Æg, fyldte med Bemærkninger om Hovedstadens Bryggere og Forsvar for Bryggerknægtene«. O. hævder, at Bryggerne driver deres Dont efter gammel Slendrian; personlig forstaar de sig slet ikke paa deres Bedrift, saa at en jævnt ferm Tjenestepige staar over dem; deres hele Kunst bestaar i at gøre Indkøb af Korn og lade Bryggerknægtene brygge; selv rører de sig ikke, og dog mæsker de sig med deres fede Indtægter (en Bryggers alm. Indtægt forslaar til 2 Borgmesterlønninger). De brygger noget »Pjank« og tager ublu Priser derfor, der er ikke Borgeraand i dem, derfor bør Magistraten sætte Grænse for deres Pengegriskhed og sikre den fattige en god Drik Øl til taalelig Pris. Alt af Møje og Slid hviler paa Bryggerknægtene;

¹⁾ N. G. Wolf, Ved Mad. Olriks Grav, den 16. April 1828; Mindetale over en Grønlænderinde. Øst, Archiv f. Psychologie, Historie o. s. v. IX, 257 ff.

det gaar tilmed ud over dem, at Bryggerne efterhaanden har sat sig ud over Kravet om Øltræers Justering, og at Publikum tilmed i de ujusterede Tønder faar et slet Fabrikat. Tønderne bør være justerede, og Politiet maa ikke glemme sin Pligt at paasé dette; og der bør anvendes en »Ølgradestok med Termometer« (∴: et Saccharometer), saa at Kunderne kan være sikre paa Øllets Kvalitet. »Paaske-Æg« ender med den Bemærkning, at O. ikke vil holde sig fra Skriveri mod Bryggerne i længere Tid end han finder det fornødent, »nemlig indtil de har aflagt deres Trodsighed og er, som billigt er, faldne noget til Føje. Adieu saa længe«. Pausen blev ikke langvarig. Nogle Bryggere synes at have fundet det rigtigst at søge sig en Forsvarer, og de fandt en saadan i Skribleren Joh. Chr. Richter, der oprindeligt var Isenkræmmersvend, men nu kaldte sig »Informator og Handelskommissionær« og eldets er kendt som Udgiver af det tarvelige Blad »Lynstraalen«, en »Miniatur-Ariehøg«, «Anecdote-Vennen«, »Den lille Sphinx«, »Fuldstændigt Blomstersprog« o. s. v. og for Bidrag til »Raketten«, som voldte ham offentlig Tiltale. Richters Stridsskrift hedder: »Vellugtende Pintelillier til Bryggernes Plageaand, S. T. Hr. Destillateur og Brændevinsbrænder W. M. Olrik«. Det kan ikke nægtes, at Richter taler i en roligere Tone end O. Til Begyndelse erkender han, at O. ikke har skrevet af Brødnid, eftersom han ikke dækker sig bag Anonymitet, men kæmper med aaben Hjelm, og at hans Piecer ikke er »Styverfængerarbejde«, eftersom han lader Overskudet gaa til »en velgørende Indretning«; Drivfjeren har ligefrem været »Iver for den gode Sag«, men O. er gaaet for vidt; han har overfor det hæderværdige Bryggerlaug anslaaet en lidet decent Tone, og det er urigtigt, naar O. paastaar, at Bryggerne skærer Ansigter udenfor hans Hus: »et saadant upassende Vrængereri synes slet ikke at stemme overens med den københavnske Spidsborgers (!) bekendte Flegma og overbærende Sindighed«. O. tiltror sine Piecer for megen Værd og sig selv for stor Betydning; med et medlidende Skuldertræk lær Bryggerne ad hans Angreb. Richter forsvarer det Øl, som O. har kaldet Pjank, men det er ganske forgæves, naar han ønsker at rokke ved hans økonomiske Beregninger. Dernæst udtaler han nogle Ord, der ligesom adskilligt andet i hans Piece mod Forfs Vilje bliver en Ros over O.: »At Herr Olrik bestandig har holdt billige Priser, er ros værdigt i Forhold til Borgersamfundet; men politisk rigtigt er det nok næppe, og at dette saavel som ethvert andet Undersalg ikke alene er uoverensstemmende med Laugets Tarv, hvilket Interessenten skylder flere Forpligtelser og staar i nøjere Forhold til end til Borgersamfundet i Almindelighed, men i Særdeleshed skader den, som — det være sig af Trang eller for at at skaffe Kunder til Huset — giver Signalet til Undersalg, har Følgerne noksom bekræftet«. Richter ender med en lidet poetisk Vise til Øllets Pris og Ønsket om at

»Bryggerne de maa florere,
stryge Penge ind som Sand,
og naar man ej skriver mere,
slaa af Øllet da paa Stand«.

Saaledes var Hr. Richter i Hovedsagen egenlig ikke uenig med O. Ikke des mindre tager O. særdeles overlegent paa Richter, da han i Juni 1833 udsender sin 3dje Piece: »Humle-Knopper til Hovedstadens Bryggere samt nogle Erindringer til Vedkommende«. Han ytrer bl. a.: »Denne Person, hvis Handlinger beviser, at han er en af Hovedstadens første Flyndere, kender jeg ikke videre til end af hans usle Blade, der — om det var muligt — synes at lægge Vind paa at bringe den danske Litteratur ned til dens foragteligste Punkt«; R. er »baade i Skind og Ben et elendigt Pjusk«, og O. har hørt for mange rare Sager om ham til at han vil indlade sig med ham. Titlen »Bryggernes Plageaand« anser han for en Belønning for sit Arbejde som de fattiges Talsmand. Ligesaadant besvarer O. Kopist E. Sørensen, som ogsaa havde gjort sig til Bryggernes Talsmand. For øvrigt fastholder O. sine tidligere Paastande — i Anledning af det tynde Øl foreslaar han at kalde Bryggerne for »Vandkræmmere« — og sine tidligere Krav.

Foruden de 3 polemiske Piecer fra 1833 har W. M. O. 1830—32 skrevet en Række Artikler om Grønland i »Københavnsposten«¹⁾.

6te Slægtled

[82] **Christian Søren Marcus Olrik**, f. $13/10$ 1815 ved Julianehaab i Syd-Grønland, Student 1833 fra Borgerdydskolen i Kbhvn., var i 9 Aar Lærer ved Efterslægtsselskabets Skole, udnævntes 1846 til Inspektør og Skifteforvalter i Nord-Grønland. Inden sin Afrejse ægtede han $13/5$ 46 i Helsingør **Sophie Agnes Møller**, f. $19/8$ 1820 i Helsingør, Datter af Regimentskirurg, prakt. Læge i Helsingør **Joachim Otto M.** (f. $8/1$ 1781, d. $27/9$ 1873) og **Anna Marie Elisabeth f. Roholt** (f. $21/5$ 1785, d. $29/7$ 1856). Stillingen som

CHR. S. M. OLRIK.

Inspektør i Nord-Grønland beklædte O. i over 20 Aar og boede i al den Tid i Inspektørboligen ved Godhavn paa Disko, men besøgte dog af og til København for en Vinter ad Gangen. Hans Hustru døde $8/1$ 1862 (Kræft i Brystet, Barnefødsel) i København; men den Gang var han selv i Grønland. $12/2$ 1863 ægtede O. sin afdøde Hustrus Søster, **Elisabeth Margrethe Møller**, f. $7/10$ 1812 i Helsingør. Medens han var i Danmark ved denne Lejlighed, var han Medlem af en kgl. Kommission, som nedsattes $21/2$ 63 for at tage den grønlandske Handels Forhold under Overvejelse, og O. har Del i den af Kommissionen s. A. afgivne Betænkning²⁾. $12/2$ 1860 var han bleven udnævnt til virkelig Justitsraad, $28/5$ 1861 blev han R. af Dbg., $21/4$ 1862 R. af den svenske Vasaorden (fordi han

havde ydet det zoologiske Musæum i Stockholm væsenlige Tjenester). O. har foranstaltet en Samling af Planter, som vokser paa Disko-Øen, og den er kommen Eftertidens Granskning til Nytte³⁾; han var endvidere en ivrig og dygtig Zoolog, interesserede sig levende for de forskellige arktiske Ekspeditioner og havde oftere Lejlighed til at vise deres Deltagere Gæstfrihed og give dem nyttige Vink. I den Anledning blev han Medlem af flere udenlandske videnskabelige Selskaber,

¹⁾ Erslew, Forfatterleksikon. Jfr. A Fraenkel, Gamle Carlsberg, et Bidrag til dansk Industrihistorie og industriel Udviklingshist. (Kbh. 1897), S. 98 ff.; Forf. stiller sig i Ølstriden helt paa O.s Side.

²⁾ Ellers vides C. S. M. O. kun at være Forf. til en Artikkel om Grønlands Forsyning, i »Berl. Tid.« 1868, Nr. 281. (Velvillig Meddelelse af Hr Overbibliotekar, Dr. phil. S. Birket Smith).

³⁾ Meddelelser om Grønland III, S. XXVI.

saaledes $18/4$ 1856 af »The American philosophical society, held at Philadelphia, for promoting useful knowledge«, i Okt. s. A. korresponderende Medlem af »The American geographical and statistical society« i New-York, $15/4$ 1869 korresp. Medlem af det geologiske Selskab i Edingburgh. I 1859 opkaldte Kapt. M'Clintock (den senere Sir Leopold) en Ø i den af ham benævnte »Franclin Channel« efter O.: Olrik's Island¹⁾). Med 1866 forlod O. Grønland. $22/12$ d. A. blev han kst. Direktør for den kgl. grønlandske Handel; endelig Udnævnelse fik han $11/5$ 1869. $15/7$ 68 indviede han sin ny Bolig »Godhavn« paa Fredriksberg, hvor han efter et Aars Sygelighed døde $14/12$ 1870, og hvor hans Enke, nu i sit 90. Aar, boede indtil 1898. — O. var en Mand af den gamle Skole, ligesom sin Fader strengt retfærdig og sandhedselskende, opfyldt af stærk Fædrelandskærlighed, agtet og afholdt af alle, elskværdig og jovial i sit Væsen, dertil intelligent og stærkt litterært og videnskabelig interesseret²⁾).

[83] **Magnus Michael Olrik**, f. $8/9$ 1817 i Julianehaab, lærte Vaabenfabrikation (Bøssemagerprofessionen) ved Kronborg Geværfabrik i Hellebæk ved Helsingør, vandrede 1839 som Bøssemagersvend til Udlandet og blev 1845 af den nederlandske Regering antaget som Inspektør ved en Geværfabrik i Batavia, hvortil han ankom $15/9$. Han havde her først Underofficérs Rang, blev senere Løjtnant og 1864 Kaptajn i det kgl. nederlandske Artillerikorps, ligesom han avancerede til Direktør for Fabrikken. 1866 tog han sin Afsked med Pension og rejste tilbage til Danmark, hvor han henlevede Resten af sine Dage hos sin ovennævnte Broder og dennes Familie. Paa Grund af en stærkt fremskridende Hjernelidelse, som uden Tvivl hidrørte fra hans Ophold i Tropernes Hede, maatte han $15/8$ 1874 indlægges paa St. Hans Hospital, hvor han døde $2/4$ 1875. Ugift. Magn. O. var en *self-made man* i Ordets gode Betydning. Fra sin Læretid var han henvist til at sørge for sig selv og levede en Tid overordenlig nøjsomt, men hans stærke Helbred og Energi overvandt alle Hindringer. Han havde betydelig Tegneevne, men Forholdene i hans unge Aar hindrede ham i at blive Kunstmaler; ligeledes havde han Sprogmemme. Han var en trofast Ven, en elskværdig og jovial Mand, som Faderen og den ældre Broder selvstændig og sandhedselskende, men ogsaa som selvgjort Mand med nogen Stædighed og Særhed; hans varme Følelse for Fædrelandet var ikke kølnet ved de mange Aars Ophold fjernt fra Danmark.

[84] **Jens Peder Horrebov Olrik**, f. $5/9$ 1820 paa Fødselsstiftelsen i Kbhvn., Gartnersvend i Kbhvn., død dér 1847.

[85] **Carl Ludvig Olrik**, f. $17/9$ 1822 i Kbhvn., Sømand, død (uvist naar) paa Kysten af Afrika.

1) Se f. Eks. det Kort, som fulgte med M'Clintocks Bog »Fate of Franclin and his discoveries«.

2) Af C. S. M. Olrik er der en Kultegning, tegnet efter hans Dod af [101] H. Olrik.

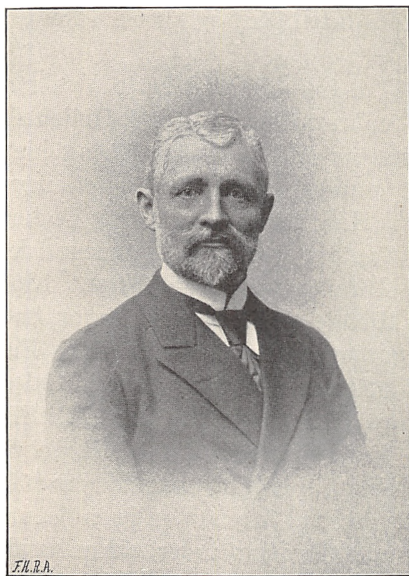
[86] **Holger Ludvig Olrik**, f. $21/11$ 1824 i Kbhvn., lærte Malerprofessionen og rejste til Vestindien. Var hjemme i Danmark fra Sommeren 1851 til Foraaret 1852. I Efteraaret 1860 skrev han hjem; han var da i Texas og var fremdeles Maler. Senere er der ikke hørt fra ham.

[87]. En Datter af W. M. Olrik fødtes i Kbhvn. $8/4$ 1828, men døde faa Dage efter og blev begravet sammen med sin Moder $16/4$.

7de Slægtled

[130] **Anna Marie Elisabeth Olrik**, f. $11/2$ 1847 i Godhavn i Nord-Grønland, lever ugift i Kbhvn.

[131] **Christine Sofie Magdalene Olrik**, f. $12/12$ 1848 i Godhavn, lever ugift i Kbhvn.

CHRISTIAN OLRİK (Læge).

[132] **Carl Otto Joachim Olrik**, f. $15/8$ 1851 paa Henriksholm ved Vedbæk, gik i Metropolitanskolen til sin Konfirmation (April 1868), kom dernæst i Murerlære i Kbhvn., men lærte om Vinteren Tegning, Matematik og Bygningskunst; blev Svend Okt. 1870 (afbrødes ved Militærtjenesten 1872—73, Gardist, Korporal); gik en Tid paa Kunstakademiet, men gennemgik ikke hele Arkitekturskolen og fik derfor ikke Afgangsbetegnelse som Arkitekt. Var indtil Okt. 1876 Arkitektmedhjælper og Bygningskonduktør i Kbhvn., hos Brødrene Nebelong, Murermester Laur. Petersen, endvidere hos Arkitekterne Ove Petersen og Dahlerup ved Opførelsen af Hovedvagtsskvarteret og Det kgl. Teater. Rejste dernæst til Berlin og Wien og i Marts 1877 til New-York, hvor han efterhaanden skabte sig en smuk Stilling som Arkitekt. Ægtede dér $1/2$ 1880 Anna

Augusta Macquire, vistnok f. 1861 (Faderen Stukkator, Moderen tysk født), og døde dér pludselig $14/1$ 1892 uden at efterlade sig Børn. Otto O. var en godmodig og elskværdig Mand med betydelig Arbejdsdygtighed.

[133] **Christian Vilhelm Magnus Olrik**, f. $9/10$ 1852 i Kbhvn., Student fra Metropolitanskolen 1871, Cand. med. & chir. $27/1$ 1879, gennemgik det obligate Kursus paa Fødselsstiftelsen og gjorde Kandidattjeneste paa Kommunehospitalet, nedsatte sig $1/10$ 1879 som prakt. Læge i Fredriksværk og har siden da uafbrudt haft sin Virksomhed dér, fra Juli 1890 tillige som Læge ved det da af det Classenske Fideikommis oprettede Konvalescenthjem paa Arresødal. Med Understøttelse af nævnte Fideikommis foretog han 1893 en Rejse til Tyskland og Frankrig for at besøge Hospitaler. Op-

rindelig havde Kirurgien hans særlige Interesse, hvilket gav sig Udslag i en omfattende operativ Virksomhed. Men den almindelige Kamp mod Tuberkulosen tilligemed privat Sanatoriebehandling i hans Hjem førte ham efterhaanden mere ind paa Specialiteten »Lungetuberkulose«; 1901 overtog han Ledelsen af et ved Fredriksværk beliggende Sanatorium for tuberkuløse Typografer, oprettet af »Typografisk Forening« i Kbhvn. Fra $\frac{2}{1}$ 1884 til $\frac{2}{1}$ 1896 var O. Medlem af Fredriksværks Kommunalbestyrelse, det sidste Aar som Borgerrepræsentationens Formand¹⁾.

Chr. O. har skrevet en Del Artikler, væsenlig af kirurgisk Indhold: Ugeskr. f. Læger, 4. Række VIII, Nr. 16. Hospitalstidende, 3. Række III. Nr. 44 og 49; VI, Nr. 35 og 47; 4. Række III, Nr. 31. (Arbejdede 1885—87 paa en Afhandling om «Blodstandsning under Operationer», som han havde tænkt at indlevere for ved den at erhverve sig den medicinske Doktorgrad, men blev afbrudt af langvarig Ischias og manglede senere Lyst til at genoptage Arbejdet, bl. a. fordi der imidlertid var udkommet en Bog om samme Emne, af Overkirurg, Dr. med. O. Wanscher). O. er desuden Forf. til en Del Lejlighedssange.

Ægtede $\frac{11}{5}$ 1880 *Christiane Johanne Borries*, f. $\frac{8}{3}$ 1859 i Kbhvn., Datter af Grosserer Hermannus B. (f. $\frac{9}{12}$ 1829, d. $\frac{28}{11}$ 1870) og Caroline Josephine f. Hastrup (f. $\frac{28}{6}$ 1831).

[134] *Didrik Vilhelm Mathias Olrik*, f. $\frac{23}{12}$ 1855 i Godhavn i Nord-Grønland, gik 1866—71 i Metropolitanskolen, var fra Oktob. 1871 i Apotekerlære paa Hjorteapoteket i Kbhvn., blev $\frac{27}{1}$ 1879 Cand. pharm., havde dernæst Plads paa forskellige Apoteker, dels i Holbæk, dels i Kbhvn. I 1884 begyndte han at lide af Brystsvaghed; Vinteren 1884—85 opholdt han sig i Ajaccio, 85—86 i Algier, 86—87 i Menton, alt uden varig Bedring. Døde $\frac{17}{3}$ 1889 i sin Stifmoders Hjem paa Fredriksberg. Ugift. En nobel og intelligent Personlighed, meget belæst; bar sine lange Lidelser med Taalmodighed.

[135] *Emma Softe Elisabeth Olrik*, f. $\frac{29}{12}$ 1861 i Kbhvn.; lever her som Masseuse. Ugift.

[170] *Paul Borries Olrik*, f. $\frac{21}{4}$ 1881 i Fredriksværk, Student fra Bde Slægtled Lyceum i Kbhvn. Juli 1900; studerer Jura.

[171] *Sofie Agnete Olrik*, f. $\frac{25}{3}$ 1882 i Fredriksværk; uddanner sig i Tegning og Maling.

[172] *Harald Olrik*, f. $\frac{26}{4}$ 1883 i Fredriksværk; var i Juni—Juli 1897 til Orlogs som frivillig Lærling, gik atter tilbage til Studeringerne, tog 1. Del af Ex. Artium Juli 1899 ved Østersøgades Latin- og Realskole, men maatte dernæst af Helbredshensyn opgive at studere; fra $\frac{1}{4}$ 1900 i Murerlære i Fredriksværk, tegner og læser i Vinterhalvaaret paa Tekn. Skole i Kbhvn.

¹⁾ Carøe og Norric, Den danske Lægestand, 7. Udg. (Kbh. 1901), S. 245 f.

TILLÆG

FAMILIEOPTEGNELSER FRA DET 18. AARHUNDREDE

(Nedenstaaende Optegnelser findes i et Eksemplar af Luthers «Tischreden», Frankfurt-udgaven 1571 Fol., som har tilhørt res. Kapellan i Bergen, Hr. Pastor Vilh. Holdt og i Okt. 1901 af denne blev skænket [121] Sognepræst Vilh. Olrik i Dalby, der atter har givet den til sin Broder [119] Konsul P. Chr. Olrik. Alle, der har Interesse for Familiens Fortid, vil vide Pastor Holdt Tak for den smukke Gave. Optegnelserne har megen personallhistorisk Værd, idet de har bragt adskilligt Stof, som ikke kendes andetsteds fra. Desuden vidner de om deres Forfatteres Dannelse og religiøse Sind. De fleste Notitser skyldes [7] Bendt Olrik paa Bagholmen; dernæst beretter hans Enke om hans Død; de sidste Optegnelser skyldes hans Søn [24] Bendt Olrich. At Retskrivningen ikke er synderlig følgestreng, maa ikke undre; saaledes var Tiden, og dens fremragende Forfattere er ikke ret meget bedre).

A° 1688 den 27 December er jeg Bendt Olrich fød paa Østre Bagholmen udaf ærlige ægteforældre, min sal. faeder var den agtbare og velfornemme mand Michel Olrich, min moeder den gudelsfende Kone Maren Bendts Datter Sandberg¹⁾.

A° 1713 den 30 August havde Jeg Brøllup med min fiere Brud og elffelige Kone Kiersten Powels Datter, — og sfeede voris Copulation og Sammenvielse i Nykirken i Bergen.

1714: den 6 April om Morgenen Kloffen 5 blef min Kone forløst med en ung Søn, som den 8 April blef døbt her paa Vestre Bagholmen af den hæderlige og vellærde Mand Hr. Jørgen Bredder. Hans faddere vare: f. Moder Maren Sal. Michel Olrichs, min Søster Angenetha Olrich, Monsr Hinrich Gramdorf, min Broder Michel Olrich og Arne Østevold — og blef kaldet efter min sal. faeder Michell Olrich, Gud gifue Barnet motte oppøge dend høveste Gud til Ære, forældre og venner til glæde og Sig self til Salighed. Amen.

1715 den 26 Juli paa en fredag Morgen Kloffen 3¹/₂ blef min Kierist forløst med en ung Søn, Som den 27 Ditto blef døbt udj Sunds Kirke af hæderlig og vellærde Hr. Otho Friderich Warbierg og blef kaldet Po[w]el Andreas. Hans faddere vare: Monsr Hinrich Gramdorf, Broder Michell Olrich, Christoffer Østevold, Hr. Jørgen Bredders Kierist Madam Else Hans Datter Meddelstorp, Anne Meeling og Mari Østevold. Gud lade Barnet oppøge Gud til Ære, forældre og venner til Ære og Glæde Sig self til Salighed. Amen.

¹⁾ Skal være Sandbech, jfr. S. 8 Note 3.

1717 Dend 14 Julij blev min Kone forløst med en ung Søn. Dagen indfalt paa en Onsdag. Som den 18 dito blev døbt udj Østevold Kirche af hæderlig og vellærde Hr Otho Friderich Warbiere: og blev kaldet Benjamin. Fadderne vare: Mari Østevold, Inger og Sara Østevold, Aarent Meelingen, Niels Meeling og Niels Østevold. Gud lade Barnet opvoxe udj alt godt Gud til Være: forældre og Venner til glæde. Sig Self till timelig og ævig velfærd og Pris. Amen.

1717: den 15 Julij: Døde min Kone: omtrent 24 Timer efter at hun var forløst med forbemeldte min Søn Benjamin: Gud gifue mig og alle Guds Børn en Sallig Død og efterfølgelse udj Herren — Amen. —

A° 1720: den 12 may blev ieg forlofuet med min Kieriste Anna Maria Magnus. Gud gifue Æche og Velsignelse till voris forehafuende Æchteskab. —

1720 dend 10 October blev voris Brøllups Høytid holdet og Celebrerit i Bergen og blev vi Sammenviet udj Nykirchen. Gud den Allernaadigste give Os fremdelis Sin Naade udj et Christeligt Æchteskab at Leve med Æche og Velsignelse udj al voris forretager, som kand være til Guds Være og voris Sallighed. Amen. — Same min Hierte Kone er A° 1692: den 20 Octbr fød paa Næsset udj eldøen en Torsdag Jmellem 9 og 10 Kloche Slæt, er Hieme Døbt og efter hendis sal. Moders Stifmoder kaldet Anna Maria. — Hindis forældre er Sr. Christian Magnus Ober toldbetjent ved Bergens Toldboed og Margretha Anders datter Rask, Som Salig udj Herren er hensofuet.

A° 1721 den 18 Septbr som vor paa en Torsdag Morgen jmellem 2 og 3 Klochelet blev min kieriste Kone forløst med en ung Dotter, som den 21 dito blev døbt her paa Vestre Bagholm af hæderlig og vellærde Hr Nicolai Hess og blev opfaldt efter min fjere Moder saavel som efter min salig Kone og blev kaldet Maren Kistine: Fadderne vare: min f. Moder, min f: versøster¹⁾ Ribor Magnus, min Søster Anna Malena, Broder Michel Olrich og Svoger Bertell Wadbeck. Gud Herren lade opvoxe Barnet i Tiltagelse udj Alder og Naade hofs Gud, Samme Gud till Være, forældre og Venner til Glæde, Hinde Self till timelig velfærd og ævig Salighed. Amen.

A° 1723 den 28 Febr, som indfalt Natten till Søndag Jmellem 12 og 1 Slæt blev min Kieriste forløst med en ung søn, som den 4 Martz blev Døbt her paa Vestre Bagholm af velærværdige og vellærde Hr Nicolaj Hess og blev efter min f. Verfader Sr Christian Magnus opkaldet, og kaldet Christian Magnus, fadderne ved hans Daab var Søster Angenetha Gramdorf, Kisten Viigs Datter, Broder Tønnes Mandall, Hindrich Andreas Magnus og Jens Hansen Meyer. Gud laede Barnet opvoxe Gud den allerhøveste till Være, forældre og venner till glæde: Sig Selv till Velfærd og Sallighed. Amen.

A° 1724: den 31 December Klochen 3: blev min Kone forløst med en Dødfød Dotter, som blev begravet i Koret i Østevolds Kirche, paa Dend Nderste Dag haaber Jeg og fast troer at see hinde ibland De udvalct og Saliges folk. Thi Pagten som voris Lille Dotter hafde Liv udj Moders Liv, saa tvifler ieg ikke paa,

¹⁾ Gammelt norsk Ord, = Svigerinde.

at finde hinde udj det Ævige Liv, og Sallighed, Gud lade os samlis, Gud Hielpe. Amen.

Anno 1726: den 7 Januarj, som Indfalt paa en Mandag: blef min Hustru forløst med en ung Søn, som den 10 Ditto blef døbt her paa Vestre Bagholm: af Velærværdige Hr Nicolaj Hess og blef efter mit eget Navn opkaldet og udj Daaben kaldet Bendt. fadderne ved Dend hellige Daab vare min Kones Søster Abell Sr Lenert van Sandens og Barbro Moller saavel som Sr Christen Hansen Lønborg, Christian Magnus junior, og Per van Sanden. Dend Store naadige Gud og Barmhertige fader Lade Barnet opvoxe udj Alder Naade Viisdom og forstand. Den reene høye Gud fornemmelig til Lof, Priis og Ære Sig Self till Sallighed, andre Mennisfter till opbyggelse og Sine forældre og Denner til Glæde Amen. Gud Hielpe. Amen.

Anno 1728, den 16 July. Klocken 9 Slet formiddag. som Indfalt paa en fredag: blef min Kone forløst med en ung Søn, som den 19 dito blef Døbt her paa Vestre Bagholm af Velærværdige Hr Nicolai Hess og blef opkaldet efter min Kones faeder Sr. Christian Magnus, og det fordj at Herren behagede ved en Sallig Død at hedenfalde min forrige lille Søn, Christian Magnus, som efter forregaaende forklaring var fød 1725: den 25 febr¹). fadderne ved det hellige Sacramentes forretning var efterfølgende, Nemlig — Madam Regine Magnus, Søster Agnetha Gramdorfs, Mad^{am} Catharina v. Sanden, Kgl. Viseteur Sr. Arrild, Sr. Leenert v. Sanden og Svoger Jens Hanssen, Gud den allerhøyeste laede Barnet opvoxe til Ære af den Allerhøyeste Hellige Trefoldighed, Sig Self til Sallighed og andre Mennisfter som den Hellig Kirches Medlemmer til opbyggelse, sampt og sine naturlige forældre og Denner til Ære og Glæde, Amen. Gud Hielpe, Amen. Lofver Herren Som Hidindtil Har Hiulpit, amen.

Anno 1729: den 1 August, som indfalt paa en Mandag blef min Kone forløst med en ung Søn, som blef Døbt paa fredag: den 5 dito af Hr Hinrich a Mønnichen. fadderne vare: min Versøster Beata Hasse, Sr. Christen Hanssen Lønborgs Kieriste Hr. Nicolaj Hess, Sr. Mosses Hanssen og Monsr Jacob Jersin Nygaard, og blef samme min lille Søn kaldet, Petter, Gud lade Barnet opvoxe den Store Gud til ære, os forældre til glæde og fornøvelse, Sig Self til Ævig og timelig Velfærd og Sallighed, Amen,, Gud Hielpe Fremdeelis, Herrens Navn være Hjertellig Hædret, Som Hidindtil Har Hjulpit, Amen.

1731. den 19 May. blef min Hustru forløst med een ung Dotter (Dagen indfalt paa en Løverdag) som blef Døbt paa Torsdag den 24 dito af Deris Velærværdighed Herr Hinrich a Møiniken. fadderne ved Hellige Daabs forretning vare min Kones Søester Ribor sal. Tønnes Mandall, Søster Anna Malena Olrichs saavel som Mademoiselle Maren Møller, Jligemaade Viseteuren Sr. Christen Arrild og mine tvende Sønner Michell og Paull Andreas Olrich, og blef Same min Lille Dotter kaldet Margretha Benedicta. Gud lade Barnet opvoxe, Gud den Allerhøyeste til Ære, os forældre til glæde og fornøvelse, og Sig Self til Ævig og time-

¹) Ovenfor staar der 28. Febr.

lig Velfærd og Sallighed, Amen. Gud Hielpe fremdeelis, Gud være ævig æret, Som Hidindtill Har Hiulpet: Amen, Haleluja.

1733, den 19 Septembr, som Jndfald paa en Løverdag Klochen 4 blev min Hustru forløst med en ung Dotter: som den 22 dito blev Døbt af velærværdige Herr Lars Heiberg. fadderne ved den Hellige Daab vare: min Kones Søster Ribor sal. Tønnes Mandall, Catharina Meyer og Peterke Møller, Sr. Bertell Wadbeck, mine Søner Michell Olrich og Pael Andreas Olrich. Gud lade Barnet, som er faldet Anna Maria, opvoxe Gud den Allerhøveste til Ære, os forældre og venner til glæde og fornøvelse, og Sig Self til ævig og timelig velfærd og Sallig[hed] Amen. Gud Hjælpe. . . .¹⁾ Amen, Halleluja.

Anno 1733. den 17: Augusty. Arriverede Deris Kongl. Mayst. voris aller-naadigste Konge, Kong Christian den Siette: Saavel som Deris Mayst voris Naadigste Dronning Sophia Magdelena. Jligemaade Deres Kongl. Maysts Dronningens moeder Markgrefvinden af Brandenburg Culmbach her til Wester Bagholm. Medfølgende en meeget Stor og Fjøn Svite. Deris Kongl. mayestet med Dronningen og Markgrefvinden vare icke paa land, mens laa omtrent $\frac{3}{4}$ time undenfor den til Deris allerunderdanigste tienniste nye opbygte Brygge, eftersom værligt var godt og deres Maysts. Ønske at fortsætte Reisen; men deres Excellence Statholder Randtzau: og Deris Excellendze Rosenkrantz²⁾ sampt fleere Høvforneme Kongl. Ministri: Og mange flere af den Høyløflige Konges Svite var i en gandske kort tid paa Land. Gud fremdeelis velsigne Deris Kongl. Maystet med Dronningen og Markgrefvinden med ald den Velsignelse der sig baade aandelig og timelig fand tilønske. Hand løchfallig giøre deris øfrige Reise, og alle andre deris høyvigtige foranttagender og laede os af deris Stame aldrig fattis den som skal Sidde paa Davids, Jeg meener paa Kong Christian Den Siettes Trone: det ønsker en troe patriot og allerunderdanigst arfveundersaat og

Westre Bagholm ut superius

allerringeste tienere
Bendt Olrich.

Anno 1737: Den 14 Januar, som Jndfald paa en Mandag, blev min Kone forløst med en ung Søn, som om Torsdagen d. 17 dito blev Døbt af velærværdige Hr Henrich à Møinicken, og blev faldet Tønnes Mandall. fadderne til samme min lille Søn var Herr Jacob Jersin Nygaard Medtjenere udj Ordet til Sunds Præstefald, min Søn Benjamin Olrich, min Kones Søstersøn Bendt Jensen Meyer, min Verføster Ribor Sall. Tønnes Mandall, Madam Marta Elisabeth Sall. Hr. Nicolai Hesses og min Datter Maren Kistine Olrich. Gud lade Barnet opvoxe Gud til Ære, os hans forældre til glæde, Sig Self [til] ævig og timelig Velfærd og Sallighed Amen. Gud hjælpe fremdeelis. Gud være æret, Amen. Halleluja.

Bendt Olrich.

¹⁾ Ved Indbindingen er nogle Ord blevne ulæselige.

²⁾ Vicestatholder i Norge Grev Christian Rantzau og den ledende Minister, Iver Rosenkrantz.

1745. den 1 Februari Behagede den allmægtige Gud efter sine alvise Raad at til sig falde i den evige Glæde ifra denne Jammerdal, min kjær Husbonde nu salig i Herren, Bent Olrich. Gud trøste mig og mine efterladte faderløse Børn og gif os en salig efterfølgelse.

Anna Maria sal. Bent Olrichs.

Anno 1750 den 18de Junij Behaget det den store Gud efter sit besluttede Raad og Vilie, at henfalde min i Livet Kiære Moder Anna Maria Sl: Bendt Olrichs, fra denne Kummerfulde Verden (ved en sagte og salig Død) til den Ewig Herlighed. Gud være min og Søffendes hielp og trøst og husværelse, den samme naadige Gud unde os at fremsføre saaledes Voris Vandel og Lesnet her I verden, at Vi naar det Behager Gud maatte alle samles I den ævige Glæde hvor der skal være Bøstuelse foruden Ende. Det unde os Gud for Jesu dyre fortienestes skyld: Amen. Dette Tæsterer den I Sorgen Igienlevende

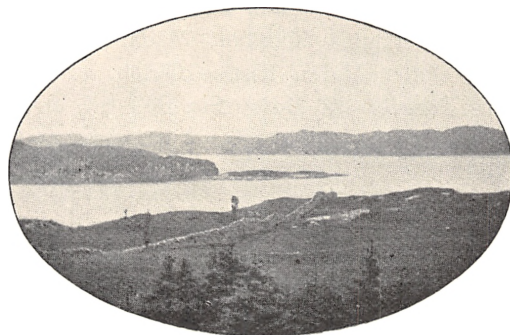
Bendt Olrich.

1757 den 21de Jan Behagede det den alvidende Gud efter sit Besluttede Raad og Vilie, Ved En sagte og Salig død, fra denne usle og møysømelige Verden til den Ewige Glæde og Salighed, at bortfalde min K: Broder Petter Olrich, efter at hand hafde Levet her udj Verden 27 aar 5 Maaneder og 5 uger. Gud unde os efterlevende den naade for Jesu skyld, at Vi maatte saaledes fremdrage voris Liv her udj denne Jammerdal, at Vi, naar det Gud behager, maatte samles udj den Ewige herlighed, hvor der skal være fryd og glæde uden Ende. Hvilket hiertelig ønskes af

Bendt Olrich.

Tilføjeelse: Efter at de første Ark af denne Bog allerede var trykt, har Hr. Sognepræst M. V. Eckhoff i Sund venligst sendt Meddelelse om, at der i Østervold Kirke fandtes en Alterræske af godt Sølvarbejde og med tysk Indskrift, der melder, at Æsken er en Gave fra [3] »Michel Olrich« og hans Hustru »Marren Bentzdatter« 1698. Æsken findes nu i den ny Kirke, der 1892 traadte i Stedet for den gamle Østervold Kirke, men ikke ved Gaarden Østervold, derimod ved Gaarden Storehø paa Øen Hofteren.

Endvidere har Pastor Eckhoff sendt nogle Fotografier, han har taget af de Egne, hvor vore Forfædre har færdedes, deriblandt det nedenfor gengivne, der viser Udsigten fra Kapellanboligen paa Hofteren til Bagholm og Østervold.

DEN NORSK-DANSKE SLÆGT OLRIKS STAMTAVLE.

1. Behrend (Berent) Oelrichs, f. o. 1620, kommen fra Bremen o. 1650, Købmand. ~ o. 1655 med en Datter af Mikkel Bagholmen.	2. Hans Oldrich, f. o. 1659, † 1707, Tolder i Throndhjem, ~ Catharina Johansdatter, † 1722.	3. Michael Olrich, f. 1660, † 1710, Købmand paa Østre Bagholmen og Hsken, ~ Maren Bentsdatter Sandbech, † o. 1730.	4. Berent Olrichs, f. o. 1663, † 1708, Skriver i Bergen, ~ Anna Nielsdatter, † efter 1750.	5. Trine Oldrich.
6. Johan Oldrich i Throndhjem, ~ Inger.	7. Bendt Olrich, f. 1668, † 1743, Handelsmand paa Bagholmen, ~ 1) Kirsten Povelsdatter † 1717. ~ 2) Anna Maria Magnus f. 1692, † 1750.	8. Maren Olrich, f. 1691, † 1720, ~ 1) Peder Müller, † 1716, ~ 2) Adolph Höper, † 1739. (1 Son og 3 Døtre af 1ste Ægteskab, 1 Datter af 2det Ægteskab.)	9. Michael Olrich, f. 1696, † 1767, Handelsmand og Gæstgiver paa Hsken og Gjedung, ~ Beate Jacobsdatter Hasse, † 1750.	10. Angenetha Olrich, f. 1698, † ~ 1) Henr. Grandorph. ~ 2) Daniel Morup (5 Sønner og 2 Døtre af 1ste Ægtesk., 2 Søn. af 2det).
11. Anne Malene Olrich, f. 1700, † ~ Jens Hansen Meyer (2 S., 1 D.).	12. ? Daniel Olrich, f. 1696, † 1743, ugift (?)	13. Albert Olrich, f. 1696, † 1743, ugift (?)	14. Agnete Marie Olrich, f. 1697, † 1750, ugift.	15. Nicolas Olrich, f. 1699, † efter 1750 ~ Margrethe Larsdatter.
16. Berte Marie Olrich, Beata Christine Olrich, f. 1700, † før 1750, f. 1702, † 1732, ~ Jørgen Eschidsen Abel (1 Son).	17. Elen Carine ² Olrich, f. 1778, †	18. Michael Olrich, f. 1728, † 1811, ~ Lucia Dedecken, f. 1736, † 1799.	19. Cathrine Olrich, f. 1726 (?), † ~ Poul Andreas Olrich [20], (5 Døtre).	20. Elisabeth Olrich, f. 1724, † ~ Caspar Grandorph.
21. Benjamin Olrich ¹ , f. 1717, † 1763, Præst, ~ Elisabeth Margrethe Brix, † 1801	22. Maren Kistine Olrich ² , f. 1721, † ~ Jacob Hasse Hynnemøer, (1 Son).	23. Christian Magnus Olrich ² , f. 1723, † senest 1727.	24. Bendt Olrich ² , f. 1726, † 1797, Handelsbe- jent i Bergen. ~ ?	25. Christian Magnus Olrich ² , f. 1728, † 1793, Hospitalsforst. og Viceborgr. i Helsingør, Justitsraad, ~ Anna Margaretha Jegind, f. 1746, † 1801.
26. Petter Olrich ² , f. 1729, † 1757.	27. Margretha Benedicta Olrich ² , f. 1731, † efter 1787. ~ ? Henr. Grandorph.	28. Maria Olrich ² , f. 1733, † 1763, ugift.	29. Tennis Mandall Olrich ² , f. 1737, † c. 1740 (?)	30. Maren Olrich, f. o. 1720, † ? ~ Salomon Hobbestad, f. 1715, † 1795.
31. Nathanael Olrich, f. 1722, † 1785, Handelsmand og Gæstgiver paa Hsken.	32. Henrik ¹ Olrich, f. 1723, † 1774. ~ 2) Karen Hasse Taarnmark, f. 1755, † 1813.	33. Agnete ¹ Olrich, f. 1722, † 1785, Handelsmand og Gæstgiver paa Hsken.	34. Benedicta ¹ Petronella Olrich, f. 1723, † 1833.	35. Wilhelm Mathias Olrich, f. 1780, † 1833.
36. Søren Olrich ² , f. 1778, † ?	37. Elen Carine ² Olrich, f. 1781, † 1782.	38. Belle Elen ² Carine Olrich, f. 1783, † 1784.	39. Michael Elia Nathanael ¹ Olrich, f. 1765, † 1850, Gæstgiver og Landhandler paa Hsken, ~ Birgitte Marie Somme, f. 1761, † 1837.	40. Søren Olrich ² , f. 1778, † ?
41. Benedicta ¹ Marie Olrich, f. 1761 (?), † 1785.	42. Michael Elia Nathanael ¹ Olrich, f. 1765, † 1850, Gæstgiver og Landhandler paa Hsken, ~ Birgitte Marie Somme, f. 1761, † 1837.	43. Søren Olrich ² , f. 1778, † ?	44. Elen Carine ² Olrich, f. 1781, † 1782.	45. Belle Elen ² Carine Olrich, f. 1783, † 1784.
46. Johan Henrik Ludvig Olrik, f. 1794, † 1880, Løjtnant, Toldkontrollør i København, ~ Benedicte Martine Heiberg, f. 1801, † 1876.	47. Bendt Frederik (Frits) Benjamin Olrik, f. 1797, † 1849, Kaptajn i Infanteriet, ugift.	48. Christiane Louise Olrik, f. 1796, † 1861, ~ Overlege Hans Christian Magnus Gottschalch, f. 1798, † 1870, (2 Sønner, 3 Døtre).	49. Christiane Magnus Olrik, f. 1797, † 1847, Provst, Sognepræst i Tikob. ~ 1) Hanna Elisabeth Fenger, f. 1804, † 1841, ~ 2) Anna Birgitte Marie Wulfsberg, f. 1816, † 1884.	50. Ragnhild Sophie Olrik, f. 1799, † 1887, ugift.
51. Helene Cathrine Olrik, f. 1801, † 1826, ugift.	52. Jacob Baden Olrik, f. 1802, † 1875, Borgmester i Helsingør, Ejtsraad, ~ Helene Christine Rosenørn, f. 1813, † 1892.	53. Hans Hellesen Olrik, f. 1804, † 1868, 1ste Kammerer ved Øresunds Toldkammer, Konferensraad, ~ Sophie Louise Charlotte Baden, f. 1806, † 1862.	54. Jørgen Anna Holger Anna Ludovica Emilie Olrik, f. 1806, † 1848, Sognepræst i Århuskøb., ~ Anna Vilhelmine Eleonore Fenger, f. 1814, † 1896.	55. Christian Søren Marcus Olrik, f. 1815, † 1870, Insp. i Nordgrønland, Justitsraad, Direktor for d. kgl. grønlandske Handel, ~ 1) Sophie Agnes Møller, f. 1820, † 1862, ~ 2) Elisabeth Margrethe Møller, f. 1812.
56. Magnus Michael Olrik, f. 1817, † 1875, Direktor for d. nederl. Vanbenfabr. i Batavia, Kaptajn i d. nederl. Artilleri, ugift.	57. Jens Carl Ludvig Olrik, f. 1820, † 1847, Kaptajn i Afrika, Sømand, Vestindien Gartner.	58. En Nathanael Olrik, f. 1787, † efter 1851, ~ 1) John Levere i Dublin, † efter 1837, ~ 2) Will. Haisen i Dublin, † senest 1849.	59. Elen Carine ² Olrik, f. 1788, † 1789, ~ Signalbestyrer Andreas Weibel paa Hsken, † før 1846, (1 Son, 2 Døtre).	60. Beate Birgitte Marie Michael Elia Knud Karen Salomon Somme Olrik, Nathanael Olrik, Hase Somme Olrik, f. 1795, f. 1791, † efter 1851, f. 1798, f. 1799, f. 1797, f. 1798, f. 1800, ~ Signalbestyrer ~ Andreas Weibel paa ~ Hsken, † før 1846, ~ ugift, ~ ugift, ~ ugift, ~ ugift, ~ ugift, ejede Vornas. ejede Vornas. ejede Vornas. ejede Vornas. ejede Vornas.
61. Anna Margrethe Benedicte Olrik, f. 1820, † 1900, (1 dødfødt Søn).	62. Laurine (Laura) Magdalene Benedicte Olrik, f. 1832, ugift.	63. Hansine (Sine) Frederikke Gerhardine Olrik, f. 1835, † 1862, ~ C. C. Heiberg, Apoteker i Ringkøbing, f. 1824, † 1900, (1 dødfødt Søn).	64. Holger ¹ Ludvig Olrik, f. 1828, † 1880, Kunstmaler og Billed- hugger, Professor, ~ Hermina Valen- tiner, f. 1839.	65. Helene ¹ Cathrine Fenger Olrik, f. 1830, † 1899, ~ Nic. Reimer Bump, f. 1832, † 1880, ~ Fr. Frølich, f. 1834, † 1900, † 1830, Amtmand, Kmd. i Flaad., Justitsminist. (2 S. 4 D.)
66. Hanna ¹ Elisabeth Olrik, f. 1832, † 1880, ~ Fr. Frølich, f. 1834, † 1900, † 1830, Amtmand, Kmd. i Flaad., Justitsminist. (2 S. 4 D.)	67. Jørgen ¹ Christian Fenger Olrik, f. 1834, † 1896, Sognepræst i Stillinge, ~ Claudine Michæline Sørensen (Hagsted), f. 1843, † 1887.	68. Hertha ¹ Sophie Louise Olrik, f. 1835, † 1885, ugift.	69. Hertha ¹ Vilhelmine Ragnhild Emilie Olrik, f. 1836, ugift.	70. Theodor ¹ Jakob ¹ August ¹ Emilie ¹ Christian Magnus Olrik, ² f. 1848, Provst, Sognepræst i St. Jørgensgaard og Sørup. ~ 1) Johanne Annine Cathrine Schougaard, f. 1851, † 1880, ~ 2) Engel Marie Frederikke Sørensen, f. 1857.
71. Catharina Elisabeth Olrik, f. 1835, † 1897, ~ Hofjegerm. Kaptajn, Kam- merjunker, Borgmst. i Køge, ~ Clara Marie Store Restrup, f. 1823, † 1855	72. Petter Otto Rosenørn Olrik, f. 1836, † 1894.	73. Holger Anna Ludvig Theodor Olrik, f. 1837, † 1842.	74. Anna Poul Christen Olrik, f. 1838, † 1851, dansk Konsul i Batavia, kurist i den kbh. Søassu- rancenforening, ugift.	75. Anton Christian Magnus Olrik, f. 1844, † 1848.
76. Torkel Olrik, f. 1834, † 1834, Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, ugift.	77. Pauline Sophie Olrik, f. 1835, † 1835, Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, ugift.	78. Anna Sophie Louise Charlotte Olrik, f. 1837, † 1842, Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, ugift.	79. Anna Margrethe Torkel Olrik, f. 1842, Forstænder- inde f. Sygeplejefor. f. 1845, † 1847, Kriktiansh. o. Amager, Oberstltn. Assist. v. af Fodf., de jydsk- synske Jærnbæn., ugift.	80. Anna Marie ¹ Christine ¹ Carl Otto ¹ Christian Vilhelm ¹ Didrik ¹ Emma ¹ Olrik, f. 1847, f. 1847, f. 1851, † 1892, Arkitekt i New-York, ~ Anna Augusta Macquire, (uden Børn).
81. Dagmar Olrik, f. 1860, † 1862, Professor, Malerinde, Dr. phil., Forstander ugift for Sial. Lærerkursus, ~ 1) Elisabeth Cathrine Braum, f. 1862, † 1896, ~ 2) Dagmar Knudine Caroline Hansen, f. 1866.	82. Hans Thorvald Axel Olrik, f. 1864, Dr. phil., Docent ved Universitetet, ~ Margrethe Sofie Eleonore Hasselquist, f. 1855, f. 1862.	83. Eyvind Gunnar Ingeborg Olrik, f. 1866, cand. jur., f. 1868.	84. Jørgen ¹ Benedicte ¹ Harry Olrik, f. 1875, cand. mag., f. 1878, Musæums- assistent, ~ Hedevig Louise West, f. 1868.	85. Poul ¹ Magnús Lewis Olrik, f. 1881, og f. 1859, Ingeniør i Amerika, ~ Mary Ann Rawlinson, f. 1854.
86. Hanna ¹ Sigurd ¹ Helga ¹ Maria Gudrun ¹ Ragnar ¹ Sofus ¹ Olrik, f. 1873, f. 1874, f. 1875, f. 1877, f. 1878, f. 1880, † 1881.	87. Hanna ¹ Sigurd ¹ Helga ¹ Maria Gudrun ¹ Ragnar ¹ Sofus ¹ Olrik, f. 1873, f. 1874, f. 1875, f. 1877, f. 1878, f. 1880, † 1881.	88. Hanna ¹ Sigurd ¹ Helga ¹ Maria Gudrun ¹ Ragnar ¹ Sofus ¹ Olrik, f. 1873, f. 1874, f. 1875, f. 1877, f. 1878, f. 1880, † 1881.	89. Hanna ¹ Sigurd ¹ Helga ¹ Maria Gudrun ¹ Ragnar ¹ Sofus ¹ Olrik, f. 1873, f. 1874, f. 1875, f. 1877, f. 1878, f. 1880, † 1881.	90. Hanna ¹ Sigurd ¹ Helga ¹ Maria Gudrun ¹ Ragnar ¹ Sofus ¹ Olrik, f. 1873, f. 1874, f. 1875, f. 1877, f. 1878, f. 1880, † 1881.
91. Mabel Alicia Emy Edol Olrik, f. 1879.	92. Flere Børn, hvis Navn ikke kendes.	93. Mabel Alicia Emy Edol Olrik, f. 1879.	94. Mabel Alicia Emy Edol Olrik, f. 1879.	95. Mabel Alicia Emy Edol Olrik, f. 1879.
96. Kirsten Eli- sabeth Olrik, f. 1897.	97. Inger Elisa Olrik, f. 1901.	98. Else Olrik, f. 1899.	99. Edith Olrik, f. 1900.	100. Mogens Elias Olrik, f. 1884, f. 1885.
101. Ellen Einar Gerda Kay Henrik Jakob Ingeborg Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, f. 1868, f. 1869, f. 1871, f. 1875, f. 1876, f. 1881, f. 1882.	102. Ellen Einar Gerda Kay Henrik Jakob Ingeborg Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, f. 1868, f. 1869, f. 1871, f. 1875, f. 1876, f. 1881, f. 1882.	103. Ellen Einar Gerda Kay Henrik Jakob Ingeborg Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, f. 1868, f. 1869, f. 1871, f. 1875, f. 1876, f. 1881, f. 1882.	104. Ellen Einar Gerda Kay Henrik Jakob Ingeborg Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, f. 1868, f. 1869, f. 1871, f. 1875, f. 1876, f. 1881, f. 1882.	105. Ellen Einar Gerda Kay Henrik Jakob Ingeborg Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, Olrik, f. 1868, f. 1869, f. 1871, f. 1875, f. 1876, f. 1881, f. 1882.